

سال نکو

پس از بیرون رفتن پادشاه سابق ایران [محمدعلی قاجار] از سلطنت آباد، سربازها بیدرنگ کاخ را غارت کردند. بدین علت شاه جدید امشب را در خانه مادر خود به سر برد.

محمدامین رسولزاده

گزارشهایی از انقلاب مشروطیت ایران

مرداد ۱۲۸۸

این کاخها می تواند تبدیل به موزه شود، محل تفریح مردم شود، مردم بیایند با قیمتهای ارزان از آن استفاده بکنند، وسائل تفریح در آنها گذاشته شود. این کاخها شاید بتواند یک میلیون کارگر بیکار را به کار وادارد، اعم از گلکاری، نقاشی، محافظت، باغبانی، برق و صدها شغل دیگر می تواند در این شرایط حساس برای بیکاران در کاخها به وجود آید.

اسدالله مبشری، وزیر دادگستری دولت موقت که مدتی سردبیر کیهان شد

گفتگو با آیندگان، ۲۵ تیر ۵۸

کمر در عقرب

سال ۱۳۵۸ با اغتشاشی خفیف در زمینه نجوم آغاز شد. تحویل سال جدید که پیشتر ۹ و ۲۵ دقیقه و ۱ ثانیه اعلام شده بود نیم ساعت جلو افتاد. رئیس موسسه ژئوفیزیک دانشگاه تهران توضیحاتی داد اما دقیقاً روشن نشد چرا و چگونه رادیوتلوویزیون عدد دیگری اعلام کرد، گرچه بعداً حرفش را پس گرفت. این نخستین مورد از یک رشته بگومگو بر سر موقعیت ایران نسبت به جهان خارج و رؤیت ماه و خورشید بود که همچنان ادامه دارد. گویی دانش چند هزار ساله نجوم و قواعد پیش بینی اوضاع افلاک هم ناگهان "خورد به انقلاب". ۹۲

سه شنبه ۷ فروردین ۱۳۵۸

صفحه اول

- ۲۴ میلیون تن در همه پرسی حق رأی دارند — وزیر کشور
- پیام نوروزی آیت الله العظمی خمینی: هیچیک از اقشار به تنهایی نمی تواند این ویرانه را بسازد
- مقررات تازه خروج از کشور اعلام شد
- سه روزنامه خارجی زبان تهران تعطیل شد
- سنج آرام است
- دولت اشغال سفارت مصر [در تهران] را محکوم کرد

۹۲ برای توضیح بیشتر درباره جمله رایج "خورد به انقلاب" ©

□ کاردار سفارت افغانستان در ایران اخراج شد

□ ۳۶ تن از عمال رژیم سابق دستگیر شدند

□ اعتراض به رهبری جبهه ملی

در همه‌پرسی جمعه شرکت نمی‌کنیم — کمیته موقت ارتباطات

□ آگهی در صفحه اول — «بزودی روزنامه انقلاب اسلامی زیر نظر ابوالحسن بنی‌صدر»^{۹۳}

صفحات دیگر

□ وزارت خارجه ایران در بیانیه‌ای به امضای کریم سنجانی، وزیر خارجه، قرارداد صلح مصر و اسرائیل را محکوم کرد

□ اعتراضات اعتراض به قرارداد مصر و اسرائیل در تهران

□ بختیار از مخفیگاهش پیام فرستاد

نوار صدای او در اختیار خبرگزاری‌های بین‌المللی قرار گرفت

□ درخواست حزب توده برای صدور گذرنامه به اعضای آن که در خارج از کشور اقامت دارند

□ ترانه‌سرایان، آهنگسازان و نوازندگان در نامه به نخست‌وزیر: «دورتان بگردیم، فکری هم به حال ما بکنید»

□ دیدگاهها — «پیشنهاد برای یک همه‌پرسی دو مرحله‌ای؛ رفراندوم ایران: رأی‌گیری شتاب‌زده»، خسرو کوچک؛ «درباره رفراندوم ۱۰ فروردین»، جمعیت آزادی

□ پیام نوروزی مهدی بازرگان: در قانون اساسی حقوق همه مردم ایران رعایت شده است

□ سخنرانی بازرگان در تبریز با عنوان «انقلاب درونی بیشتر ارزش دارد»: «سیاست

دودمان پهلوی این بود که تا می‌تواند بازار و کارهای بخش خصوصی را از اعتبار بیندازد و

آن را در دست خود بگیرد تا مردم را نانخور و محتاج و ذلیل کند و ملت نتواند صدایش را در بیاورد.»

۸ فروردین

صفحه اول

□ نخواهیم گذاشت استعمار آتش جنگ داخلی را روشن کند — آیت‌الله طالقانی

□ ناظران بین‌المللی برای نظارت بر همه‌پرسی به ایران می‌آیند؛ خبرگزاری فرانسه

گزارش داد دولت موقت انقلاب اسلامی ایران از حقوق‌دانانی دعوت کرده است به ایران بیایند

□ سرلشکر قره‌نی کنار گذاشته شد

□ سنگربندی و نبرد در گنبد کاووس

□ نامهای تازه برای خیابانهای تهران

□ اعتراض چریکهای فدائی به صدا و سیمای انقلاب

□ خطوط اصلی قانون اساسی تازه ایران

صادق طباطبائی معاون وزارت کشور: «اصالت رهبری به جمع تفویض شده و جمع از جانب

خدا که رهبر واقعی است کشور را اداره خواهد کرد. در سیستم آینده حکومت ایران نخست‌وزیر

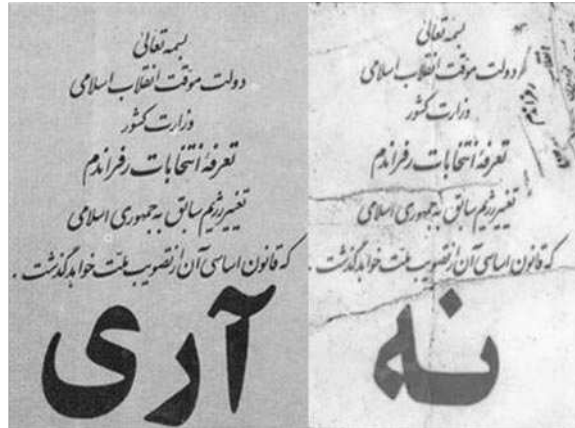
نخواهیم داشت و رئیس‌جمهوری برای مدت پنج سال انتخاب خواهد شد.»^{۹۴}

^{۹۳} بنی‌صدر هیچ‌گاه برای آیندگان مطلبی ننوشت اما پیدا بود روی خوانندگان آن حساب می‌کند. ©
www.mghaed.com/ay/banisadr.pdf

^{۹۴} این حرف با توجه به اولین پیش‌نویس قانون اساسی با الهام از قانون اساسی آمریکا بود. در

صفحات دیگر

- ناظران بین‌المللی برای نظارت بر همه‌پرسی به ایران می‌آیند
- روی برگه دوقسمتی رأی در همه‌پرسی چنین درج شده بود:

در این برگه نامی از ایران دیده نمی‌شد و این نکته اعتراض‌هایی برانگیخت.

- جبهه ملی: اعلام نظر دربارهٔ فرآیند تنها بعد از بحث و تصویب قانون اساسی ممکن است

- بازنویسی همهٔ کتابهای درسی ممکن نیست
- تنها کتابهای فارسی، تاریخ و تعلیمات اجتماعی اصلاح می‌شود
- جبهه ملی تازه‌ای بنا می‌کنیم — اعضای قدیمی
- روش رهبری جبهه ملی با راه و رسم دکتر مصدق منافات دارد
- صفحه فرهنگ — سه شعر از اسماعیل شاهرودی، یک شعر از عدنان غریفی
- دیدگاهها — «ابزار پویائی انقلاب»، دکتر پرویز اوصیاء؛ «آنها که کوشیدند نرخ دلار را ثابت نگه دارند»، سهراب کمالی

- بانک اسلامی در تهران تأسیس می‌شود

”اولین بانک اسلامی با سرمایه ۲۰۰ میلیون تومان در تهران تأسیس خواهد شد. حجت‌الاسلام عبدالکریم موسوی اردبیلی، یکی از مؤسسين حزب جمهوری اسلامی: آئین‌نامهٔ تشکیل بانک اسلامی تدوین شده و با گشایش این بانک موضوع بهره حل می‌شود و با سیستمی معقول مسئله تورم نیز حل خواهد شد و ارزش پائین‌آمده پول به طرق مختلف جبران خواهد شد.“^{۹۵}

- ناشران در نامه‌ای به نخست‌وزیر خواستار کاهش بهای کاغذ شدند
- دو نامه در پاسخ به پیام نوروزی شاپور بختیار: «آقای بختیار! اگر واقعاً خدمتگزار

➤ پیش‌نویس دوم الگوی فرانسه مبنا قرار گرفت با پست نخست وزیر علاوه بر ریاست جمهوری.^{۹۵} ”طرق مختلف“ عملاً یعنی همان سوداگریهای رایج در جهان طی چندین هزار سال گذشته. از جمله آنها، بهره اصل پول و بهره بر بهره که کلید انباشت ثروت در میان کافران و نیز دینداران یهودی و مسیحی و مسلمان است. نام بانک اسلامی را مدتی بعد به سازمان تبلیغات اسلامی تغییر دادند و اکنون یکی از دهها بنگاه نیمه‌پیدا-نیمه‌پنهان پولسازی و پولشویی است — البته با محاسبهٔ حداکثر بهره ممکن.

چند سال بعد در پاسخ به میتران رئیس‌جمهور فرانسه که گفته بود کشورش پیش‌پرداخت ایران برای تغلیظ اورانیوم را پس می‌دهد اما بدون بهره زیرا کشور اسلامی اهل این حرفها نیست، موسوی اردبیلی در نماز جمعه گفت خلاف به اطلاع ایشان رسانده‌اند و مسلمان از کافر بهره می‌گیرد خیلی هم خوب می‌گیرد. در عین حال او مطمئن نبود مبلغ مورد بحث میلیون است یا میلیارد چون ظاهراً تفاوت این دو رقم را نمی‌دانست.

بوده‌اید چرا مخفی شده‌اید؟»، علی لطیفی؛ «پاسخی به مرغ طوفان»، اسلامی شیرازی

□ تلفن خوانندگان - «با توجه به اینکه هیچ مرجع درست خبری نداریم اصلاً جایز نبود شما روزنامه تان را به مدت شش روز تعطیل کنید. وظیفه مطبوعات در این روزها بیش از اینهاست که به استراحت شش‌روزه بپردازند.»^{۹۶}

□ یادداشت تحریری - «سیاست خارجی و احساس وظیفه کاذب»، به این قلم: «در حالی که [از نظر] دشواریهای داخلی، قومی و منطقه‌ای کمبود نداریم، بی‌محابا پرداختن به خیر و شرّ دولتهای دور و نزدیک چیزی جز به‌مسجدبردن چراغ خانه و ماجراجویی سیاسی نیست.»

کج زنجیرگران دلار

در صفحه دیدگاهها که برگزیده مقالات رسیده به روزنامه بود خواننده‌ای ظاهراً آشنا با سازوکار بانک مرکزی نظر داد: «به‌رغم کاهش ۴۰ درصدی ارزش دلار در برابر ارزهای مهم جهان، کسانی در بانک مرکزی کوشیده‌اند نرخ برابری دلار با ریال را ثابت نگه‌دارند.»

این نظر تازگی نداشت: نرخ دلار - و به تبع آن، ارزهای دیگر - نه تنها به طور مصنوعی بالاست بلکه به‌رغم نوسانهای نرخ ارز در بازار جهانی، در ایران ثابت نگه داشته می‌شود، و وقتی برای خرید دلار پول بیشتری می‌دهیم این پول زور و اضافی به جیب امپریالیسم می‌رود. از چند سال پیشتر، در مقالات اقتصادی نشریات گاه این کنایه به چشم می‌خورد که «دستهای» نرخ دلار را عمداً بالا نگه می‌دارند. در ماههای پایانی سال ۵۷ چندین مقاله در این زمینه به قلم اعضای تحریریه آیندگان یا خواندگانش درج شد پیرامون این دو موضوع: اول، وابستگی اقتصاد ایران به دلار تا حد اسارت رسیده است (● ۱۴ آبان و ۱۷ دی، و اشاره‌هایی در چندین نامه و تلفن خوانندگان)؛ دوم، نرخ دلار در حد نامعقولی بالاست و باید تعدیل شود.

آنچه به مقالات دوره جدیدتر آب‌وتاب می‌بخشید اشاره به موضوعهای هیجان‌انگیزی مانند خروج غیرقانونی ارز از سوی مقامهای رژیم شاه و خرید جنگ‌افزار بود. طبقه متوسط روبه‌رشد ایران ناراضی بود چرا با این همه بریز و پباش در هیئت حاکمه، بانک مرکزی ایران دلار را به نرخی ناعادلانه به مردم - یعنی همان طبقه متوسط روبه‌رشد، نه طبقه مسلط - می‌فروشد. خبری در شماره دوم مرداد: «دلار بار دیگر سقوط کرد.» یعنی پول ملی مان - همین اسکناسهای چرک و پاره‌پوره‌ای که برای خریدن یک کیلو پیاز باید یک دسته آن را می‌دادی - بسان شیر ژیان سر بر آورد و غرید و دلار در برابرش سوسک شد.

پس از سی سال، شکایت از گرانفروشی ارز و اتهام همراه آن همچنان در ذهن بسیاری از مردم ایران ته‌نشین مانده است. امروز در نشریات و سایتها می‌توان دید خواندگانی، نه با حالت تحقیق بلکه با اعتراض، می‌پرسند چرا دلار گران است و چرا پول ملی ضعیف است. این بحث که نرخ تسعیر چگونه تعیین می‌شود و در یک زمان معین چه عددی باشد تا بتوان دخل و خرج کشور را متوازن کرد می‌ماند برای کارشناسان پولی و مالی. در اینجا اشاره کنیم تقریباً در تمام مقالاتی که در آن روزگار در این زمینه چاپ می‌شد یک نکته اساسی نادیده می‌ماند و حتی وارونه جلوه داده می‌شد: کاهش نرخ ارز به سود کسانی است که قصد دارند با خرید کالای وارداتی یا مستقیماً، ارز از مملکت خارج کنند، و به زیان صادرکنندگان است که ارز وارد مملکت می‌کنند.

^{۹۶} یحتمل خواننده علاقه‌مند بعدها توجه کرده است که تعطیلات نوروزی مطبوعات به دو هفته کش یافت و بین دو روز تعطیل هم تعطیل می‌کنند. با توجه به هزینه کاغذ و کمبود خواننده، کمکی به وضع مالی آنهاست.

در آخرین سالهای رژیم سابق ناظرانی عقیده داشتند هر دلار منطقاً باید معادل ۳۰ تا ۴۰ ریال باشد (در عمل یعنی زندگی در لندن و نیویورک بسیار ارزان‌تر از تهران تمام شود) اما رژیم به دلیل وابستگی‌اش به امپریالیسم اجازه نمی‌دهد ارز تا قیمت واقعی کاهش یابد (در واقع یعنی ریالی که بابت خرید دلار داده می‌شود به جیب امپریالیسم می‌رود و هرچه از این بابت کمتر بدهیم به سود ماست). شگفتا امروز هم که نرخ ارز پائین نگه داشته می‌شود (اهل نظر می‌گویند بسیار کمتر از قیمت واقعی) این شکایت همچنان به گوش می‌رسد که چرا نرخ ارز بالاست و چرا وقتی ارزش آن در برابر ارزهای دیگر کاهش می‌یابد کاهشی مشابه در ایران دیده نمی‌شود.

امروز، پس از آن همه ادعای رشد آگاهی سیاسی جامعه، اهل سیاست همچنان برای خشودکردن جماعت وعده می‌دهند نرخ دلار کاهش خواهد یافت و ذخیره‌های پولی کشور به ارزیابی غیر از دلار تبدیل خواهد شد. جریده‌نگاران مطلع‌تر، مانند سایر اهل نظر، به چنین ادعاهایی با ناباوری و حتی نگرانی نگاه می‌کنند.

گفتن اینکه حرف خوانندگانی آلوده به خرافات سیاسی و نظرشان تابع منافع شخصی است می‌تواند مخاطبان را برنجاند و برای روزنامه‌نگار به بهای موفقیت حرفه‌ای تمام شود. از او که هم بخشی از جامعه و هم آگاهی‌دهنده به خوانندگان است باید چه انتظاری داشت؟

۹ فروردین

- همه‌پرسی دو روز شد
- مردم می‌توانند شنبه نیز رأی دهند — احمد صدر حاج‌سیدجوادی، وزیر کشور؛ کسانی که نخواهند رأی دهند کاملاً آزادند و در آینده با مشکلی مواجه نخواهند شد
- سخنگوی وزارت کشور: با کارت شناسایی معتبر از سازمان یا وزارتخانه هم می‌توان در فراندوم شرکت کرد
- اعلامیه دولت درباره نحوه محاکمه عوامل رژیم
- ایران وامهای خود را خواهد پرداخت — وزیر دارائی
- شورای انقلاب نامزدی برای ریاست جمهوری ندارد
- نمایندگان اعزامی دولت بررسی درخواست‌های ترکمنها را آغاز کردند؛ نبرد در گنبد از سر گرفته شد
- جمهوری اسلامی مفاهیم قابل قبول دنیا را در بردارد — آیت‌الله‌العظمی شریعتمداری
- آگهی در صفحه اول — «چرا تهمت می‌زنند؟»، اعتراض باشگاه پرسپولیس به پخش گزارشی با عنوان «توطئه علیه انقلاب ایران» از رادیوتلوویزیون ایران

صفحات دیگر

- حداقل سن رأی‌دهندگان ابتدا ۱۶ سال تعیین شد، سپس به ۱۸ بالا رفت و در بیانیه وزارت کشور بار دیگر به ۱۶ پائین آمد. در ستون «حرفهای مردم» نظریکی از خوانندگان چاپ شد که در پیامی تلفنی گفت سن تکلیف شرعی را به‌طور کامل منظور نکرده‌اند، زیرا «دختران نه سال به بالا هم باید حق رأی داشته باشند»
- عبدالکریم لاهیجی: قانون اساسی جمهوری اسلامی مهم است، نه فراندوم
- آگهی توضیح مجله گزارش روز در صفحه ۳: «در مطلبی تحت عنوان "ژنرال آفتابه‌دزد!" که در شماره سوم مجله هفتگی گزارش روز به چاپ رسید اشتباهاً عکس سپهبد علی حجت کاشانی به جای سپهبد هاشم حجت به چاپ رسید که موجب ناراحتی خانواده تیمسار علی حجت کاشانی شد بدین وسیله ضمن پوزش توضیح داده می‌شود.»

□ گزارش — «وام به جهانخواران با عنوان کمک اقتصادی؛ کمکهای بلاعوض دولت ایران؛ سرمایه‌گذاری ایران در خارج تا پایان آبان ۱۳۵۷؛ وامهای اعطایی دولت ایران»
 □ نامه — «نمایشنامه آموزگاران بدون اجازه تکثیر شده است»، محسن یلفانی؛ «علیه نویسنده مقاله "خیانت‌های فرهنگی شجاع‌الدین شفا" به دادستان اعلام جرم کردم»، داریوش شفا

شنبه ۱۱ فروردین

صفحه اول

□ جمهوری اسلامی قطعی شد
 □ آیت‌الله‌العظمی خمینی: در ورقه "نه" هر فرم حکومتی را که می‌خواهید بنویسید
 □ تقی ریاحی به جای احمد مدنی وزیر دفاع شد
 □ با فتوکپی شناسنامه هم رأی داده‌اند
 □ آیت‌الله طالقانی به گنبد می‌رود
 □ در ایران دیکتاتوری مذهبی برقرار نخواهد شد - بازرگان
 □ طرح قانون اساسی با پیشنهادهای مردم تکمیل خواهد شد - نخست وزیر
 □ عباس امیرانتظام، سخنگوی دولت: شورای انقلاب نقش ولایت فقیه را ایفا خواهد کرد
 □ گزارش خبرگزاری فرانسه تکذیب شد؛ در مصاحبه نخست وزیر اشاره‌ای به بختیار نشده بود

□ آگهی در صفحه اول — «مصاحبه اختصاصی با همسر امام خمینی؛ ولیعهد پسر شاه نبود؛ غلامرضا پهلوی اولین مرد زندگی گوگوش؛ و دنباله مقالات آخرین عشق شاه؛ فدائیان اسلام؛ شاه و همجنس‌بازی، در شماره جدید سپید و سیاه»

صفحات دیگر

□ همه‌پرسی، تب دیروز مردم بود
 یکی از اهالی روستای صفرخواجه، هشتگرد: "رنگ سبز رنگ امام خمینی است و اگر ورقه قرمز را در صندوق بیندازیم به شمر رأی داده‌ایم."
 ۶ میلیون برگ رأی که قبلاً چاپ شده بود و رأی‌دهندگان باید مشخصات خود را می‌نوشتند دور ریخته شد

از کرج خبر می‌رسد پسر ملامصطفی بارزانی و دار و دسته او به شعبات رأی‌گیری مراجعه کرده و می‌خواهند به جمهوری اسلامی رأی بدهند. از قرار معلوم تماسی هم با دفتر امام در قم گرفته‌اند و رضایت آنها را جلب کرده‌اند. ولی ستاد کل به دلیل اینکه آنها تابعیت ایرانی ندارند از این کار جلوگیری می‌کند.

پیشتر گفته شده بود با کارت شناسایی معتبر هم می‌توان در فراندیم شرکت کرد. دیروقت جمعه شب تصمیم گرفته شد که رأی فقط با شناسنامه گرفته شود و این سبب دردمر مردم و مسئولان حوزه‌های رأی‌گیری شد.

□ تلفن خوانندگان — "من دیروز هنگامی که خواستم قسمت دیگر برگ فراندیم را با خودم ببرم، گفتند نمی‌شود. گفتم تلویزیون و معاون وزیر کشور گفته‌اند رأی‌دهنده می‌تواند قسمت دیگر برگ فراندیم را در جیبش بگذارد. گفتند هم فیلم تلویزیون و هم گفته‌ها آقای معاون وزیر اشتباه بوده است؛ پس آن را در سطل بیندازید."

□ صفحه سیاسی — «تابعیت دکتر یزدی سبب شد سیا نتواند مکالمه‌های تلفنی وی در پاریس را کنترل کند»، نیویورک تایمز

- دیدگاه‌های — «ترکمن‌ها آمدند»، ع. الف؛ «انقلاب و کودتا، دموکراسی و دیکتاتوری»، احمدبیرشک؛ «چرا انقلاب را به رکود می‌کشانیم»، مهوش صنعتی
- یادداشت تحریری — «برخورد نزدیک از همان نوع اول»، به این قلم

۱۲ فروردین (چاپ دوم)

صفحه اول

- «بازنشسته کردن دسته جمعی افسران اشتباه بود»
- تقی ریاحی، وزیر دفاع: افسرانی که دوره عالی تخصصی دیده‌اند باید مورد استفاده قرار گیرند
- به شکایت معترضان رفراندم رسیدگی می‌شود
- طرفهای درگیر در گنبد مذاکره را پذیرفتند
- جهان عرب با مصر قطع رابطه کرد
- دو آگهی در صفحه اول — تکذیب‌نامه آقاخان بختیار، از لندن، در پاسخ به اتهام مخالفت با دولت انقلاب اسلامی؛ اعلام برائت شکایت علی عبده، مؤسس باشگاه ورزشی پرسپولیس، به مهدی هادوی، «دادستان حکومت اسلامی ایران»، از اتهاماتی که در روزنامه اطلاعات به او وارد شده بود

صفحات دیگر

- ۵۴۰ زندانی از زندان کمیته گریختند
- صفحه فرهنگ — «اسطوره خون برای مردی که ایستاده مُرد»، سروده علی میرفطروس
- گزارش — «وقتی اسلام و ناسیونالیسم متحد شدند»، بحرالدين مهین تاش
- دیدگاهها — «فرمان "انقلاب بس" ندهید»، مرتضی کُتبی، پاریس
- نامه خانواده پرویز نیکخواه به نخست‌وزیر [پس از اعدام و خاکسپاری پرویز نیکخواه، خانواده او در نامه‌ای سرگشاده به نخست‌وزیر، ضمن اظهار تأسف شدید از اینکه او عادلانه محاکمه نشد چندین خواست داشتند، از جمله: "ما از شما می‌خواهیم که روزنامه اطلاعات را مجبور کنید که حقایق را بنویسد و حقایق مربوط به مطلب کذایی درباره امام خمینی را که اظهار شده است بوسیله نیکخواه تهیه شده است شدیداً تکذیب نماید." ۹۷]
- دیروز همه‌پرسی از خروش افتاد
- چند تن از دست‌درکاران رژیم قبلی در رفراندم شرکت کردند و رأی خود را در زندان قصر به صندوق ریختند. هویدا رأی خود را با دقت تا کرد و به صندوق انداخت و در جواب اینکه رأی او آری بوده یا نه، گفت «رأی باید مخفی باشد». عبدالله ریاضی، رئیس مجلس شورا هم پای صندوق رأی آمد و به جمهوری اسلامی رأی داد. همچنین نیکپی، شهردار و سناتور سابق، به جمهوری اسلامی رأی داد و گفت «انشاءالله مبارک است».
- پیرمردی که رأی آری در صندوق انداخته بود وقتی از او خواستند ورقه "نه" را مسترد کند سرسختانه امتناع کرد و گفت «می‌خواهم آن را وقت مردن در کفنم بگذارم».

۹۷ دی ماه ۵۶ شاه ظاهراً پس از فراغت خاطر از جانب رئیس جمهور آمریکا در دیدار کوتاهش از تهران، به هویدا وزیر دربار دستور تهیه مقاله‌ای علیه آیت‌الله روح‌الله خمینی داد که در نجف تبعید بود. هویدا وظیفه را به دستیارش فرهاد نیکخواه سپرد. متن تهیه شده را، به گفته داریوش همایون، شاه نپسندید و یکی از نویسندگان روزنامه اطلاعات به نام علی شعبانی آن را تندتر کرد. مطلب «ایران و استعمار سرخ و سیاه» ۱۷ دی همان ماه در اطلاعات انتشار یافت، مضمون "سید هندی" و نام مجعول "احمد رشیدی مطلق" را سر زبانها انداخت و سبب تظاهراتی در قم و شهرهای دیگر شد. اعتراض اصلی خانواده نیکخواه این بود که یک نفر را به جای دیگری اعدام کرده‌اند.

کله همه پرسى: "بسته است این در دلا باید در دیگر زدن"

www.mghaed.com/ay/referendum.pdf

۱۳ فروردین تعطیل رسمی

۱۴ فروردین

صفحه اول

- حرکت ناوهای آمریکا و شوروی در خلیج فارس اثری بر اوضاع ندارد — امیرانتظام دولت نگران هیچ تهدید خارجی نیست
- آتش بس در گنبد
- مجری افراد غیرمتخصص هستیم — کانون کارکنان رادیو
- درگیری خونین ایرانیان مقیم کویت
- استعفای شهردار تهران پذیرفته نشد
- باکی نداریم که در غرب درباره ما چه می‌گویند — پیام امام خمینی به ملت ایران
- سیزده‌به‌در کم‌حادثه و پرهیجان بود
- تشکیل "جمهوری اسلامی ایران" رسماً اعلام شد
- احمد البکر^{۹۸} به طور ناگهانی به عربستان سعودی رفت
- ۲۷ کمونیست در ارتش عراق بازداشت شدند
- طرح قانون اساسی هفته آینده منتشر می‌شود
- مردم یک ماه فرصت خواهند داشت درباره قانون اساسی اظهار نظر کنند
- خانواده‌های زندانیان خواستار ملاقات با وکلای فرانسوی شدند
- بوتو^{۹۹} امروز یا فردا اعدام می‌شود
- سیا می‌خواهد جنگ داخلی راه بیندازد — چریکهای فدائی خلق
- شاه سابق ممکن است به آرژانتین برود
- سقوط هلیکوپتر در نزدیکی گرگان

صفحات دیگر

- تبریک ضیاءالحق^{۱۰۰} به امام خمینی
- خودمختاری را دشوار جلوه می‌دهند — قاسملو در تالار ورزش دانشکده صنعتی تهران
- ساواکی‌های بی‌پول جلو نخست‌وزیری گرد آمدند
- شب شعر کانون نویسندگان برگزار می‌شود
- تنها با حضور نماینده دادستان منازل بازرسی و افراد دستگیر می‌شوند — بخشنامه دادستان کل به کمیته‌ها و پاسداران
- گزارش — «انرژی هسته‌ای و تردید جهان»
- دیدگاهها — «کدام ملاحظات، دوستان؟»، احمد شاملو؛^{۱۰۱} «وحدت کلمه چیست و

۹۸ احمد حسن البکر رئیس جمهور عراق بود. اندکی بعد خواهرزاده‌اش صدام حسین جای او را گرفت.

۹۹ ذوالفقار علی بوتو نخست وزیر پیشین پاکستان سال ۱۹۷۷ با کودتای ژنرال ضیاءالحق برکنار شد.

۱۰۰ رئیس دولت نظامی پاکستان.

۱۰۱ بخشی از مصاحبه احمد شاملو با خبرنگاران کیهان و اطلاعات که، به گفته او، آن روزنامه‌ها از چاپ آن خودداری کرده بودند؛ روزنامه اطلاعات حرف شاملو را (که یکی از آیات عظام که به

غریب‌دگی کدام است؟»، داریوش شایگان: «ایرانیان به آل محمد عشق ورزیده‌اند و در تکمیل و تلطیف فرهنگ اسلامی از کلیه امکانات نبوغ قومی خود مدد گرفتند.»

□ ورزشی - آیا بهتر نیست که کم‌کم از "صبر انقلابی" مان بکاهیم؟

□ نامه - «امروز هتک حیثیت کردن از افراد خوشنام رایج شده»، دکتر رضا مظلومیان، دانشیار دانشکده حقوق دانشگاه تهران؛ «چرا آقای قطب‌زاده را به باد تهمت گرفته‌اید؟»، جواد جلالیان، کارمند خبرگزاری پارس؛ «شاهنامه برای چه کسی سروده شد؟»، کتابون

۱۵ فروردین

صفحه اول

□ بازرگان: در پی فرمول واحد خودمختاری هستیم

□ بازنشستگی امیران ارتش با تصویب شورای انقلاب و دولت است

□ بیش از ۲۰ میلیون رأی شمارش شد

ستاد کل فرمانده وزارت کشور دیروز اعلام کرد ۲۰,۲۲۸,۰۲۱ نفر از افراد کشور در رأی‌گیری برای تأیید رژیم جمهوری اسلامی شرکت کرده‌اند. از این تعداد رأی، ۱۴۰,۹۶۶ منفی و ۲۰,۱۴۷,۰۵۵ رأی مثبت بوده است. تعداد آرای منفی تهران برابر آرای منفی سایر شهرهای کشور بود. در سراسر کشور ۲۰,۵۰۰,۰۰۰ نفر واجد شرایط رأی دادن بودند. تعداد ایرانیان مقیم خارج ۱۰۰,۰۰۰ نفر است. [نظر آیت‌الله خمینی ☉ ۱۸ فروردین] ۱۰۲

□ ارتش سنگرها را در گنبد تحویل گرفت

□ درگیرهای گنبد به تحریک ساواکیها و بعضی افراد بی‌تجربه کمیته بود

- مولوی عبدالعزیز

□ تشکیل کنفرانس اسلامی-مسیحی در تهران

□ اسناد محرمانه نیروی هوایی در اختیار دادستان قرار گرفت

□ خانه‌های رایگان برای طبقات کم‌درآمد - وزیر مسکن و شهرسازی

مهندس کتیرائی، وزیر مسکن و شهرسازی: «ما به صاحبان کارخانه‌هایی که بخواهند خانه‌های سازمانی بسازند کمک خواهیم کرد. به آنها مژده می‌دهیم که ما چون در نظر نداریم به آستانه تمدن بزرگ وارد شویم اجباری نداریم حتماً آپارتمان بسازیم و آنها می‌توانند خانه‌های تک‌واحدی احداث کنند.»

□ پخش اخبار به زبان آذری از تلویزیون تبریز

صفحات دیگر

□ توضیح عکس مجسمه‌ای کار بهمن محمص: "نظرخواهی درباره ترمیم یا برداشتن مجسمه - این مجسمه مشهور و آشنای مقابل تئاتر شهر است که چند روز است تغییر

☉ سرپرستی آن روزنامه منصوب شده است اجازه نداده است متن مصاحبه چاپ شود) رد کرد. در شماره ۱۸ فروردین، شاملو در یادداشتی با عنوان «مسأله چاپ‌نشدن مصاحبه بود» توضیح داد: "اکنون که سردبیر محترم روزنامه اطلاعات به خلاف آنچه با من گفت اقرار می‌کند در چاپ‌نکردن این گفتگو زیر تأثیر کسی قرار نداشته به حمدالله خیال من هم آسوده شد که آن آیت عظیم نشر آزاد عقاید، کسی جز شخص وی نبوده است." در شماره ۱۶ فروردین، روزنامه اطلاعات توضیح داد برای آن روزنامه سرپرست تعیین نشده است. در شماره ۲۳ فروردین، آیندگان در حاشیه پاسخ خواننده‌ای به شاملو، با عنوان «کدام سانسور؟ کدام ضدانقلاب؟»، توضیح داد فقط سه کلمه "بیشرمی"، "وقاحت" و "نه‌قمر" از متن این نامه وارده حذف شده است. ۱۰۲ جناح بازار-حوزه با نفرتی که چاه‌جا می‌کرد و از روستا به شهرها می‌آورد آرای قابل توجه داشت اما این اعداد و ارقام مطلقاً قابل استناد نیست. نه ثبتی در کار بود، نه حساب‌و‌کتابی و نه شمارشی. احمد صدر حاج‌سیدجوادی و هاشم صباغیان در وزارت کشور دکور بودند و اکبر فرسنجانی همه‌کاره، معرکه‌گردان اصلی هنوز ناشناخته و سازنده آن ارقام.

کوچکی کرده و مقوانشته‌ای بر ستون زیرین آن تا حدی گویای تغییر است. تغییر در این مجسمه در میان تنه آن رخ داده زیرا به دستور سرپرست موقت تئاتر شهر بر قسمت میانی مجسمه گچ مالیده‌اند و سطح گچ راهمرنگ مجسمه کرده‌اند تا به تعبیر خود از قبح این اثر هنری بکاهند. بر تکه مقوای زیر مجسمه نوشته شده: «لطفاً نظر خود را درباره برداشتن یا ترمیم این مجسمه کتباً به گیشه تئاتر اطلاع دهید. از ۵۸/۱/۱۴ الی ۲۰/۱/۵۸.» فردای همان روز: «ظهر دیروز در پی چاپ عکس و خبر گچ‌گرفتن مجسمه سیاه‌نیزن در مقابل تئاتر شهر، در آیندگان، گچهای مجسمه را تراشیده و آن را به صورت اول برگرداندند.»

- تحصن و اعتصاب غذا در اعتراض به اعدام محمود رئیسی^{۱۰۳}
- ملاقات امام خمینی با آیت‌الله‌العظمی وحیدی (همراه با عکس)
- کارگر به دست پاسدار کشته شد
- «هویت چارلز نس، کفیل سفارت آمریکا»، رضا براهنی
- گزارش — «۶۰ سال مبارزه کارگران ایران»؛ خاطره‌ای از اعدام خسرو روزبه در اردیبهشت ۱۳۳۶
- فرهنگ — «این دگرگونیها بیشتر روینائی است تا زیربنائی»، مصاحبه با محمود دولت‌آبادی؛ «مجسمه آزادی برای آزادترین سوداگران»، مفتون امینی؛ پیشنهاد جمعی از مترجمان برای اعلام و ثبت اثری که در دست ترجمه دارند
- پیشنهاد گروهی از مترجمان در صفحه فرهنگ: نام و مشخصات کتاب کتاب و تاریخ تقریبی اتمام کار و دلایل ضرورت ترجمه یا تجدید چاپ
- «چرا موضع ارتش را مشخص نمی‌کنید؟»، سرهنگ اصغر قائم‌مقامی؛ «شوراها به مثابه مصالح دموکراسی»، دکتر کریم قصبیم؛ «دشواریها را کم‌اهمیت جلوه ندهیم»، دانشجویان پیشگام دانشگاهها و مدارس عالی
- تلفن خوانندگان — «من یک فرانسوی مقیم ایران هستم. دو روز قبل در حالی که دست همسرم را در دست داشتم از عرض خیابان تخت طاووس عبور می‌کردیم ناگهان چند نفر مسلح مقابلمان ظاهر شدند و گفتند حق ندارید دست یکدیگر را در مقابل چشم مردم بگیرید. به عقیده شما من کار خلافی کرده‌ام؟» در شماره ۱۸ فروردین، خواننده دیگری که خود را «یکی از پاسداران انقلاب» معرفی کرد در پاسخ گفت: «ایشان ایرانی بوده نه فرانسوی، و مسئله دست‌گرفتن نبوده بلکه رفتار بسیار زنده‌ای در خیابان داشتند که با نهایت ادب به وی گوشزد شد.»

۱۶ فروردین

صفحه اول

- ملت بزرگم، طومارها را بس کنید — سرپرست موقت رادیو-تلویزیون قطب‌زاده در پیامی رادیو-تلویزیونی: «طومارهای بسیار بلندی برای من فرستاده‌اند و من از ملت بزرگم تقاضا دارم طومارها را بس کنند.»
- به پزشکان توصیه می‌کنم خود را با شرایط فعلی منطبق کنند — کاظم سامی وزیر بهداشتی و بهزیستی
- «اعدام بوتو عکس‌العمل‌های ناخوشیاندی خواهد داشت»، آیت‌الله‌العظمی شریعتمداری

۱۰۳ محمود رئیسی و نادر نصرت‌نظامی در روزهای دولت بختیار به شعبه بانکی در رفسنجان دستبرد زده بودند. در محکمه شرع گفتند اقدامشان عملی سیاسی به منظور فراهم کردن امکان مالی برای انقلاب ایران بوده است.

- بوتو به دار آویخته شد
- مصاحبه محمد مفتاح با خیرگزاری پارس: رئیس جمهور قطعاً یک سیاستمدار خواهد بود نه فقیه
- هوای خفقان‌آور تهران [جبهه هوای ۳۱ درجه‌ای در نیمه فروردین، طلیعه آلودگی هوای سالهای بعد]
- گنبد آرام است
- حقایقی درباره حوادث گنبد - چریکهای فدائی خلق منتشر کردند
- اعتراض حزب پان ایرانیست به مصاحبه معاون وزارت کشور

صفحات دیگر

- تأسف سازمان مجاهدین خلق ایران در مورد استفاده از عنوان این سازمان: "اخیراً اعلامیه‌ای با امضای "سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی" منتشر شده است که حاکی از پیوستن هفت گروه مبارز کوچک‌تر به یکدیگر و تشکیل سازمانی به همین نام می‌باشد. ۱۰۴۴"
- «امیرانتظام سخنگوی دولت ایران اعلام داشت مشروبات الکلی رسماً در ایران ممنوع است و آبجوسازی‌ها و شرکتهای سازنده مشروبات الکلی و تهیه کنندگان الکل باید تغییر شغل بدهند.» - خبرگزاری فرانسه
- دیدگاهها - «بیل سالیوان به کجا می‌رود»، کیوان علوی؛ «زمان‌شناسی در انقلاب»، ب. علیرضا مقدم؛ «به کارگرفتن ناشیانه رادیوتلوویزیون می‌تواند فاجعه‌ساز باشد»، سپهر آذری
- گزارش - «امپریالیسم و وابسته‌شدن صنعتی»، «قصرهایی که زندان شاه می‌شوند»
- نامه سرگشاده هیات علمی دانشگاه تهران به نخست‌وزیر درباره تصفیه دانشگاهیان به اتهام همکاری یا وابستگی و نزدیکی با رژیم سابق
- نامه - «نامه سرگشاده هیات مدیره جامعه هیات علمی دانشگاه تهران به نخست‌وزیر»، «از اوقاف زمین نگرفته‌ام»، گیتی پاشائی
- هیات مدیره سندیکای نویسندگان و خبرنگاران مطبوعات از دولت و حکومتیان خواست: «مطبوعاتی‌های وابسته به رژیم سابق را معرفی کنید»
- آگهی در صفحه آخر - «تهران مصور منتشر شد. جزئیات توطئه در لندن و نیس علیه انقلاب اسلامی ایران؛ من معشوق اشرف بودم؛ خاطرات یک مأمور ساواک؛ مصاحبه‌ای جنجالی با سرهنگ توکلی؛ اخبار پشت پرده‌ای که هیچ‌جا نخواهید خواند و... عکسهای از زندگی خصوصی فرح که در تصرف کاخها به دست ملت افتاد و دهها مقاله و گزارش خواندنی.»

شنبه ۱۸ فروردین

صفحه اول

- انتخابات مجلس مؤسسان ۱۱ خرداد برگزار می‌شود
- آئین‌نامه دادگاههای انقلاب تحریف شده است - وزیر دادگستری
- نمی‌دانم چه کسی در متنی که در شورای انقلاب خواندم دست برده و آن را به مطبوعات داده است - اسدالله مبشری
- دادگاههای انقلاب شروع به کار کردند
- ممنوع‌الخروج‌ها ۲۲ هزار نفر؟

- آیت‌الله‌العظمی خمینی: در اسلام جایی برای دیکتاتورها وجود ندارد
  - ایران هرگز پایگاهی علیه شوروی نخواهد شد - سنجایی
  - سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی اعلام موجودیت کرد
  - بزرگ علوی به ایران آمد
  - دکتر مهدی سمسار، سردبیر سابق کیهان، بازداشت شد
  - حسینیه ارشاد گشوده شد
  - حاضریم چند ماه بی حقوق کار کنیم - فارغ‌التحصیلان بیکار دانشگاهها
- صفحات دیگر**

- «تقلباتی در صندوقها شده بود»، امام خمینی در دیار با گروههای کثیری که از شهرستانها به دیدارشان آمده بودند: «تقریباً به اتفاق آرا یعنی حدود بیست میلیون نفر رأی دادند که تنها ۱۵۰ هزار رأی "نه" در تمام صندوقها بود که آن هم تقلباتی در صندوقها شده بود. در قم یک زن قلب کرده بود و در کرمانشاه نیز چنین وضعی پیش آمده بود ولی همه آرا باید جمهوری اسلامی بوده باشد.» [گزارش وزارت کشور در شماره ۱۵ فروردین]
- بزودی حسابی برای کمک مردم به دولت باز خواهیم کرد - بازرگان
- «درددل می‌کنم تا مردم بدانند...» - احترام برومند
- فرهنگ - گفتگو با محمدرضا لطفی، محمدرضا شجریان و حسین علیزاده؛ «تا حضور را به چه معنی کنیم»، اکبر رادی
- دیدگاهها - «حق تعیین سرنوشت برای خلقهای تحت ستم حقی است انقلابی»، رضا براهنی
- تلفن خوانندگان - «بعد از اخبار تلویزیون مورخ ۵۸/۱/۱۴ نطق آقای مهندس بازرگان به طور ناگهانی قطع شد و گوینده تذکر داد که به طور کامل پخش شده، در حالی که در آیندگان امروز (۵۸/۱/۱۵) نطق ایشان چاپ شده و نکاتی دیده می‌شود که از تلویزیون پخش نشد.»

کله پرونده‌ها و پاپوش‌ها

یادداشت «این میراث شوم» به این قلم به اسناد سرّی و امنیتی رژیم گذشته، بخصوص گزارشهای خفیه‌نویسان، می‌پرداخت و می‌پرسید اینها مدارکی است صرفاً تاریخی که جا دارد در اختیار مرکزی پژوهشی قرار گیرد، یا حربه‌هایی که کسانی حسب نیازهای سیاسی روز از آنها بهره‌برداری خواهند کرد؟

جدا از تأثیر محتویات آن پرونده‌ها بر وضعیت افراد تحت تعقیب پلیس امنیتی در حکومت اسلامی، پس از سه دهه تاکنون فقط گروهی کوچک امکان دسترسی به اسناد امنیتی رژیم سابق و بهره‌برداری از آنها داشته است. اعضای آن جرگه پرونده‌های مربوط به خودشان در بایگانی‌های ساواک، شهربانی و دیگر مراکز امنیتی سابق را در کتابهایی پرآب و تاب به‌عنوان کارنامه خدمات خویش انتشار می‌دهند. آیا اینها تمام اسنادی است که پیرامون آن فرد وجود دارد یا گلچینی است به انتخاب خود او؟ از سوی دیگر، اگر برگه‌ای از پرونده‌های کسانی که تحت نظر آن مراکز قرار داشتند اما امروز در قدرت نیستند فاش شود فقط برای ضربه‌زدن به آنهاست.

اسناد پلیس امنیتی رژیم سابق چنانچه مربوط به افرادی باشد که فعلاً دارای مقامی‌اند، همواره شخصیت‌شان را مثبت ترسیم می‌کند؛ چنانچه به مخالفان سیاسی فعلی برگردد، نشان می‌دهد اینها چنان بد بوده‌اند که حتی مأمور ساواک روی بسیاری نکات منفی در شخصیت آنها

انگشت می‌گذاشت. وضعیتی است غریب و حتی گیج‌کننده: این گزارشها مثلاً اگر دربارهٔ فلان آیت‌الله میان‌ه‌رو و راه‌بیا باشد نشان می‌دهد تا چه حد آدم قابل تحقیق بود؛ چنانچه به روحانی مخالف رژیم شاه برگردد نشان می‌دهد فرد مورد بحث چه انسان عظیمی است. با این حساب، ساواک در واقع مشغول خراب‌کردن طرفداران رژیم، و ترسیم سیمایی تابناک از مخالفان بود... البته فقط یک دسته از مخالفان.

در بسیاری جوامع اروپای شرقی و آمریکای جنوبی که در دههٔ ۱۹۹۰ دارای حکومت‌های بازتری شدند این سؤالها همچنان مطرح است که تجسس پلیس مخفی را تا چه حد باید در قضاوت کنونی پیرامون افراد دخالت داد. آیا چنین پرونده‌هایی، از نظر قضایی، مشمول زمان شوند و فقط اسنادی تاریخی به حساب آیند؟ چنانچه شمار کسانی که رفتاری مشابه در قبال تمهید و تهدیدهای پلیس مخفی نشان داده‌اند بزرگ باشد آیا می‌توان موضوع را پدیده‌ای اجتماعی، و نه خطایی فردی، تلقی کرد؟

پیشتر در متن حاضر به این ضرورت اشاره شد که از نخستین اقدامات جدی در ایران باید ثبت‌نام رأی دهندگان باشد تا انتخابات از حالت مقداری ورقه در تعدادی قوطی در آید و اعداد و ارقام معنایی قابل قبول یابد. هم‌زمان، باید محکم پای قانونی برای آزادی اطلاعات ایستاد تا هرکس بتواند کپی اسناد مربوط به خود در بایگانی پلیس شاه را به دست آورد. کسانی در دفاع از مخفی‌کاری خواهند گفت فاش‌کردن اسناد محرمانهٔ متعلق به دولت مجاز نیست. در مقابل، بیدرنگ می‌توان به دهها جلد ستایشنامه اشاره کرد که افرادی با گزارشهای ساواک و رکن ۲ شهربانی و ارتش و ژاندارمری دربارهٔ خود و دوستانشان منتشر کرده‌اند.

هر تابستان یک یا چند کتاب در آمریکا منتشر می‌شود حاوی پیامهای محرمانه بین جواسیس آمریکایی دربارهٔ اوضاع ایران طی مناقشهٔ نفت. رفته‌رفته متنهای جدید حاوی مراسلات و مخابرات جک و جرج و جیم در سال ۱۹۵۳ حاوی اطلاعات جدید کم و کمتری است و بیشتر حالت باز یافت و تکرار مطالبی دارد بارها گفته و نوشته شده. با این همه، برای خودش کسب‌وکار کوچولویی است که ماه ژوئن و اوت هر سال لابد خرج تألیف و تکثیر را در می‌آورد. در مقابل، طی چهار دههٔ گذشته حتی یک ورق کاغذ رسمی از بایگانی سلطنتی و نخست‌وزیری و شهربانی و ارتش و ژاندارمری ایران بیرون نیامده است. در حالی که هر جا فرد بانفوذی لازم دیده با انتشار اسناد محرمانه دربارهٔ خویش دست به تبلیغات زده، چرا در موضوع مهمی مانند ۲۸ مرداد سندی رسمی به داوری همگان گذاشته نمی‌شود؟ به احتمال نزدیک به یقین از آن رو که روایت کتابهای رسمی و رادیوتلوویزیون و سازندگان سریالهای به اصطلاح تاریخی پایه و مایهٔ واقعی ندارد و عمدتاً هو و جنجال و افسانه و جعل و تحریف و افترا و ادعاست.

دست‌کم در مورد اسناد رژیم شاه، در مقابل اقامه‌کنندگان قانون حفظ اسرار دولتی، می‌توان موضوع را این طور مطرح کرد: فرد باید چقدر صاحب نفوذ و پر قدرت و خودی و دارای دوست و آشنا باشد تا بتواند نه تنها پروندهٔ خویش در بایگانی رژیم شاه را ببیند، بلکه هر مقدار از آن را میل دارد منتشر کند؟^{۱۰۵}

در مورد اسناد ساواک، یا انتشار آن مقدار که به صاحبان قدرت مربوط می‌شود، موضوع محرمانه‌بودن را باید منتفی تلقی کرد. افزون بر این، افراد و جراید مرتبط با دستگاههای امنیتی می‌توانند هر مقدار از گزارشهای ساواک را به هر شکل که بخواهند علیه مخالفان

۱۰۵ محمد رضا مهدوی کنی گفت پرونده‌اش در بایگانی ساواک اکنون در کشو می‌زش است. بی‌تردید تنها کسی نبود که اوراق و اسناد و اموال دولت را به دولابچهٔ خویش انتقال داد. این از جمله شاخصهای قدرت است: ما می‌توانیم.

سیاسی‌شان منتشر کنند، یا با حالت تهدید ادعا کنند چنان اسنادی در اختیار دارند. در رژیم اسلامی هیچ‌گاه صفت محرمانه در مورد اسناد ساواک مصداق نداشته است و قانون حفظ اسرار دولتی قابل اقامه نیست.

سیر وقایع نشان داد پیش‌بینی آن یادداشت بجا بود. «طرح اولیه پیش‌نویس قانون آزادی اطلاعات» که سال ۸۰ از سوی دبیرخانه شورای عالی انفورماتیک، وابسته به سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی، تدوین شد قدمی بود در جهت اسرارزدایی از پستوهای دیوانخانه که مقامهای آن هرچه را بخواهند در بوق می‌کنند، یا پشت هفتاد قفل مخفی نگه می‌دارند. گرچه ذکر صریح از گزارشهای پلیس مخفی رژیم سابق نشده، طرحی است مترقی اما حتی تبدیل آن به قانون برای تضمین آزادی اطلاعات کافی نیست. تصویب یک ماده واحد یا تبصره با قیام و قعود کافی است تا کل پرونده‌های ساواک را از دسترس جامعه بیرون نگه دارد، در همان حال که افراد صاحب قدرت می‌توانند هرچه را به سود شخص خویش می‌بینند منتشر کنند. مقامهای اداری هم می‌توانند در برابر تقاضاهای دسترسی به چنین مدارکی عذر بیاورند که مثلاً ساختمانی جدید برای تکریم ارباب رجوع و رسیدگی به درخواستهای اهل تحقیق در دست احداث است. برای گذراندن چنان قانونی و اجرای مؤثر آن، وجود نمایندگان تمام اقشار مردم در قوه مقننه ضرورت دارد. قوه قضائیه نیز باید از قدرت و استقلال برخوردار باشد تا مقامهای اداری — یا به اصطلاح این روزها، «مسئولین» — مجال خودسری در برابر اجرای قانون نداشته باشند.

۱۹ فروردین

صفحه اول

- هویدا تیرباران شد
- در دادگاه درخواست یک ماه فرصت کرد تا خاطرات صدارتش را بنویسد
- اعدام هویدا و واکنش حکومت فرانسه
- اعدام شش تن از عوامل رژیم سابق
- به مجلاتی که عکسهای سکسی درباریان را چاپ می‌کنند اخطار شد
- با چاپ این عکسها در فکر افزایش تیراژ هستند — معاون وزارت ارشاد
- مجاهدین خلق: برای امپریالیسم شکل و نام رژیم مهم نیست
- اعتصاب و تحصن کارگران بیکار در ۴ شهر
- ارتجاع زخم خورده توطئه‌ساز نبردهای گنبد — گزارش نمایندگان حقوق بشر و جمعیت حقوقدانان ایران
- برای نجات فلسطین و مصر ملتها باید قیام کنند — آیت‌الله العظمی خمینی

صفحات دیگر

- جمشید مشایخی سرپرست تئاتر: نمایشنامه‌ها بی‌سانسور روی صحنه می‌آیند
- نهضت آزادی ایران: ما مسئول سخنان و اعمال امیرانتظام نیستیم
- ساختمان حزب منحلۀ رستاخیز به شهرداری واگذار شد
- «من در وطنم یک خشت ندارم که رویش بایستم»، دیدار با بزرگ علوی
- ۹ روحانی‌نما در شیراز خلع لباس شدند
- فرهنگ — «بیشتر این سرودها سوء استفاده از احساس مردم است»، بخش دوم گفتگو با شجریان، لطفی و علیزاده؛ دو شعر از احمد شاملو
- دیدگاهها — «شوراها: بازدارنده حرکت‌های انحرافی فرماندهان»، فرزین عدنانی؛ «تحلیل

- تاریخی از وضعیت ترکمن صحرا»، فروزان زیادلو
- نامه — «به داد کمیته‌های مساجد برسید»، امیر زاهدی؛ «از روزنامه آیندگان می‌خواهیم خود را اصلاح کند»، عبدالله غلامی، دانش‌آموز سال سوم اقتصاد
- سهم تهران را از درآمد ملی باید کاهش داد — بنی‌صدر
- «ارتجاع زخم‌خورده، توطئه‌ساز گنبد»، گزارش نمایندگان کمیسیون حقوق بشر و جمعیت حقوقدانان ایران (کوروش کاکوان، رضا معتمدی و اکبر هندی‌زاده) از وقایع خونین آن شهر
- جانشین سالیوان^{۱۰۶} تعیین شد

۲۰ فروردین

صفحه اول

- سه مقام دیگر رژیم سابق محاکمه و اعدام شدند
- تیرباران منوچهر آزمون، سپهبد ربیعی و سپهبد خواجه‌نوری ساعت ۱/۵ بامداد صورت گرفت [دو عکس از منوچهر آزمون، وزیر سابق کار و سپهبد امیرحسین ربیعی با دستهای از پشت بسته در صفحه اول]
- تنها در برابر مخالفت مسلحانه دست به اسلحه می‌بریم — سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی
- اخطار امام خمینی به گرانفروشان: برادران قبل از آمدن تازیانه الهی به خود آید
- اجتماع در دانشگاه تهران ممنوع شد
- محدودیت‌های خانه‌سازی در ۲۵ مورد لغو شد
- نخستین بانک اسلامی با سرمایه ۲۰۰ میلیون تومان تشکیل شد
- سخنگو: علی موسوی گرمارودی؛ هیئت مؤسس ۲۰ نفری، از جمله سید تقی خاموشی

[۸۷ فروردین]

- دولت سرگرم بررسی قراردادهای ایران با آمریکا است — امیرانتظام

صفحات دیگر

- اعتراض رانندگان تاکسی در تهران به کار مسافرکش‌های شخصی
- مجاهدین: چریکهای فدائی در حوادث گنبد به دام امپریالیستها بی‌توجه بوده‌اند
- گزارش — «سینما و تردید میان رفتن و ماندن»؛ نظر آیت‌الله دکتر محمد بهشتی درباره سینما: «هدف حُسن استفاده از سینماست نه کنار گذاشتن آن»^{۱۰۷}
- فرهنگ — «چلنگر وابسته به هیچ گروه سیاسی نخواهد بود»، گفتگو با منوچهر محجوبی و نصرت‌الله نوح درباره انتشار دوباره روزنامه چلنگر؛ گفتگو با محمدرضا لطفی، حسین علیزاده و محمدرضا شجریان. لطفی: «کمانچه‌زن همان چیز را می‌نوازد که من به آن انقلابی می‌گویم، یعنی وقتی آن حماسه را می‌خواند، ملتش تفنگ بر می‌دارد و به جنگ می‌رود و جنگ‌نامه‌ها به وجود می‌آید»
- سیدعزالدین حسینی: «مبارزه با افکار و عقاید را از راه زور نمی‌پسندم»
- «نخست باید اسلام را برای مردم به درستی تعریف کرد»، آیت‌الله شریعتمداری: «تاکنون هیچ‌یک از حکومت‌های اسلامی احکام و دستورات اسلام و قرآن را اجرا نکرده‌اند»

^{۱۰۶} در اصل: سولیوان. سفیر آمریکا در تهران.
^{۱۰۷} نخستین بار بود نام بهشتی در سوتیتر مطلبی می‌آمد.

□ تلفن خوانندگان - "به آیندگان توصیه می‌کنم به نویسندگان مقالات پیشنهاد دهد مقالات را خلاصه‌تر بنویسند زیرا مقاله‌های طولانی و بدون محتوا و احیاناً تکراری خواننده روزنامه را دلزده خواهد کرد." ۱۰۸

۲۱ فروردین

صفحه اول

- آیت‌الله خمینی بسیج عمومی برای خانه‌سازی اعلام کرد
- افسر فرمانداری نظامی تهران تیرباران شد
- اعتراض به اخراج بی‌دلیل آموزگاران
- انتخابات سنج عقاب افتاد
- ترکمن‌ها خواستار حضور آیت‌الله طالقانی در مذاکره با دولت شدند
- با ادامه چنین وضعی کشور روی آزادی را نخواهد دید - جبهه دموکراتیک ملی
- ما با صدای بلند اعلام خطر می‌کنیم
- طرح تصفیه عناصر ناپاک در دانشگاه صنعتی و ملی؛ چهار استاد از دانشگاه صنعتی اخراج شدند
- اعتراض به اخراج بی‌دلیل آموزگاران
- آگهی در صفحه اول: «ماجرای پشت پرده فرح و کارتر؛ هوسهای ملک فاروق؛ شاه سابق پادشاه یک جزیره می‌شود؛ همچنین دنباله مقالات آخرین عشق شاه؛ ولیعهد پسر شاه نبود. فردا در مجله سپیدوسپاه. لطفاً تا نایاب نشده آنرا تهیه فرمائید.»

صفحات دیگر

- علی دشتی سناتور سابق بازداشت شد ۱۰۹
- نخستین مناظره تلویزیونی: ابوالحسن بنی‌صدر و بابک زهرایی، سردبیر هفته‌نامه کارگر و عضو شورای حزب کارگران سوسیالیست
- اعدام هویدا اقدامی انقلابی - چریکهای فدایی
- پخش برنامه فارسی از رادیوی صدای آمریکا
- گزارش - ترکمن صحرا سالها عرصه تاخت و تازی ویرانگر بود
- دیدگاهها - «آزادی یعنی آزادی آنان که نوع دیگری می‌اندیشند: نگاهی به بحران دانشگاه»، پ. آذر
- «براستی متشکرم»، نامه احترام برومند

۲۲ فروردین

صفحه اول

- نخستین سوگند وفاداری به جمهوری اسلامی
- افراد شهربانی متعهد شدند تا آخرین قطره خون به "رژیم جدید" وفادار باشند
- ۱۹ روزنامه‌نگار را می‌خواستند ترور کنند

۱۰۸ حق با خواننده دلزده بود اما ویراستاری آن همه مطلب مطول از آن همه آدم که برخی نخستین بار بود مجال اظهار نظر در نشریه پرتیراژ پیدا می‌کردند نیاز به چندین ویراستار کاربلد داشت.
 ۱۰۹ در اصل: دستگیر شد. زمانی در نجف درس حوزوی خوانده بود و گمان می‌رفت نویسنده کتاب بیست‌وسه سال است یا در نوشتن آن با علی‌نقی منزوی همکاری کرده. کتاب پرخواننده قاچاق در بازار زیرزمینی دست‌به‌دست می‌شد.

- سه تن از اعضای شورای سردبیری آیندگان در میان آنها بودند؛ سند این توطئه در میان اسناد ساواک به دست آمد؛ قرار بود روز ۲۱ بهمن گارد جاویدان و ساواک ۴۱ نفر را ترور کنند
- برای مشکلات مملکت راه حل نشان بدهید - امیرانتظام
- ۵ مقام رژیم سابق در برابر جوخه اعدام
- نوشیدن الکل صنعتی ۱۴ تن را در تهران کشت
- توضیح شورای دانشکده مهندسی برق دانشگاه صنعتی تهران در رد خبر طرح تصفیه عناصر ناپاک در دانشگاههای صنعتی و ملی
- شوروی دکتر مگری را به سفارت پذیرفت
- متن کامل مناظره سیاسی-اقتصادی بابک زهرایی و ابوالحسن بنی صدر در تلویزیون
- دعوت از قطب زاده برای مناظره تلویزیونی - مسعود بهنود روزنامه نگار و برنامه نویس اعلام آمادگی کرد

صفحات دیگر

- گزارش - مسافران شتابزده و آشفتگی در اداره گذرنامه
- صفحه فرهنگ - آغاز انتشار گزارشی هفتگی با عنوان «کتابهای تازه و کتابهای پرفروش». ده کتاب پرفروش هفته: اقتصاد اسلامی؛ ابوالحسن بنی صدر؛ اسلامشناسی، علی شریعتی؛ تاریخ سی ساله، بیژن جزنی؛ اقتصاد به زبان ساده، محمود عسکری زاده؛ سقوط ۷۹، پل امیل اردمن، ترجمه حسین ابوترابیان؛ ماتریالیسم و دیالکتیک، موريس كورنفورت، ترجمه خادم؛ من متهم می کنم، کریم [کذا؛ فریدون] کشاورز؛ آذربایجان و مسئله ملی، علیرضا نابدل؛ منتخب آثار لنین، ترجمه پورهرمزان؛ چین بعد از مائو، شارل بتلهایم، ترجمه عباس میلانی
- «نگران هستیم که به اصلاحات سطحی قناعت شود»، مجاهدین خلق ایران؛ «مگر انقلاب نکردیم؛ چرا بلا تکلیفیم؟»، سیروس سمیعی
- نامه - «چطور بالرین ها در کنار شعبان بی مخ ظاهر شده اند؟»، هایدو چنگیزیان [درباره حرف معاون نخست وزیر و سخنگوی دولت که گفته بود هشت بالرین داخلی و خارجی معلوم نبود چکار می کرده اند و شعبان جعفری از بنیادهای مختلف مقرر می گرفته است].

۲۳ فروردین

صفحه اول

- دولت صرفه جویی را از کارمندان آغاز کرد
- میناچی وزیر اطلاعات: پاکسازی مطبوعات باید به وسیله سندیکای روزنامه نگاران آغاز شود
- درگیری گنبد سه مجروح به جا گذاشت
- طرح استفاده زانه-مردانه از آب دریا
- فرماندار بندرانزلی پیشنهاد کرده است
- محاکمه سه افسر زندان قصر
- یازده مقام رژیم شاه تیرباران شدند
- پروانه کار خارجیان بی مهارت تمدید نمی شود
- اعدامها ضدانقلاب را تضعیف می کند - چریکهای فدائی

صفحات دیگر

- دیدگاهها - «آیا انقلاب عظیم اسلامی راه انتظار افکار را می بندد؟»، حسن صدر؛

«حکومت فدرال برای ایران عملی نیست؟»، داریوش فضل‌الهی؛ «اگر دین ندارید لااقل آزاده

باشید»، عبدالرضا احمدی

□ نامه — «کدام سانسور؟ کدام ضدانقلاب؟»، محمد خیری

□ ادامهٔ متن نخستین مناظرهٔ سیاسی در تلویزیون: ابوالحسن بنی‌صدر و بابک زهرابی

شنبه ۲۵ فروردین

صفحهٔ اول

□ اعلام خطر مجاهدین خلق دربارهٔ دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی

دفا تر آیت‌الله طالقانی بسته شد؛ آیت‌الله طالقانی پس از بازداشت و آزادی فرزندان در اعتراض

به فعالیت افراد غیرمسئول و وجود زندانهای غیرقانونی به نقطهٔ نامعلومی عزیمت کرد؛ نام

سردستهٔ پاسدارانی که مجتبی طالقانی، ابوالحسن طالقانی و همسر او را که در دفتر نمایندگی

فلسطین حضور یافته بودند بازداشت کردند محمد غرضی بود؛ در وقت بازگرداندن افراد

بازداشت شده، به طالقانی بی‌احترامی کرده بودند

□ ایران به فلسطینی‌ها قول اسلحه نداده است — امیرانتظام

□ خبرگزاری فرانسه به نقل از یک منبع موثق: نپاوندی و مجیدی در آمل مخفی شده‌اند

□ ۱۲ تن از عمال رژیم سابق در ۴ شهر تیرباران شدند

□ اغتشاش و تیراندازی هوایی در گردهمایی سازمان انقلابی؛ اجتماع حزب جمهوریخواه

را به هم ریختند

صفحات دیگر

□ فرهنگ — «پست اعتصاب کرده»، مهنوش مشیری؛ «وظیفهٔ شعار، وظیفهٔ شعور»،

همایون علی‌آبادی

□ از میان مطبوعات — «ما عمیقاً نگرانیم»، هفته‌نامهٔ مردم، ارگان مرکزی حزب تودهٔ

ایران؛ «سرگیجهٔ نامگذاری و مشاهیر علمی»، هفته‌نامهٔ فردوسی

□ مصاحبهٔ بازرگان با هفته‌نامهٔ *نوول ابسرواتور* چاپ پاریس، با عنوان «ما دولت

انقلاب نیستیم»: «بی‌تردید آیت‌الله مرتکب دو اشتباه شده است. یکی وقتی که حکم کرد

زنان چادر به سر کنند و دیگری ممنوع کردن مصرف گوشت یخ‌زده... اما ما توانستیم این

دو مشکل را حل کنیم... ناراحتی ما این است که اطرافیان آیت‌الله در قم آدمهای

گوناگونی هستند که در بین آنها ملاهای بسیار مرتجعی وجود دارند. آیت‌الله از آن رو

تهران را ترک کرد که هم خود آسوده‌تر باشد و هم دست ما را بازتر بگذارد. اما دوری

ایشان از تهران بالعکس مسائل را پیچیده‌تر کرد... من پیش از این هم اعلام کرده بودم که

برنامهٔ کار من تدریجی و مرحله‌به‌مرحله است و طرفدار دگرگونیهای عظیم نیستم. من به

آیت‌الله گفتم که اگر اشتباهی رخ داده از جانب شما بوده است زیرا شما مرا از مدتها پیش

می‌شناسید. با این همه، به رغم عدم تمایل من به قبول این پست، خواستید که نخست‌وزیر

شوم...» دربارهٔ عنوان نظام جدید: «آیت‌الله در پاریس با مفهوم "جمهوری دموکراتیک

اسلامی" موافق بود اما ملاها او را قانع کردند که "دموکراسی" — حکومت مردم — با

حکومت اسلامی که ملزم به رعایت احکام قرآن و کلام خداست تناقض دارد. این ملاها

درک نکردند که دموکراسی و حکومت اسلامی با هم جور و هماهنگ‌اند...» دربارهٔ

حزب توده: «حزب توده نقشی دو جانبه دارد. این حزب دست چپی خود را موافق با دولت

نشان می‌دهد تا آرای مردم را به دست آورد. اما ما می‌دانیم که آنها چه می‌خواهند.»

(تعجب و توضیح بازرگان © ۲۸ فروردین)

- دیدگاهها — «تحریف تاریخ به سود دموکراسی است یا ادامهٔ اختناق؟»، خسرو شاکری [در شماره ۹ خرداد پاسخی به این مقاله با امضای محمدحسن الحسینی چاپ شد]؛ «آقای نخست وزیر، من هم اگر مرد بودم به جمهوری اسلامی رأی می‌دادم»، لیلی سروش؛ «رابطهٔ میان کمیت و کیفیت»، جمشید نوائی
- نامه — «کاخ مهرشهر را به جای حراج غارت کردند!»: [نمی‌توان و نباید یک اثر هنری از پیکاسو یا وان‌گوگ را که باید در سطح جهانی به معرض حراج گذارده شود همزمان با اتومبیل پیکان و یا سگ برگذار کرد. حراج کاخ مهرشهر کرج بیشتر به غارت و چپاول شبیه بود تا یک حراج!؛ پاسخ شجونی واعظ از کمیتهٔ کرج ۲۶ فروردین]؛ «اعتراض خانوادهٔ دکتر اوصیاء»
- سپهبد برنجیان و سرگرد یحیایی تیرباران شدند
- سؤال دادگاه انقلاب از سرگرد بیژن یحیائی، رئیس سابق زندان سیاسی قصر: «چرا فضای آزاد حیاط را در تابستان از روزه‌داران مضایقه می‌کردید و اجازه نمی‌دادید در آن جا بخوابند؟» متهم: «عدهٔ کسانی که روزه نمی‌گرفتند بیشتر بود و در اکثریت بودند. به همین خاطر آنها را در حیاط می‌خواندیم.» دادستان: «توضیحی بدهید که در کیفیت دفاعتان مؤثر باشد.»^{۱۱۰}
- توضیح دانشگاه ملی پیرامون خبر پاکسازی در آیندگان ۲۱ فروردین: «دانشگاه ملی از طریق دادگاههای صالحه پاکسازی خواهد شد»

۲۶ فروردین

صفحهٔ اول

- طالقانی به‌عنوان اعتراض از تهران رفته است
- آیت‌الله مهدوی کنی، سرپرست کمیته‌های انقلاب اسلامی: دستگیری فرزندان آیت‌الله طالقانی از طرف کمیته‌های چهارده گانه و کمیتهٔ مرکزی نبوده و به وسیلهٔ افراد مسلح خاصی صورت گرفته است
- دادستانی کل انقلاب کلیهٔ احکام بازداشت و بازرسی را لغو کرد
- دختر آیت‌الله طالقانی از هیات مدیرهٔ جامعهٔ زنان استعفا کرد
- در یادداشت نیم‌نگاه با عنوان «فرار از واقعیت»: اعتراضهای شدید که طالقانی تهران را ترک نکرده است. به تحریک رادیوتلوویزیون، آیندگان را تهدید کردند تا «شایعه»^ی خروج طالقانی از شهر را تکذیب کند
- پاک‌تر از دکتر یزدی، صباغیان و امیرانتظام پیدا نکردم — بازرگان
- رئیس کل دادگاههای انقلاب: متهمان کم‌تقصیر را ببخشید
- نظرخواهی کسانی از مردم دربارهٔ فراندم از سوی آیندگان نیست

صفحات دیگر

- از میان مطبوعات — «آقای نودونه درصد، هرآنچه گویی هستم، اما تو هم چنان که می‌نمایی هستی؟»، منوچهر هزارخانی، از آزادی، نشریهٔ جبههٔ دموکراتیک ملی؛ «شعار آمریکائی: یا با ما یا با دشمنان ما»، عصر نوین، ناشر افکار «اتحاد برای آزادی»
- دیدگاهها — «هنوز با دشمن نفس هم‌خانه‌ایم»، امیر پیشداد، مولود خانلری، منوچهر رسا، محمدعلی همایون کاتوزیان، حمید محامدی، حسین ملک
- نامه با عنوان «اجناس طبق ضوابط اسلامی حراج شد»: (۲۵ فروردین) «نوشتهٔ بی‌امضاء در روزنامه درج مبنی بر فروش تابلوی پیکاسو کنار سگ و پیکان. طبق ضوابط

۱۱۰ «مخمل و گونی»

اسلامی آنچه که لازم بود از گل و همچنین در حدود ۱۰ دستگاه وانت بار و سواری پیکان و همچنین ۱۲ سگ فروخته شده و اصلاً تابلویی فروخته نشده تا از پیکاسو و غیر پیکاسو باشد. این شایعات بی اساس از ناحیه دشمنان است...»، کمیته انقلاب اسلامی کرج، شجونی واعظ

□ ستون «ایران از نگاه جهان» - از نیویورک تایمز: «سال ۱۹۷۳ که ریچارد هلمز سفیر آمریکا در ایران شد، سفیر شوروی به هویدا گفت: «چرا آمریکایی ها جاسوس شماره یک شان را به عنوان سفیر به ایران می فرستند؟» هویدا نگاهی به او کرد و پاسخ داد: «آمریکایی ها دوستان ما هستند. دیگر دست کم جاسوس دست دهم شان را برای ما نمی فرستند.»»

□ ادامه متن مناظره ابوالحسن بنی صدر و بابک زهرایی
□ در صفحه ۳، عکسی از دیدار زنان عضو سازمان امل با نخست وزیر: «با مساله حجاب می خواهند ما را از هدف اصلی دور کنند» [عنوان «فرمانده کل نظامی سازمان امل» در متن خبر باید اشاره به مصطفی چمران باشد که در عکس دیده می شود. تا آن زمان عکس و نام او برای اهل خبر آشنا نبود.]

۲۷ فروردین

صفحه اول

□ سنجابی استعفا کرد
با توجه به مسئولیت مشترک وزیران ادامه خدمت [در وزارت خارجه] برای اینجانب ممکن نیست
□ انحلال کمیته ها بررسی می شود - آیت الله مهدوی کنی
□ تظاهرات معترضان به انتخابات سنجید به خشونت کشید - شمارش آرای شورای ۱۱ نفری ادامه دارد
□ راهپیمایی و تظاهرات به پشتیبانی از آیت الله طالقانی
جعل خبرها در رادیو-تلویزیون از سوی چند گروه محکوم شد
□ دعوت عام جمعیت حقوقدانان برای تدوین قانون اساسی
□ کیانوری: مسائل اقتصادی با حرف و هورا درست نمی شود
در مصاحبه مطبوعاتی گفت به شدت از این اعدامها پشتیبانی می کند: «به زوزه هایی که غریبان در دفاع از مجرمان می کشند نباید توجه شود.»
□ واکنش رسمی دولت درباره بازداشت فرزندان آیت الله طالقانی
□ هرکس مجرمان را پنهان کند مفسد فی الارض شناخته می شود - دادستان کل انقلاب

صفحات دیگر

□ روزنامه آهنگر، به جای 'چلنگر'، فردا منتشر می شود
□ عفو عمومی، بحث انگیز و پرهیاهو
□ از میان مطبوعات - «جمعیت ایران ۴۱/۵ میلیون نفر است!»، هفته نامه سوسیالیستی کارگر؛ «فراندم و یک مصاحبه ریاضی»، آزادی، وابسته به جبهه دموکراتیک ملی؛ «گفتم، گفت»، مهدی کلهر، نبرد ملت^{۱۱۱}
□ دیدگاهها - «به شیفتگان راه آزادی و مدافعان حقوق بشر»، منیژه عراقی زاده؛ «فصلی

در دوست داشتن»، مصطفی رحیمی؛ «دموکراسی واقعی احترام گذاشتن به همین اقلیت است»، نامه سرگشاده «اتحاد ملی زنان»؛ «وکالت قابل توکیل نیست»، کاظم پگاه

□ نامه - نامه همسر دکتر علی شریعتی درباره تکثیر بی‌اجازه آثار او؛ «جلسه سخنرانی زنان را در ساری به هم زدند»؛ «توضیح سندیکای گویندگان فیلم»؛ «به‌عنوان اعتراض دسته‌جمعی کرمانشاه را ترک کرده‌ایم»

□ ایران از نگاه جهان - جرو بحث در فرانسه بر سر احتمال تأثیر گزارش و مصاحبه تلویزیون آن کشور بر اعدام هویدا

□ تلفن خوانندگان - «در حالی که تولید و فروش مشروبات الکلی که در بسیاری مذاهب منعی ندارد و حتی در خصوص مصرف آن نظرهایی وجود دارد قدغن شده، مصرف افیون را چگونه می‌توان توجیه کرد؟»؛ «به نام یک وطن‌پرست به دولت آقای بازرگان توصیه می‌کنم در مورد ورود فلسطینی‌ها به ایران دقت بیشتری مبذول دارند و اعمال آنها را زیر نظر داشته باشند.»

تالو زخارف دنیوی: گلوهای گشاد و جیبهای عمیق درباره موج مصادره

www.mghaed.com/ay/on_looting-1.htm

www.mghaed.com/ay/on_looting.pdf

۲۸ فروردین

صفحه اول

□ دعوت به راهپیمایی برای بازگرداندن آیت‌الله طالقانی

□ آیت‌الله‌العظمی خمینی: مرتکبان گناه صغیره در ارتش را عفو کردم

□ «صدای پای فاشیزم»، علی اصغر حاج‌سیدجوادی

□ «اگر بنا باشد فاشیزم کور و خشنی که چهره‌اش نمایان می‌شود به جای فاشیزم پهلوی بنشیند، دیگر پوشش سیاسی آن برای مردم چه فرقی دارد؟»

□ مجاهدین خلق آیت‌الله طالقانی را به فرماندهی نیروهای نظامی خود برگزیدند

□ درباره استعفایش و در جریان یک مصاحبه مطبوعاتی که در حضور مردم انجام می‌شود سنجابی امروز به مردم توضیح می‌دهد

□ ایرانیان مقیم شوروی می‌توانند به کشور بازگردند - دکتر مکرری، سفیر ایران در مسکو

□ راهپیمایی سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی

□ آگهی پائین صفحه اول: «ارتباط مادر شاه سابق و رهی معیری - فردا در سپید و سیاه»

صفحات دیگر

□ «آقای بازرگان، راه تجاوز به آزادیهای مردم را ببندید»، نامه سرگشاده انجمن دفاع از آزادی مطبوعات

□ گزارش روز: موضع خود را در مسئله قضاوت زنان روشن کنید

□ از میان مطبوعات - «نماینده واقعی مردم کیست؟»، پیام خلق؛ «درباره نامزد ریاست جمهوری»، پرخاش؛ «دانشجویان را به دانشگاه راه ندادند»، پیغام امروز

□ دیدگاهها - «این حکومت اصلاحگر است نه انقلابی»، ناصر ایرانی

□ ستون آشکار و پنهان - «زانت لازاریان با سیدی در دست وارد جلسه کنفرانس خبری امیرانتظام شد و از او خواست سبد پر از تخم‌مرغ و نان و شیرینی عید پاک را همراه نامه‌ای به دست بازرگان برساند. در این نامه از جمله نوشته شده بود: «ما امسال از برکت

سر شما در سفره‌های عیدمان شراب نداریم." نامه آرتوش بوداقیان (۲ اردیبهشت): "ارامنه مشکلی به نام شراب ندارند... اگر نامه واقعاً به آقای نخست‌وزیر تسلیم شده باشد نمی‌تواند مبین چیزی باشد مگر دید تنگ‌نظرانه و صرفاً بورژوازی شخص [نویسنده نامه]... حفظ حقوق این اقلیت ستم‌دیده را صرفاً در چند تأمین چند بطری شراب دیدن نمی‌تواند چیزی جز کوتاه‌فکری و تنگ‌نظری باشد." نامه ویگن ها کوپیان (۵ اردیبهشت): "مسئلاً ارامنه مشکلی به نام شراب ندارند زیرا جهت بازسازی کشورمان مسائل و نکات بسی مهمتری وجود دارد و بدون هیچ‌گونه شکمی خانم لازاریان نیز به این مسئله کاملاً واقف هستند... به کار بردن صفت "کوتاه‌فکری" و داشتن "دید تنگ‌نظرانه" و "بورژوازی" توسط آقای آرتوش بوداقیان، با تنفر آمیخته به کمی خشونت، در این مورد وارد نبوده و می‌تواند دلیل بر کم‌تجربگی ایشان در تعبیر و تفسیر مطالب و وقایع باشد...". از تلفنهای خوانندگان (۸ خرداد): "پدرم رستورانی داشت که مدتی است آن را تعطیل کرده و خانه‌نشین شده اما عده‌ای برایمان تولید در سر کرده‌اند زیرا هر روز جلو منزلمان جمع می‌شوند و از پدرم طرز تهیه عرق را سؤال می‌کنند. لطفاً دولت برای معتادان فکری بکند." و در شماره ۱۴ خرداد: "آلبرت هستم. به جای معدوم کردن مشروبات الکلی که کشف می‌شود آیا بهتر نیست آنها را در اختیار اقلیتهای مذهبی قرار دهند؟" [۳ اول اردیبهشت]

کج صریح و خودمانی، اما نه با خودمان

در شماره ۲۸ فروردین، «توضیح نخست‌وزیر به آیندگان درباره مصاحبه با نوول ايسرواتور» با حروف درشت در صفحه اول دیده می‌شود و خود نامه با عنوان «توضیح نخست‌وزیر» در صفحه نامه‌ها درج شده است:

روزنامه محترم آیندگان

ترجمه‌ای از مجله نوول ايسرواتور در شماره ۲۵ فروردین ماه آن روزنامه درج شده بود که انطباق چندانی با اظهارات این جانب نداشت. از جمله آنجا که از عدم تمیز گردانندگان کمیته‌ها و آقایان علما صحبت کرده است. یا اشتباهی که به حضرت آیت‌الله‌العظمی خمینی و به نقش دو جانبه حزب توده نسبت می‌دهد.

در هر حال نفهمیدم مجله نامبرده چگونه از یک مکالمه چند دقیقه‌ای با عجله این همه مطلب در آورده است، جز اینکه استنباطهای شخصی خبرنگار و انعکاس افکار رایج امروزی اروپا در آن داده شده باشد.

بعد از عید نوروز مصاحبه‌های ثبت‌شده‌ای با تلویزیون پاریس و رادیو فرانسه داشتم که صحبت بیشتری دارد و همچنین پیامهای ماهی چند بار در رادیو-تلویزیون خودمان.

مهدی بازرگان، ۵۸/۱/۲۶

مصاحبه با دقت ترجمه شده بود، عنوان اصلی را بر خود داشت و جایی برای شائبه تحریف نمی‌گذاشت. بازرگان، با صراحت همیشگی، حرف دلش را به خبرنگار فرانسوی زده بود و حالا که "آقایان علما" از دست او کفری تر شده بودند، شانه بالا می‌انداخت و می‌گفت صلاح نبود حرفی که برای اهالی خارجه زده شده در داخله بازگو شود. و تعجب می‌کند حرفهایی که طی "یک مکالمه چند دقیقه‌ای و با عجله" زده است چگونه می‌تواند این همه مطلب شود. اما حرفش را پس نمی‌گیرد؛ عنوان "تکذیب خبر آیندگان" هم روی آن نمی‌گذارد.

همچنان مکرر می‌بینیم افراد وقتی حرفشان منتشر شد تازه متوجه می‌شوند چه گفته‌اند، زیرا با دنیای امروز، با زبان مکتوب و با طرز فکر اهل کتاب و روزنامه به اندازه کافی آشنایی

ندارند.

در فرهنگ پرگویی و حاشیه‌رفتن، نامه‌ بازرگان می‌تواند سرمشقی باشد برای پرهیز از مقدمه‌ طولانی، مؤخره زائد، نصیحت در باب رعایت امانت، روضه‌خوانی بیجا و ادعای "کذب محض" بودن حرفی که گوینده می‌تواند، بدون متهم کردن دیگران، آن را پس بگیرد.

۲۹ فروردین

صفحه اول

- استعفای من برای هشدار به دولت بود — سنجابی
- دولت‌های دیگری در برابر دولت اعمال حاکمیت می‌کنند؛ به نظر من دولت خود باید عامل اصلی اجرایی در کشور باشد؛ قصد مخالفت با دولت در میان نبوده است؛ اگر مرا نامزد ریاست جمهوری کنند می‌پذیرم
- انتشار قانون اساسی دو ماه عقب افتاد^{۱۱۲}
- با دیدن یک شیشه مشروب نباید کسی را حد زد؛ درگیری فیزیکی مسلمانان و مارکسیست‌ها به نفع ما نیست — یزدی
- شورای موقت از اعلام آرای سنجج خودداری کرد
- راهپیمایی بزرگ در پشتیبانی از آیت‌الله طالقانی
- شورای انقلاب: آیت‌الله طالقانی غیبت بیش از این را جایز نخواهد شمرد
- اشاره آیت‌الله طالقانی به خطر استبداد و دیکتاتوری مردم عملی انجام ندهند که باعث تحریک شود

صفحات دیگر

- **اخطار به آیندگان**
- "۱. با توجه به اینکه روزنامه‌ها باید آینه ملت باشند و این را همیشه اذعان نموده‌اند، ما خواستاریم که روزنامه آیندگان قبول کند که آینه تنها ۵ درصد از مردم می‌باشد. پس بهتر است مانند روزنامه‌های دیگر چون کارگر، ارگان حزب توده و ... منتشر گردد. ۲. ما از این روزنامه می‌خواهیم که در صورت تغییر ندادن روش خود نسبت به مطالب و اخبار مندرج در آن روزنامه احساس مسئولیت نموده و در غیر این صورت ما اقدامات لازم را از طریق قانون و ملت به عمل خواهیم آورد." — ۲۵ تن از دانش‌آموزان دبیرستانهای تهران
- «حزب توده ایران قانونی است»
- پاسخ دبیرخانه کمیته مرکزی حزب توده ایران در رد اظهارات سخنگوی دولت عباس امیرانتظام که قوانین مربوط به غیرقانونی بودن حزب توده ایران تا وقتی لغو نشده به قوت خود باقی است.
- هیتتی از ایران برای نظارت بر ذبح اسلامی به استرالیا و زلاند نو می‌رود
- از میان مطبوعات — «برگزاری رفراندوم مورد تأیید ما نبود»، آیت‌الله سیدمحمد کاشانی، امید ایران
- دیدگاهها — «بار دیگر کتاب را به آتش نسپاریم»، نامه سرگشاده «نویسندگان و هنرمندان پیشرو ایران»؛ «دولت انقلابی یعنی دولتی که بیدرنگ...»، فروزان زیادلو
- نامه‌ها — «آقای رئیس دادگاه، درس بخشایش به ما نیاموزید»، ایرج کهوائی زندانی

^{۱۱۲} در واقع متن دیگری تهیه کردند. پیش‌نویس اول بر پایه الگوی قانون اساسی آمریکا و بسیاری کشورهای دیگر بود که رئیس‌جمهور هم رئیس‌کشور و هم رئیس‌دولت است. در پیش‌نویس دوم، الگوی فرانسه و آلمان و اتریش و هند و پاکستان را مبنا قرار دادند که رئیس‌جمهور رئیس‌کشور و نخست‌وزیر رئیس‌دولت است.

سیاسی سابق؛ «چه کسانی طالب نابودی پاسداران جمهوری اسلامی هستند»، احمد غفاری

□ «پاسداری انقلاب»، دکتر عبدالکریم لاهیجی

□ تلفن خوانندگان — «چند شبی است جریان محاکمات عده‌ای از وابستگان رژیم سابق را در تلویزیون به نمایش می‌گذارند. همه از خود می‌پرسند پس چرا چهره اعضای محترم دادگاه را نشان نمی‌دهند؟»

۳۰ فروردین

صفحه اول

□ مذاکرات خمینی - طالقانی آغاز شد

□ دفاتر آیت‌الله طالقانی از امروز کار را از سر می‌گیرند

□ بحران سندج شدت گرفت

□ به دعوت سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی

□ انبوه جمعیت از پیچ شمیران به دانشگاه راه پیمود

□ ۲۹ فروردین، روز ارتش و استقبال برادرانه

□ هیات رئیسه نفت آبادان دسته جمعی استعفا کردند

صفحات دیگر

□ شماره اول هفته‌نامه آهنگر به چاپ دوم رسید

□ شهرداری تهران اسامی جدید چند میدان و خیابان را اعلام کرد، از جمله: خیابان پهلوی به خیابان مصدق

□ فرهنگ — «تفنگی آویخته بر دیوار شهر»، عمران صلاحی

□ از میان مطبوعات — «استفاده بجا از واژه‌ها»، خلق مسلمان

□ دیدگاهها — «مگر ممکن نیست امام اشتباه کند؟»، شاهرخ مسکوب؛ «آیا در جمهوری عدل اسلامی دروغ و فریب افکار عمومی جایز است؟»، حسن صدر

□ نامه محسن پزشکپور، رهبر حزب «خاک و خون»: «باید ما را دار می‌زدند تا شما راضی می‌شدید؟»

شنبه اول اردیبهشت

صفحه اول

□ پیام آیت‌الله طالقانی: رهبری قاطع آیت‌الله خمینی را پذیرفته‌ام

□ نگذارید کمیته‌های اسلامی ما را تضعیف کنند — سخنان امام به نمایندگان مردم ایلام

□ در مراسم یادبود شهدای فدائی خلق گفته شد

□ ارتجاع می‌خواهد دیکتاتوری را به جامعه بازگرداند

□ موسی خیابانی در مراسم سالگرد شهادت هفت عضو مجاهدین خلق:

□ گروهی با پنهان شدن پشت سر رهبری انقلاب به دیگران اتهام می‌زنند

□ بخشنامه دادستان تهران برای کمیته مرکزی: دادرها فقط با گزارش کلانتریها پرونده مجرمان را می‌پذیرند

□ وزیر دادگستری: فرمان عفو عمومی چند روز دیگر صادر می‌شود

□ قبول انتخابات سندج بهتر از تجدید آن است

□ کانون نویسندگان هر نوع سانسور را محکوم کرد

□ اعضای جدید کانون انتخاب شدند: محسن یلفانی، احمد شاملو، باقر پرهام، غلامحسین

ساعدی، اسماعیل خوبی، سیاوش کسرایی، هوشنگ گلشیری، مهدی اسفندیار منفردزاده

صفحات دیگر

□ بابک زهرایی، عضو هیئت اجرایی حزب کارگران سوسیالیست: کمیته‌ها نباید منحل شوند
 □ اعتراض چریک‌هایی فدایی خلق به بازداشت حماد شیبانی از سوی کمیته سلطنت‌آباد
 □ نامهٔ سفیر کشور عُمان در تهران: «در خبر منتشرهٔ ۳۰ فروردین با عنوان "طرح‌های تخلیهٔ اتباع آمریکایی و انگلیسی از عمان" احتمالاً نام کشور سلطنتی عُمان به جای عمان، پایتخت اردن، به کار رفته است.»^{۱۱۳}

□ ورود اتومبیل ممنوع شد

رضا صدر، وزیر بازرگانی، گفت سال گذشته ۳۶۰۰۰ اتومبیل وارد کشور شده و پیش‌بینی می‌شود با وضع اقتصادی کشور ولو آنکه قیمت بالا رود کمبودی از نظر اتومبیل به وجود نیاید. وی افزود ورود مشروبات الکلی ممنوع است اما پیشنهادی ارائه شده که یکی از کارخانه‌های داخلی تحت مدیریت اقلیتها و با نظارت کامل دولت شروع به فعالیت کند و محصولات خود را در اختیار اقلیت‌های مذهبی و معتادان به الکل بگذارد. تکمیل این خبر در ستون آشکار و پنهان: «با آنکه ورود هر نوع نان و شیرین به کشور ممنوع است، تصمیم گرفته شده استثنائاً ورود نان فطیر برای اقلیت کلمی مجاز باشد.» در شمارهٔ فردای همان روز: «وزیر بازرگانی توضیح داد تهیهٔ مشروبات الکلی برای اقلیتها منتفی شد.» و نامهٔ یک خوانندهٔ ارمنی: «مگر در این مملکت تنها اقلیت‌های مذهبی مشروب می‌خورده‌اند که حالا بر آنان منت می‌گذارند و آنان را برای پیدا کردن راه‌حل شرعی آلت دست و وجه‌المصلحه قرار داده‌اند؟ آیا این راه‌حل دولت برای جلوگیری از قاچاق چندصد میلیون ریالی مشروبات الکلی و رفع عطش خیلی مشروب‌خوارانی نیست که نارضایتی‌شان از قدغن کردن مشروبات الکلی را به انحای مختلف ابراز می‌کنند و موجب ناراحتی و دردسر دولت شده‌اند؟»

□ مطلب-آگهی^{۱۱۴} در صفحهٔ ۴: «لنین و نهضت آزادی‌بخش در ایران»، نوشتهٔ ولادیمیر وینوگرادوف، سفیر اتحاد جماهیر شوروی در ایران

□ تیراندازی بین اعضای دو کمیته در خیابان جمشید ۲ کشته و ۳ مجروح به جا گذاشت؛ اکبر قربانی، قهرمان سابق کشتی و مأمور کمیتهٔ قلعه، یکی از کشته‌شدگان بود

□ گزارش - فردای زنان قلعه را دریابید

سه نظر: ریشه‌کن کردن فحشا بدون پاکسازی جامعه ممکن نیست؛ دکتر اسعد انتظامی، جامعه‌شناس: «مشکل جوانان مزید بر قلعه است.» شهردار تهران: «جای آبرومندان‌های در بیرون شهر برای زنان قلعه خواهیم ساخت.»

□ از میان مطبوعات - «توطئه علیه فدائیان توطئه علیه دموکراسی است»، کار: «تحقیر

زن یا معاملهٔ تمدن معاصر با زن»، مهندس محمدعلی سادات، نهضت زنان مسلمان

□ دیدگاهها - «ضرورت تأمل و تعمق در کاربرد موازین اسلامی»، بابک قهرمان؛ «مهم،

صادقانه ایستادن بر سر موضع است: پاسخ به نامهٔ سرگشاده به چریک‌های فدائی خلق و رد

تحریم رفتارندم آنان»، محمدحسین علی‌آبادی

^{۱۱۳} زمانی به منظور اشتباه‌نشدن کشور Oman با شهر Amman، در ایران قرار شد اولی را عُمان و دومی را اَمان بنویسند (مردم ایران در گویش، عُمان را هم به تشدید میم تلفظ می‌کنند). در عربی: اولی «سلطنة عمان» (پایتخت آن مسقط) و دومی «العاصمة الاردنية»، به معنی پایتخت اردن.

^{۱۱۴} در نشریات دنیا معمول است مطلبی را به عنوان آگهی، در مقابل مطلب تحریری، چاپ کنند. در کشورهای انگلیسی‌زبان، این نکته را با واژهٔ Advertisement در بالای آن به اطلاع خوانندگان می‌رسانند. در ایران، عنوان «رپرتاژ آگهی»، یا شمارهٔ قبض آگهی، رسانندهٔ همین معنی است. سفارتخانه‌های خارجی در تهران به مناسبت‌هایی مانند جشن ملی کشورشان چنین مطالبی به چاپ می‌رسانند.

□ نامه‌ها - «به جای این اتهامات، لازم است مناظره تلویزیونی دومی انجام شود»، بابک زهرائی؛ توضیح محمود دولت‌آبادی درباره بیانیه کانون نویسندگان [در دفاع از او]

□ توضیح دکتر یزدی، معاون نخست‌وزیر در امور انقلاب: «در مصاحبه رادیویی خود، در مورد توقیف مجله اشپیگل سخنی نگفته‌ام. شایعه منع ورود این مجله هم تکذیب می‌شود.» - توضیح آیندگان: «با ابراز تأسف، آنچه چاپ شد برداشت خبرنگار ما از سخنان دکتر یزدی بود نه عین گفته‌های ایشان.»

۲ اردیبهشت

صفحه اول

□ بانکها ۱۵ میلیارد ریال از خاندان پهلوی طلبکارند
به عنوان کلاهبردار تحت تعقیب قرار می‌گیرند
به دستور امام نمایندگان دوره‌های گذشته شورا و سنا باید حقوق خود را پس بدهند
- هاشم صباغیان معاون نخست وزیر^{۱۱۵}

□ ارتش در نقده وارد عمل می‌شود
□ پیکارهای نقده ادامه یافت
□ آیت‌الله‌العظمی خمینی: فعلاً طرح مسائل فرعی مضر است
□ ارکان اعتقادی سازمان مجاهدین خلق ایران
□ سارق بانک خود را کشت
□ سفیر آمریکا در تهران انتخاب شد
□ اشخاص می‌توانند در برابر اتهام و افترا از خود دفاع کنند - وزارت اطلاعات^{۱۱۶}

صفحات دیگر

□ «چه سود از بازگشت به عقب: نگاهی به مسئله امتحان اعزام دانشجوی»، م. سیفی‌اعلا
□ فرهنگ - «تأثیر ایران هنوز نمی‌تواند خودکفا باشد»، داریوش فرهنگ؛ «برخاسته از عشق و اعتقاد»، همایون علی‌آبادی

□ از میان مطبوعات - «چند نکته»، هادی خرسندی، ایرانشهر؛ «آیا موضوع ضدامپریالیستی و مترقی تیمسار مدنی وزیر دفاع ملی قابل تحمل نبود؟»، سرباز و انقلاب
□ دیدگاهها - «بهتر است سرپوش‌ها پیش از انفجار برداشته شود»، جهانگیر مستوفی، دکتر هادی اسماعیل‌زاده، محمد بابکی، پرویز تابشیان؛ «... برای غرب قابل توجیه است»، سرهنگ اصغر قائم‌مقامی

□ نامه‌ها - «تئوریسین بودن امر قابل استتاری نیست»، احسان نراقی؛ توضیح حسن نزیه به‌عنوان رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت ایران درباره خبر پرداخت به

^{۱۱۵} عجیب‌ترین فرمان-فتوا در جمهوری اسلامی پس‌گرفتن حقوق پرداختی به نمایندگان پارلمان از خرداد ۴۲ بود با این استدلال که آیت‌الله خمینی مجلس شورا و سنا را از آن تاریخ غیرشرعی و غیرقانونی اعلام کرد. بر پایه آن استدلال، ارتش و شهربانی و ژاندارمری و دادگستری و سایر دستگاه‌های کشور هم غیرقانونی بودند. و مهمتر، نمایندگان ادوار پس از ۴۲ ممکن بود پیرو اکثریت نزدیک به تمامی مراجعی باشند که حکومت را غیرشرعی و غیرقانونی نمی‌دانستند. این اقدام نه تنبیه و کلاهی کم‌اهمیت و از یادرفته، که در واقع انتقامی بود از همان مراجع تقلید.

^{۱۱۶} وزارت اطلاعات و جهانگردی اندکی بعد به وزارت اطلاعات و تبلیغات و خیرات، سپس به ارشاد، و سپس به وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تغییر نام یافت. در اطلاعیه نامی از صادرکنندگان، ناصر میناجی و معاون او مهدی ممکن نبود، همین‌طور اشاره به حق دفاع از حیثیت خویش در برابر رادیو-تلویزیون قطب‌زاده که منبع اصلی اهانت و افترا و دروغ‌پراکنی بود. آن دو تن ماه بعد با ارائه لایحه جدیدی برای مطبوعات نیت واقعی‌شان را نشان دادند.

سندیکای کارگران نفت

- سربازان قهرمانشهر از اجرای حکم اعدام همقطار خود جلوگیری کردند
- «دادگستری همچنان در حاشیه می‌ماند؟»، یادداشت پیرامون آئین‌نامه جدید رسیدگی قضایی، به این قلم

۳ اردیبهشت

صفحه اول

- وزیر کشور اعلام کرد: ارتش کنترل نطقه را به دست گرفت
- آیت‌الله‌العظمی خمینی: اینکه می‌گویند روحانیت نباشد خیال خامی است؛ اگر آخوند نباشد کشور شما را از بین می‌برند
- سرپرستی وزارت خارجه به یزدی سپرده شد
- اطلاعیه رهبر عشایر عرب خوزستان درباره عزیمت از ایران؛ آیت‌الله محمدطاهر آل شبیر خاقانی یک هفته به دولت مهلت داد
- معاون شهربانی خطاب به دکتر یزدی: از یک گروه ترسیده انتظار خدمت نداشته باشید؛ در رژیم گذشته نیز به ما دستور می‌دادند و ما فکر می‌کردیم در جهت مردم گام بر می‌داریم

صفحات دیگر

- ۳۰ استاد از دانشگاه تهران اخراج شدند
- احتمال اخراج تعداد دیگری از اعضای هیئت علمی وجود دارد. دکتر محمد ملکی، رئیس دانشگاه تهران، به خبرگزاری پارس گفت «شورای انقلابی تزکیه» مرکب از دو استاد، دو دانشجو، دو کارمند و یک قاضی است.

□ نامه به آیندگان: «علیه آقای خلخالی اعلام جرم می‌کنم»

«آقای خلخالی روحانی معلوم‌الحال که سوابقش در قم بین اهل علم معروف خاص و عام است می‌خواهد از قول زعیم عالقدری که امروز یکی از مفاخر اسلام است، حضرت آیت‌الله‌العظمی شریعتمداری مدّ ظله، خلاف‌گویی کرده و به خیال خام خود اختلافی در رهبری اسلام به وجود بیاورد.» در صفحه اول شماره روز بعد این توضیح دیده می‌شد: «متأسفانه نام نویسنده، آقای ابراهیم اسفهلانی، از اعضای حزب جمهوری خلق مسلمان ایران و رابط مطبوعات مرکز با ستاد عملیاتی این حزب، چاپ نشده بود. ضمن پوزش، لازم به توضیح است که بخشهایی از نامه مزبور برای جلوگیری از شبهه توهین حذف گردیده بود.»

- افراد نیروی هوایی گریان نخست وزیری را ترک کردند
- از میان مطبوعات — «آیا می‌دانید...؟»، مردم ایران؛ «وام به سرمایه‌داران، وعده به کارگران؟!»، توفان

- دیدگاهها — «به خدای کعبه که شما بی‌نیازید»، مصطفی رحیمی؛ «همیشه سانسور سرآغاز استبداد است»، رسول مهربان، عضو حزب ایران وابسته به جبهه ملی
- نامه — «ما خلبانان مبارزات دکتر اوصیاء را علیه رژیم سابق فراموش نمی‌کنیم»؛ توضیح شورای ناشران و کتابفروشان منطقه دانشگاه راجع به حمله به انتشارات خلق

۴ اردیبهشت

صفحه اول

- یک گروه مخفی مسئولیت ترور قزنی را به عهده گرفت

- گروه با امضای فرقان در شهر اعلامیه پخش کرد
- حزب جمهوری خلق مسلمان اعلام راهپیمایی کرد
- راهپیمایی بزرگ مردم تبریز به طرفداری از آیت‌الله شریعتمداری
- حزب جمهوری اسلامی در بیانیه‌ای اعلام کرد
- مقاله درباره حزب جمهوری خلق مسلمان را مردود می‌دانیم
- قطب‌زاده: کارمندانی که ساواکی بودند پنج‌روزه باید استعفا دهند
- اعتراض به آیندگان، کیهان و خبرگزاری پارس در اهواز و آبادان
- سرمقاله - «برای تروریستها جایی نیست»، به این قلم

صفحات دیگر

- فرهنگ - «نمایش خیابانی کاری است سیاسی»، گفتگو با رضا کیانیان، بازیگر و کارگردان تئاتر
- از میان مطبوعات - «آقای بازرگان، باز هم می‌گویید حوادث کردستان توطئه مارکسیست‌ها بود؟»، صدای معاصر
- دیدگاهها - «انقلاب ایران، انقلابیون ایران، هدفهای انقلاب»، آرش شهیر؛ دولت انقلاب و بوروکراسی»، محمدرضا زریونی
- آشکار و پنهان - «ممنوعیت پخش ترانه با صدای زنان»
- «سرانجام قطعی شد زنان نه تنها در هیچ‌یک از برنامه‌های تولیدی تلویزیون نخواهد بود، صدایشان نیز در هیچ ترانه‌ای شنیده نخواهد شد. پیش از این - با رفتن قطب‌زاده به تلویزیون - تنها یک بار ترانه‌ای با صدای الهه از رادیو پخش شد و بعد قرار شد از خوانندگان فقط صدای گلچین، شجریان و پریسا پخش شود و بس.
- محافل پنهان خبر می‌دهند دیروز پس از بازگشت مسئول موسیقی رادیو از قم روشن شد که پریسا نیز از این فهرست حذف شده است و بنابراین دیگر ترانه‌ای با صدای زنان از رادیو پخش نخواهد شد.
- این محافل گفتند مگر که به‌عنوان مسئول موسیقی در سازمان رادیو-تلویزیون منصوب شد - همان سمتی که هوشنگ ابتهاج قبلاً داشت - پیش از این نیز دو مؤومان از دو سمفونی بتهوون را هم غیرقابل پخش دانسته بود.

۵ اردیبهشت

صفحه اول

- چریکها، مجاهدین و کمیته‌ها وظیفه بزرگی نسبت به آینده انقلاب دارند - بازرگان
- نخست وزیر از مردم خواست که گذشت داشته باشند
- تشکیل شورای رهبری در اجتماع بازار تهران پیشنهاد شد
- در پشتیبانی از آیت‌الله‌العظمی شریعتمداری گرد آمده بودند
- سرلشکر قرنی را در کنار شهیدان به خاک سپردند
- راهپیمایی بزرگ ارامنه به یادبود شهیدان ارمنی
- دادستان انقلاب آبادان و خرمشهر: خبرها قبل از انتشار باید کتباً تأیید شود
- خبر سوء قصد به بازرگان تکذیب شد

صفحات دیگر

- گروه فرقان دلایل خود را برای ترور سرلشکر قرنی اعلام کرد
- «سرسپردگی به امپریالیزم آمریکا و کوشش در جهت انجام کودتای آمریکایی؛ همکاری با رژیم طاغوتی قبلی؛ همکاری با رژیم ضدتوحید فعلی و سرسپردگی به دیکتاتوری آخوندیسم؛ مفسد

فی الارض؛ اقدام برای سرکوبی مردم مسلمان کردستان در جهت قلب حقایق و واقعیات و متهم کردن مردم به اینکه مأمور اجنبی هستند؛ کوشش برای خلع سلاح مردم مبارز و محروم ایران و بازسازی ارتش ضدملی.

□ گزارش — «انرژی هسته‌ای و نابودی جهان!»؛ دکتر ابراهیم حسین‌زاده طاهری: «از هر نقطه‌نظر، اقتصادی، تکنولوژیک یا سیاسی و اجتماعی، به‌آسانی می‌توان عدم لزوم داشتن نیروگاه‌های هسته‌ای را، بخصوص در ایران، نشان داد.»

□ کتابهای پر فروش هفته — آبشوران، علی‌اشرف درویشیان؛ اقتصاد به زبان ساده، عسکری‌زاده؛ انقلاب در انقلاب، رژیس دبره؛ پرتوی از قرآن، محمود طالقانی؛ تلخون، بهرنگی؛ دیوان لاهوتی؛ جنگل، آپتون سینکлер؛ سرمایه، مارکس؛ ماهی سیاه کوچولو، بهرنگی؛ مقدمه‌ای بر تاریخ، حمید مؤمنی؛ اصول دیالکتیک، کیوان.

□ از میان مطبوعات — «جمع‌آوری روزنامه جنبش انقلابی»، نشریه جنبش انقلابی مردم مسلمان ایران؛ «بخشهایی از گفتگو با صادق قطب‌زاده»، ناهید موسوی، تهران مصور

□ دیدگاهها — «برای بررسی قانون اساسی نیاز به محیط دور از اختناق داریم»، رضا مرزبان؛ «زمان دیکته کردن نظرات به توده مردم نیست»، گفتگو با مهندس رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای؛ «بیش از این غول سانسور و ارتجاع را تقویت نکنید»، گروهی از دانشجویان دانشکده هنرهای دراماتیک

□ نامه‌ها — «ضمن اعلام انتشار روزنامه پیک جنوب از روزنامه مذکور نقل فرموده بودند "نخستین بار جمله مفسد فی الارض از طرف آیت‌الله کاشانی در مورد قوام السلطنه به کار برده شد... آیه مذکور در بدو امر از طرف مرحوم آیت‌الله العظمی حاج سیدمحمدتقی خوانساری عنوان گردید که خلیل طهماسبی به استناد امریه مذکور اقدام به ترور سپهبد حاجی علی رزم‌آرا نمود."، معین‌الدین اسلامی شیرازی؛ «حقیقت و حقایق هرگز مغلوب حوادث روز و شایعه‌ها نمی‌شود»، شکوه میرزادگی؛ «توضیح خلیفه‌گری ارامنه تهران»، اسقف اعظم آرداک مانوکیان؛ «هدف، طرح محرومیت‌های گذشته ارامنه و انتظارات ایرانیان ارمنی از دولت انقلابی بود»، ویگن ها کوپیان

□ یزدی وزیر خارجه شد

□ من از آن روحانیها نیستم که از این باده‌ها بلرزم — خلخال

□ ما هشدار می‌دهیم که دیگر برای مردم مسلمان ایران نمی‌توان حزبی از نوع حزب رستاخیز درست کرد — دفتر تبلیغات حزب جمهوری خلق مسلمان ایران

□ تلفن خوانندگان — «آقای صباغیان معاون نخست وزیر گفته‌اند چون وکلای مجلس غیرقانونی بودند باید حقوقشان را پس بدهند. می‌پرسم پس چرا مصوبات آنها مانند دریافت عوارض گذرنامه را اجرا می‌کنید.» [۲ اردیبهشت]

□ گردهمایی در رابطه با قضاوت زنان

□ «آهنگر در صندوق پستی»، به این قلم: «دومین شماره آهنگر دیروز منتشر شد و تمام نسخه‌هایش فروش رفت. اما استقبال از آن به اتفاق آرا نبود. سیل معترضان جورواجور، استاد آهنگر را به "زیرزمین" هل داد. دفتر هفته‌نامه "تا پیدا کردن محل مناسبی" در یک صندوق پستی است.»

۶ اردیبهشت

صفحه اول

□ سخنگوی حزب جمهوری خلق مسلمان ایران: در مسائل سیاسی مراجع تقلید حاکمیتی

بر ما ندارند

- در اعتراض به مقاله علیه حزب جمهوری خلق مسلمان حوزه علمی خراسان دیروز تعطیل شد
- مردم کوبا مخالف رژیم گذشته ایران بودند - پیام فیدل کاسترو به امام خمینی
- آیت‌الله‌العظمی خمینی از جلود^{۱۱۷} [درباره موسی صدر] توضیح خواست
- کارگران بیکار سراسر ایران راهپیمایی می‌کنند
- رئیس شهربانی کل کشور: فرمان بخشودگی بار مشکلات را کاست
- مجاهدین خلق: افشار طوس سمبل شرف پرسنل شهربانی است
- سفیران جدید آمریکا و مراکش در تهران تعیین شدند

صفحات دیگر

- میدان فوزیه سابق میدان امام حسین شد
- در جلسه نمایندگان صندوقهای قرض‌الحسنه و مسئولان بانک اسلامی بدون ربا هم می‌توان بانکداری کرد - دکتر بهشتی [۸ فروردین]
- جنازه قرنی بدون اطلاع قبلی در قم به خاک سپرده شد
- گزارش - «نخستین رئیس جمهور ایران کیست؟» آذر رهنما، استاد دانشگاه: «بازرگان تجربه لازم برای این کار را دارد؛ مهدی بهشتی‌پور، روزنامه‌نگار: «هم رئیس جمهور، هم نخست وزیر»؛ لطیف بهامین‌پور، راننده تاکسی: «رئیس جمهور، مثل گاندی»
- دیدگاهها - «تحمل سانسور، پس از انقلاب خیانت است»، مسعود بهنود؛ «بررسی وضعیت نیروها در صحنه انقلاب»، هوشنگ شجری
- نامه - «برای بازگشت از شوروی، وسیله ایرانیان بازجویی می‌شویم»؛ «آقای نخست وزیر، چرا باید خائنان را ببخشیم؟»؛ «ما کارگران متحصن از سازمانهای مترقی یاری می‌جوئیم»
- یادداشت صفحه آخر - «سانسور زیر نام مصلحت عمومی»، به این قلم

شنبه ۸ اردیبهشت

صفحه اول

- جهت بررسی مشکلات و مسائل جاری مملکت دیدارهای آیت‌الله خمینی متوقف شد
- مسئولان سازمان مجاهدین خلق با آیت‌الله خمینی ملاقات کردند
- سید حسین خمینی: آنها که برای قطب‌زاده طومار جمع کردند پشیمانند.
- در شماره بعد: «دفتر امام خمینی: خویشان امام حق دخالت در امور را ندارند؛ مطالب حجت‌الاسلام آقای سیدحسین خمینی درباره آقای صادق قطب‌زاده تنها یک نظر شخصی بوده است.»
- بنی‌صدر: بحث آزاد را در دانشگاه دنبال می‌کنم
- مسئولان سازمان مجاهدین خلق با آیت‌الله خمینی ملاقات کردند
- پاسخ سازمان چریکهای فدائی خلق به سخنگوی دولت
- کنگره بزرگ کانون وکلا برای بررسی موضع قوه قضائیه
- دولت با گروههای سیاسی ارتباط برقرار می‌کند

□ با موسیقی اصیل، جلو موسیقی انقلابی قلبی را می‌گیریم — قائم مقام فرهنگ و هنر

صفحات دیگر

- گزارش — «مشکل مسکن راه‌حل انقلابی می‌خواهد»؛ «زمینها باید ملی شود»
- گفتگو با مصطفی رحیمی دربارهٔ جامعه، انقلاب، مارکسیسم، سوسیالیسم و موقعیت روشنفکران: «خدایان، تودهٔ مردمند»
- دیدگاهها — «شوراهای اداری: قدم اول در تحقق دموکراسی»، ب. علیرضا مقدم؛ «پایگاه اقتصادی: چشم اسفندیار حکومت بازرگان»، دکتر فرهاد ناظرزاده کرمانی؛ «قانون اساسی جدید چه باشد؟»، محسن پیمان آزاد، وکیل دادگستری؛ «حقایق نباید در پردهٔ ابهام بماند»، شورای کارکنان مرکزی شرکت ملی ذوب آهن
- افتخار می‌کنم فرزند مردی هستم که شهادت را برگزید — بابک تختی
- آغاز مذاکرات مقدماتی برای رفع اختلافات ترکها و کردهای نقده
- بررسی مسائل و مشکلات آذربایجان در دانشگاه صنعتی

۹ اردیبهشت

صفحهٔ اول

- سازمان زنان جبههٔ ملی به دولت اعتراض کرد
بی‌توجهی دولت توهین به زنان ایران است
- اجرای آزمایشی طرح شوراها پیشنهاد شد
- توضیح وزارت کشور پیرامون طرح شوراها و پیش‌نویس قانون اساسی
- دکتر محمد بهشتی در جمع صاحبان صنایع: مالکیت ابزار تولید حق طبیعی فرد است
اگر با شورا کارخانه بهتر اداره می‌شود آن را بپذیرید
- نرخی که صاحبان صنایع به زور برای محصولات کشاورزی تعیین می‌کنند ظالمانه است
- مذاکرات هیات حسن نیت در نقده به توافق انجامید
- تا هنگامی که قرارداد نظامی ایران و آمریکا لغو نشود مستقل نیستیم — امیرعلائی، سفیر ایران در فرانسه
- تصمیمات تازه در مورد زندانیان ممنوع‌الملاقات
- مراسم روز جهانی تئاتر در اعتراض به اعمال سانسور لغو شد
- آگهی در صفحهٔ اول — «به مناسبت بزرگداشت روز جهانی کارگر: عباس آقا، کارگر ایران ناسیونال؛ کارگردان: سعید سلطانپور؛ ورود برای کارگران و خانواده‌های آنها آزاد است.»

صفحات دیگر

- گزارش — انقلاب معتادان را از یاد برده است؟؛ «نخستین رئیس جمهور ایران کیست؟»
- آیت‌الله لاهوتی، رئیس سپاه پاسداران: «روحانیون نباید در مقامهای سیاسی نقشی داشته باشند»؛ فرشته حیدریان، لیسانسیه علوم سیاسی: «جز بازرگان کسی را مناسب نمی‌دانم»؛ محمدرضا افراس، کارگر: «به علی‌اصغر حاج سیدجوادی رأی می‌دهم»
- از میان مطبوعات — «می‌کشیم، آتش می‌زنیم، با خاک یکسان می‌کنیم!»، جبههٔ آزادی، ارگان رسمی حزب ایران
- دیدگاهها — «دولت مسئول بدون قدرت، یا دولت مقتدر بدون مسئولیت؟»، فیروز نجومی؛ «مخالف، منتقد، منافق»، رضا اعظمی
- متن پیشنهادی قانون اساسی جدید

□ پاسخ رئیس هیات مدیره و مدیر عامل شرکت ملی نفت

پاسخ حسن نزیه به خبر روز پیش آیندگان با عنوان «پرسشهای بحث‌انگیز شورای صنعت نفت اهواز از نزیه». عبارت «آفرین بر این ادعا» از مطلب مجاور (نامه یک هوادار سیدکاظم شریعتمداری خطاب به شیخ خلخالی) به اشتباه به انتهای این نامه آمده بود. آیندگان در صفحه اول شماره بعد "با ابراز تأسف و پوزش فراوان" بابت این "اشتباه کم‌مانند... که سبب سوء تفاهم‌های بسیار شد" توضیح داد "اشتباه صرفاً از یک خطای فنی ناشی می‌شد و آن سطر هیچ معنا و قصد خاصی در بر نداشت."

۱۰ اردیبهشت

صفحه اول

□ دخالت‌های دکتر یزدی در سیاست خارجی باعث کناره‌گیری سنجابی شد

آیندگان جریان مکاتبات شه‌ریار روحانی با یزدی را فاش می‌کند

□ شرایط فروش نفت را ما تعیین می‌کنیم - نزیه

□ زنان حقوق‌دان با آیت‌الله خمینی ملاقات خواهند کرد

□ اعزام دانشجو به خارج امسال محدودیت ندارد

□ فردا نمایش باشکوه قدرت کارگران ایران

□ یادداشت تحریری - «فردا متعلق به کارگر است»، به این قلم

□ دولت یک استاد دانشگاه را به اتهام تحریک کارگران بازداشت کرد - امیرانتظام

به استناد مدارکی که داریم درباره چریک‌ها سخن گفته‌ام

□ خلق قهرمان دیگر اجازه نخواهد داد خودکامگی بازگردد - پاسخ مجدد سازمان

چریک‌های فدائی خلق به سخنگوی دولت

□ فرمان امام خمینی: آئیننامه اجرائی شوراها باید بیدرنگ تهیه شود

□ بخشنامه دادستان کل انقلاب: فقط متهمان فراری را وسیله رسانه‌ها احضار کنید

صفحات دیگر

□ از میان مطبوعات - «توطئه‌گران را رسوا می‌کنیم»، کار؛ «پوشه‌های سربسته را

بگشاییم»، سنگر

□ دیدگاهها - «زمان کار اساسی است، نه مهربانی و ترحم»، محمد ابراهیم‌زاده؛ «وقتی

فاجعه آغاز شد»، رسول مهربان، عضو حزب ایران؛ «از جمهوری اسلامی چه انتظاری

دارم؟»، دکتر احمد بی‌نظر

□ نامه‌ها - «با این ناشران سودجو مقابله کنید»، محمد جعفری

همکار آیندگان شکایت دارد سلسله یادداشت‌های او را که در ماه‌های دی و بهمن ۵۷ با عنوان

«روزشمار انقلاب ایران» در این روزنامه به چاپ رسیده بود بدون اطلاع و اجازه‌اش با دو عنوان

مشابه کتاب کرده‌اند و می‌فروشند. درخواستش از کتابخوانها این است که نخرند.^{۱۱۸}

□ تمام صفحه آخر به مطالبی درباره تاریخچه جنبشهای کارگری و مسائل کارگران

اختصاص داشت: «روز همبستگی کارگران علیه ظلم و استثمار»، «چرخ تاریخ را بازوی

کارگر می‌گرداند»، «جشن روز کارگر به بهانه عروسی»، «نخستین نمایش بزرگ سیاسی در

ایران»

^{۱۱۸} طی اعتصاب ۶۲ روزه مطبوعات ایران (۱۵ آبان-۱۷ دی ۵۷) دسترسی آزادانه به اخبار تنها از راه

رادیوهای خارجی میسر بود. © «اعتقاد در برابر مصلحت»

۱۱ اردیبهشت، به مناسبت بزرگداشت روز جهانی کارگر، آیندگان منتشر نشد. در شماره روز پیش از آن (در یادداشتی به این قلم) نوشت: «امسال، شاید به دلیل گرفتاریهای دولت، متأسفانه هنوز روز کارگر تعطیل اعلام نشده است. اما این امید هست که در سالهای آینده این روز جشن ملی رسمی باشد.»

۱۲ اردیبهشت (چاپ دوم)

- مرتضی مطهری ترور شد
- فرقان: رئیس شورای انقلاب را کشتیم
- پیام آیت‌الله‌العظمی خمینی
- هر روز، روز کارگران است
- بزرگترین تظاهرات کارگری ایران برگزار شد
- آیت‌الله‌العظمی شریعتمداری کارگران را به کار بیشتر دعوت کرد
- به دستور آیت‌الله‌العظمی خمینی و در پی انعقاد پیمان مصر و اسرائیل
- ایران با مصر قطع رابطه می‌کند
- نامه آیت‌الله‌العظمی خمینی به عفو بین‌المللی
- شورش در زندان شهربانی تهران

صفحات دیگر

- حمله به دفتر آیندگان در رشت
- درباره قانون اساسی هشیار باشید - شایگان
- امیدوارم روزی برسد که کارگران رنجبران نامیده نشوند
- گزارش - ۱۲ اردیبهشت، روز معلم: در یک دست چراغ، در یک دست تفنگ!
- از میان مطبوعات - «گفتم به رجال کشور خویش / اوضاع کمی بود قاراشمیش / هرکس که تفنگ و زور دارد / راهی که گرفته می‌رود پیش / هرکس که بود ز اهل منطق / افتاده به دست بیم و تشویش / باید که علاج واقعه کرد / ساکت نتوان نشست از این بیش / گفتند که حرف تو حساب است / افسوس که ضد انقلاب است» و الی آخر، سروده هادی خرسندی، هفته‌نامه آهنگر؛ «ملاحظاتی درباره زن و اسلام»، توفان
- گفتگو با ولی‌الله مظاهری دبیر کمیته تدارک روز کارگر
- دیدگاهها - «اتحادیه‌های کارگری: سازمان‌دادن به تجربه بزرگ انقلاب ایران»، ناصر پاکدامن؛ «ارتش را به جای پیشین برنگردانید»، فرزین عدنانی (اداره روابط عمومی ستاد کل ارتش جمهوری اسلامی ایران در ستون «پاسخ مسئولان» شماره ۲۰ اردیبهشت به این نامه پاسخ داد)

۱۳ اردیبهشت تعطیل رسمی

شنبه ۱۵ اردیبهشت

- میلیونها تن ترور آیت‌الله مطهری را محکوم کردند
- امام خمینی در سوگ استاد مطهری گریست
- مارگارت تاچر نخست وزیر انگلستان شد
- رئیس کل بانک مرکزی: نرخ بهره وام مسکن باید باز هم کاهش یابد
- دعوت آیندگان از مردم برای تحقیق پیرامون فرقان

□ تیراندازی به سوی کمیته مرکزی امام

□ سرمقاله - «برای مقابله با تروریسم جبهه مشترک بسازیم»، به این قلم

صفحات دیگر

□ «طرح پیشنهادی شوراهای شهر و استان»، عباس کشتکاران

□ از میان مطبوعات - «ستم دوگانه و مبارزه دوگانه زنان»، برابری، ارگان ملی زنان

□ صفحه سیاسی - بخش سیام و پایانی «ساواک یا دوست شکنجه گر غرب»، نوشته

هرولد ایرنبرگر

□ دیدگاهها - «مردم چرا نباید خوشحال باشند؟»، نامه سرگشاده نهضت رادیکال ایران

به نخست وزیر؛ «اکثریت مذهبی و اقلیت غیرمذهبی»، علی اکبر اکبری

□ آگهی در صفحه آخر - «روزنامه بامداد از صبح دوشنبه ۱۷ اردیبهشت منتشر

می‌شود»

۱۶ اردیبهشت

صفحه اول

□ به استفاده‌های بیجا از قرآن پایان دهیم - آیت الله طالقانی

□ سند اختلاف فرقان با استاد مطهری به دست آمد

□ سپاه پاسداران تحت نظارت شورای انقلاب تشکیل شد

□ اعتبارهای باقیمانده را مصرف کنید - بازرگان

□ دولت سهام شرکای خارجی صنایع پتروشیمی را می‌خرد

□ شورای اسلامی کارکنان غله دیروز اعلام اعتصاب کرد

□ «چرا ساواک‌های رادیو-تلویزیون معرفی نمی‌شوند؟»، بیانیه شورای مؤسس اتحادیه

کارکنان رادیو-تلویزیون

□ هیات ایرانی در کرایست چرچ اعلام کرد

گوشت زلاندنو قابل مصرف نیست

□ مجاهدین خلق «سازمان جوانان مجاهد» تشکیل داد

□ اعلامیه سالروز شهادت شریف واقفی - مجاهدین خلق ایران

صفحات دیگر

□ اطلاعیه وزارت خارجه

«اخیراً شایع شده بود در مجله آلمانی اشپیگل مطلبی علیه آقای دکتر ابراهیم یزدی وزیر امور

خارجه به چاپ رسیده است... به اطلاع عموم می‌رساند در شماره‌های شهریور ۱۳۵۷ تا ۱۲

فروردین ۱۳۵۸ کمترین خبری یا عکس یا مطلبی از خبری در مجله اشپیگل به چاپ نرسیده و

شایعه فوق‌الذکر کاملاً بی‌اساس است. تمام شماره‌های مورد بحث مجله مزبور در این اداره موجود

است و برای مطالعه در اختیار علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت.»

□ اعلامیه کمیته مرکزی حزب توده ایران: تروریستها در سمت چپ جامعه نیستند

□ دیدگاهها - «فقیه از مسئولیت مبری است و حکومت با مسئولیت ملازمه دارد»،

حسن صدر؛ «نهضت کارگری ایران: پیشرو در قیامها، بی‌بهره از نتایج»، خسرو شاکری

□ نامه - «سخنی چند با متحصنین پیشگام»، جهان‌شاه پناهی، پاسدار کمیته منطقه ۷؛

«مردم ما از محافل امپریالیستی انتظار تأیید اقدامات انقلابی را ندارند»، مهدی قالیبافان؛

«اعتراض نویسندگان و شاعران آذربایجان به امیرانتظام»؛ توضیح مصطفی رحیمی درباره

مصاحبه با او در شماره هشتم اردیبهشت؛ «چرا از نزول‌خواران حمایت می‌کنید؟»، محمد

آذری؛ «قطب زاده را محکوم می‌کنم»، محمدعلی اینانلو؛ «آقای نخست وزیر، برای رفع تجاوز علنی به آزادی بیان چه می‌کنید؟» رضا مرزبان؛ «به کجا باید تظلم کرد؟»، نامه خانواده مهندس شهید ناصر اقبالی به آیت‌الله طالقانی؛ «پدر مگر به من نگفتی ندامتنامه بنویسم؟»، رشید حسنی (پسر آیت‌الله حسنی)

- تلگرام سرگشاده هادی خرسندی از لندن به نوه امام در پرهیز از انتقاد از قطب‌زاده
- «اساس این قانون بر چیست؟»، درباره پیش‌نویس قانون اساسی، به این قلم

۱۷ اردیبهشت

صفحه اول

- کوششهایی می‌شود تا جنگ صلیبی به راه افتد - موسی خیابانی
- اطلاعیه روابط عمومی رادیو-تلویزیون: چرا اسامی ساواکی‌ها را منتشر نکردیم
- برای ملت ما شهادت رستگاری است - سخنان امام در دیدار با پرسنل شهربانی
- ابوالحسن بنی‌صدر: پیروزی فاشیسم مساوی است با انهدام جامعه
- همه پادگانهای داخل تهران پارکینگ می‌شود
- آماده همکاری برای شناسایی تروریستها هستیم - چریکهای فدایی
- شرایط ترخیص اتومبیلهای سواری اعلام شد
- اعضای شورای محلی گودهای جنوب تهران مشخص شدند

صفحات دیگر

- سینمای ایران نیمه‌ملی خواهد شد
- گزارش - «تلویزیون در مسیر انقلاب چیست؟»، اسماعیل خوئی: «تلویزیون سه نقش بنیادی دارد: گزارشی، آموزشی، آسایشی»
- فرهنگ - «آزادی به معنای رهایی است، ضمیمه نمی‌خواهد»، گفتگو با غلامحسین ساعدی: لقب‌دادن به این انقلاب مشکل است
- از میان مطبوعات - عکسی از شاه در دیدار با چند تن در آمریکا که مجله تهران مصور نوشته بود یکی از آنها صادق قطب‌زاده است. در همین شماره آیندگان، عکسی هم که قطب‌زاده از خودش در سالهای پیش در اختیار روزنامه کیهان گذاشته بود با این عنوان چاپ شد: «شاه خائن را از صدمتری هم ندیده‌ام».
- دیدگاهها - «گول اینها را نخورید که می‌گویند هیچ کار نشده»، سخنرانی حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی در بزرگداشت مرتضی مطهری در قم: «بدبخت‌هایی که شعار سانسور و خفقان می‌دهید، اگر ما به این مردم اجازه بدهیم، اگر ما به این مردم نصیحت نکنیم، اگر رهبر عظیم‌الشأن ما از مردم نخواهند که آرام بمانند می‌دانید که در مقابل یک خون با شما چه می‌کنند.» «بر سازمان ملی دانشگاهیان چه گذشت؟»، م. سرخودی
- نامه‌ها - «رأی دادگاه اسلامی را در مرجع والای پیشگاه ملت به داوری می‌گذارم»، مینا یحیائی، در تکذیب این شایعه که او و فرزندان پس از اعدام همسرش، سرگرد بیژن یحیائی، دست به خودکشی زده‌اند؛ «از بدو ورود آقای قطب‌زاده حقوق ما زیاد شده»

۱۸ اردیبهشت

صفحه اول

- طالقانی، شایگان، زنجان به جبهه ملی دعوت شدند
- تلاش همه جانبه برای احیای جبهه ملی

□ دکتر شایگان: تلاش می‌کنم انشعابات جبهه ملی را التیام بدهم
□ مهندس حسن شریعتمداری: اعمال محدودیت و فشار نمی‌تواند جایگزین بحث و استدلال شود

□ شورای نمایندگان رادیو-تلویزیون: فقط ۱۰۰ تومان حقوق ما اضافه شده
□ هرکس به کتابفروشی حمله کند محاکمه می‌شود — استاندار آذربایجان شرقی
□ دادستان از عشایر خواست عوامل رژیم پیشین را دستگیر کنند
□ این نهضت افروخته و برپاست — سخنان امام در دیدار با زنان جنوب شهر
□ نقل قولی که از همسر شده بی‌اساس است — ابراهیم یزدی

صفحات دیگر

□ «حاشیه‌ای بر یک بازداشت»، محمود عنایت، درباره علی‌اصغر امیرانی، مدیر مجله

خواندنیها

□ کتابفروشی را در کازرون آتش زدند
□ آگهی همراه با عکس در صفحه ۳: «فیلم برفراز آسمانها که ساخته‌ای از فردین است به دو دلیل مورد توجه مردم قرار گرفته است. نخست آنکه فیلم زندگی خلبانها و همافران است و دیگر آنکه در فیلم با اینکه در زمان طاغوت تهیه شده نه تصویری از شاه سابق دیده می‌شود و نه شعاری از رژیم گذشته وجود دارد. عکس بالا به هنگام گشت‌وگذار در شهر از جلو سینما سانترال و استقبال مردم از این فیلم گرفته شده که نشان می‌دهد مردم چه استقبالی از این فیلم کرده‌اند. برفراز آسمانها برنامه امشب سینماهای ریولی، سانترال، نیاگارا است.»

□ گزارش — «وضع شرکتها مبهم است!»؛ «رئیس جمهور نباید با مغز دیگران فکر کند»، کیومرث منشی‌زاده

□ فرهنگ — «چرا نام وطن این قدر کم به گوش می‌رسد؟»، گفتگو با قدسی قاضی‌نور

□ از میان مطبوعات — «به کجا می‌رویم؟»، هفته‌نامه امت
□ دیدگاهها — «قطب‌زاده و مشکل آزادی»، رضا براهنی؛ «قانون اساسی ما نباید کمتر از اعلامیه حقوق بشر باشد»، جبهه دموکراتیک ملی؛ «زمینه اقتصادی قانون اساسی»، محسن پیمان

□ نامه‌ها — «مسئله زنان و آنان که کاسه گرم‌تر از آش هستند»، منصوره کفائی؛ «آقای دادستان، حمله و دستگیری فرزندانمان به تحریک کمیته آبادان صورت گرفت؛ «هیچ کمکی از طرف قطب‌زاده به ما نشده»، گروهی از کارکنان رادیو-تلویزیون اسلامی
□ تظاهرات اهلی کوی آزادی علیه کمیته دولت آباد
□ بهائیان یاسوج تهدید شدند اگر مسلمان نشوند اموالشان غارت خواهد شد
□ تابلوهای منوچهر صفرزاده را از دیوار دانشکده هنرهای تزئینی کردند

۱۹ اردیبهشت

صفحه اول

□ در صورتی که مردم این مناطق نتوانند از خود دفاع کنند و از ما کمک بخواهند در برابر تهدید کمونیستها به مردم شیخ‌نشین‌ها کمک می‌کنیم — مدنی (دریادار احمد مدنی، فرمانده نیروی دریایی و استاندار خورستان، در شماره بعد در مطلبی با عنوان «مسائلی نظیر ظفار دیگر دنبال نخواهد شد» به آیندگان توضیح داد آنچه آسوشیتدپرس از زبان او نقل کرد در واقع پاسخی بود به این سؤال که اگر همسایگان ایران در برابر تهدید کمونیسم

از این کشور کمک بخواهند چه واکنشی نشان خواهد داد.)

- سفیر جدید آمریکا خرداد به ایران می آید
- اجازه نمی دهیم ایران پایگاه جاسوسی علیه شوروی شود - دکتر مکرری سفیر ایران در مسکو

- دیدارهای مهم رهبران حزب دموکرات کردستان در قم
- با امام خمینی و آیت الله العظمی شریعتمداری مذاکره کردند

- ۲۱ تن از عوامل رژیم سابق تیرباران شدند
- عامل ساواک در اروپا [در تهران] دستگیر شد
- به کسب و کار دولت در روستا خاتمه می دهیم - وزیر کشاورزی

صفحات دیگر

- خبرنگار اطلاعات در آبادان به وسیله یک گروه ناشناس کشته شد
- تصفیة کمیته ها از افراد خرابکار ادامه دارد - آیت الله غروی
- اعلام موجودیت اتحادیه زنان قاضی
- آمار پزشکی قانونی از کشته شدگان فروردین ماه: ۷۶ نفر با گلوله، ۳۵ نفر اعدام، ۱۶۸ نفر در تصادف

- گزارش - «نخستین رئیس جمهور ایران کیست؟» پرویز بابائی مترجم و محقق علوم اجتماعی: «دکتر شایگان نزدیک ترین شخص به ایده آل من است»؛ نعمت ناظری روزنامه-نگار: «این سؤالی زود هنگام است»؛ کیومرث شیرازی پور محقق علوم اقتصادی و محیط زیست: «به دکتر ناصر پاکدامن رأی می دهم»

- کتابهای پرفروش هفته - منشأ خانواده، مالکیت خصوصی و دولت، فریدریش انگلس، ترجمه مسعود احمدزاده؛ اسلام شناسی، علی شریعتی؛ فقر فلسفه، کارل مارکس؛ پرتوی از قرآن، آیت الله محمود طالقانی؛ در مورد مسئله مسکن، فریدریش انگلس، ترجمه مهدی خانابا تهرانی؛ روانشناسی اجتماعی و تاریخی، پورشنف، ترجمه رضی هیرمندی؛ اسلام و مالکیت، محمود طالقانی؛ سرمایه، کارل مارکس، ترجمه الف الف؛ اقتصاد به زبان ساده، عسکری زاده؛ منتخب آثار لنین، پورهرمزبان.

- از میان مطبوعات - «دیروز قرنی، امروز مطهری، فردا بازرگان یا...»، نبرد ملت؛ «ریشه های فاجعه نرده»، جنبش

- دیدگاهها - «به شما پاسدار انقلاب اسلامی»، محمدعلی سپانلو؛ «بی بهرگی از تخیل، بیگانگی با علم»، رضا مشتاق

- طرح ممنوعیت ورود اتومبیل به مرکز شهر هنوز تحت بررسی است

- آگهی در صفحه آخر - «تکذیب»:

«در هفته نامه تهران مصور مقاله ای تحت عنوان "من معشوق اشرف بودم" نام اینجانب درج گردیده و چون اینجانب در تمام زندگی خود هرگز در چنان محافلی شرکت نکرده ام لذا موضوع فوق مورد تکذیب شدید اینجانب می باشد و این تکذیب بعد از بررسی های کافی از طرف آن هفته نامه مورد تأیید واقع شده است و جواب مفصل اینجانب چاپ خواهد گردید. سهراب دیبا»

- در ستون ایران از نگاه جهان، ادامه مطالب مطبوعات آمریکا درباره تبعیت آمریکایی دکتر ابراهیم یزدی

۲۰ اردیبهشت

صفحه اول

- آیت‌الله خمینی در مصاحبه با لوموند گفت:
- چپ‌گرایان در این جنایات هیچ دخالتی نداشته‌اند
- عمال آمریکا در جریان این ترورها خود را پشت سازمان مذهبی دروغین فرقان پنهان کرده‌اند
- حاکمیت را باید به ملت برگردانیم - بازرگان
- مسائلی مانند ظفار دیگر دنبال نخواهد شد - دریادار^{۱۱۹} احمد مدنی
- گزارش آیندگان درباره ماهیت گروه فرقان
- انتقاد نهضت آزادی از دولت
- دادستان موقت بابل به رئیس کمیته انقلاب اسلامی این شهر اخطار کرد
- عده‌ای می‌خواهند مردم کردستان را در مقابل دولت قرار دهند - قاسملو
- امیدواریم مسائل کردستان از راههای مسالمت‌آمیز حل شود
- کاهش بهره شامل وامهای گذشته نیز می‌شود - بانک رهنی
- بزرگداشت خسرو روزبه به دعوت حزب توده ایران فردا در بهشت زهرا
- یورش تانکهای اسرائیلی به جنوب لبنان
- سفیر مصر تهران را ترک کرد

صفحات دیگر

- ۷ سرسپرده رژیم سابق تیرباران شدند
- سپهبد سعادت‌مند، حبیب القانین، رحیم‌علی خرم در میان آنها بودند
- تأسف بگین^{۱۲۰} از اعدام القانین
- کارکنان ایرانی هما به تدریج جای خارجی‌ها را می‌گیرند
- گزارش - «شاهسونها: آواره کوه و دشت»، «پیشاهنگان: نیرویی برای کمک به بازسازی»
- نامه‌ها - «اگر شما حاضر باشید کتابهای کمونیستی را بسوزانید ما حاضریم قیمت آنها را به شما بپردازیم»، نماینده شورای ناشران و کتابفروشان تبریز
- فرهنگ - «عباس آقا...» تجربه‌ای در هم‌زمانی روشنفکران و کارگران؛ محمود دولت‌آبادی، درباره نمایش عباس آقا، کارگر ایران ناسیونال به کارگردانی سعید سلطانپور
- دیدگاهها - «تروریسم، انقلاب و ضدانقلاب»، رضا براهنی؛ «ما از شما می‌پرسیم...»، دکتر امیر پیشداد، مولود خانلری، دکتر منوچهر رسا، محمدعلی همایون کاتوزیان، دکتر عزالدین غروی؛ «برای توبه هیچ وقت دیر نیست»، میرعلی
- «با هر جریان قشری باید مبارزه کرد»، گفتگو با باقر مؤمنی؛ «صدای قورباغه و جان یک محکوم»، محمود عنایت
- اخبار شهرستانها - در محیط ارباب و وحشت انجام وظیفه روزنامه‌نگاری مقدور نیست
- «آیا دولت از گسترش هجوم به مطبوعات و کتابفروشی‌ها احساس نگرانی نمی‌کند؟»، بیانیه کانون نویسندگان ایران

^{۱۱۹} در اصل: دریاسالار. درجه تیمسار احمد مدنی معادل سرتیپ بود.

^{۱۲۰} مناخم بگین نخست وزیر وقت اسرائیل.

کج برق گرفتگی

www.mghaed.com/ay/shock-1.htm و www.mghaed.com/ay/shock.pdf

گفته منتسب به آیت‌الله خمینی درباره آیدنگان واقیعت داشت یا ساخته صادقین طباطبائی و قطب‌زاده بود؟

شنبه ۲۲ اردیبهشت

«آیا انتشار آیدنگان باید ادامه یابد؟»

این شماره در چهار صفحه انتشار یافت که سه تا سفید بود.

از یکشنبه ۲۳ اردیبهشت تا انتهای هفته منتشر نشد

شنبه ۳۱ اردیبهشت

صفحه اول

سرمقاله - انتشار آیدنگان ادامه می‌یابد

دولت ایران به رویه سنای آمریکا بشدت اعتراض کرد

مجاهدین خلق جمعه را روز اعتراض به سنای آمریکا اعلام کردند

دیدار استانداران با امام خمینی

حمله آیت‌الله خمینی به سنای آمریکا

دولت توطئه و تحریک را در کارگاهها تحمل نخواهد کرد - بخشنامه دولت

جنبش مجاهدین و جاما متحد شدند

تلگرام انجمن دفاع از آزادی مطبوعات

- اعتصاب کارگران پیمانکاری ایران ترمینال بندر خرمشهر ادامه دارد
- آموزشگاههای آزاد از تشکیل کلاسهای مختلط منع شدند
- مسألهٔ کیهان، مسألهٔ آزادی مطبوعات

صفحات دیگر

- سرمایه‌داران بین‌المللی به جنگ سرد علیه ایران دست زده‌اند - مهدی ممکن، معاون وزارت مطبوعاتی و اطلاعات و تبلیغات
- آیندگان به اتهامها پاسخ می‌گوید: پاکسازی را هفت ماه پیش شروع کردیم
نمونه‌هایی از سانسور داخلی در هفت ماه پیش
- «چرا علیه قطب‌زاده اعلامیه‌ای منتشر نشد؟»، در پاسخ به اعلامیهٔ هشتم تن از روحانیون تهران علیه آیندگان
- به دعوت جبههٔ دموکراتیک ملی
- انبوه مردم خواهان احترام به آزادی شدند
- قطعنامهٔ گردهمایی ۲۹ اردیبهشت
- انعکاس تعطیل موقت آیندگان و سانسور مطبوعات
- «ریختن به دفتر روزنامه و تهدید و ارعاب، انسانی و اسلامی نیست»، آیت‌الله‌العظمی شریعتمداری
- با پیروزی گذشتن از آزمون آزادی
- گزارش روزهای توقف انتشار آیندگان
- گزارش - «شاهسونها: خسته از کوچ، در حسرت یک وجب خاک خدا»؛ «خسرو روزبه، با قلبی مملو از عشق به خلق و نفرت از ستم»
- از میان مطبوعات - «آیا می‌دانید؟»، مردم ایران، نشریهٔ جنبش انقلابی مردم مسلمان ایران؛ «سفیر جدید آمریکا کارشناس توطئه‌گری»، مردم، ارگان مرکزی حزب تودهٔ ایران
- دیدگاهها - «تاریخ این انقلاب را چگونه خواهد نوشت؟»، حسین مَهری؛ «وای بر من مسلمان که خجل و سرافکنده‌ام»، رسول مهربان؛ «دادخواهی یک زندانی سیاسی سابق»، علی شبان
- نامه - «خواهان آزادی مبارز آزادیخواه دکتر پرویز اوصیاء هستیم»، با دهها امضا
- دیدار تفاهم‌آمیز روحانیون کُرد با امام خمینی
- جوهر شمشیر در نوک قلم است - آیت‌الله عزالدین حسینی
- یادداشت روز - «دستور کار مبارزان ضدامپریالیست»، به این قلم

اول خرداد

صفحهٔ اول

- گروههای سیاسی علیه قطعنامهٔ سنای آمریکا بسیج شدند
- عمال آمریکا میان مردم رفته‌اند تا آنها را به جان هم بیندازند
- - آیت‌الله‌العظمی خمینی
- به متهمان فرصت دفاع بدهید - آیت‌الله طباطبائی قمی
- قطعنامهٔ سنا سیاست دولت آمریکا در برابر ایران نیست - یزدی
- مرزنشینان آستارا پرچم آمریکا را به آتش کشیدند
- استقبال مردم سندانج از شیخ عزالدین حسینی
- کشاورزان متحصن ماکو: خطوط ارتباطی شهر را قطع می‌کنیم

□ آیت‌الله خدخالی رئیس دادگاههای انقلاب نیست - یزدی

□ جبهه دموکراتیک ملی خواستاریگانگی نیروهای ضدامپریالیستی شد

صفحات دیگر

□ «از قطب‌زاده به‌عنوان مفتری شکایت شد»، نامه شورای مؤسس اتحادیه کارکنان رادیو و تلویزیون

□ گزارش - «گذری بر ویرانه‌های مسکونی»؛ «نخستین رئیس جمهور ایران کیست؟» مهندس کاظم حسینی عضو هیات اجرایی جبهه ملی ایران: «رئیس جمهور را در اوج اقتدار نمی‌پسندم»؛ جمال میرصادقی نویسنده: «صد حیف که آیت‌الله طالقانی از قبول این مقام معذور است»؛ نوشین نزیه (فرزند حسن نزیه) دانش‌آموز دبیرستان رازی: «بازرگان، با شناسنامه‌ای روشن»

□ دیدگاهها - «نگذاریم حیلۀ قوام‌السلطنه را تکرار کنند»، محمدعلی عبدالهی؛ «تضادها و ابهامات سیستم اقتصادی در جمهوری اسلامی»، فروزان زیادلو؛ «تعصب انقلاب را به انحراف می‌کشاند»، فریدون شامی

□ نامه - «درباره درد سینمای ایران»، هژیر داریوش

توضیح معاون نخست وزیر:

«سردبیر محترم نشریه کار، بدون تلفن، بدون سردبیر و بدون مسئول؛ خواهشمند است به استناد قانون مطبوعات توضیحات زیر را نسبت به مطالب ۲۷ اردیبهشت ۱۳۵۸ آن نشریه به طبع برسانید.

اینجانب به اتفاق یکی از همکاران در تاریخ ۱۳۵۰/۵/۲۳ شرکت ایران پلانینگ را با سرمایه ۵۰ هزار تومان تشکیل دادیم که از آن تاریخ تا فروردین ۱۳۵۸ تغییراتی در سهامداران شرکت داده شده که آخرین وضعیت شرکت به این ترتیب می‌باشد که ۴۵ هزار تومان (۹۰ درصد سهم) متعلق به اینجانب و سه فرزندم بوده و پنج هزار تومان (معادل ۱۰ درصد سهم) متعلق به آقای مجید حاتمی بوده است که با اشتغال به کار دولتی اینجانب سهم‌الشرکه خود و فرزندانش را به آقای دانیل اودیشو کرسی که تبعه ایران و از ایرانیان آسوری می‌باشد واگذار نمودم. انجام این تغییرات در روزنامه رسمی کشور به تاریخ ۱۳۵۸/۲/۱۱ نیز به چاپ رسیده است.

اما در مورد فروش ۲۰۰ ماشین‌آلات اسفالت به شرکت‌های مقاطعه کاری موضوع مطلقاً بی‌اساس و کذب محض است. شرکت پلانینگ از هیچ مرجعی نیز طلبکار نمی‌باشد. - معاون نخست وزیر مهندس عباس امیرانتظام. رونوشت روزنامه آیندگان جهت اطلاع.

□ تابلو آیندگان را در بندرعباس پائین کشیدند

□ واکنش‌های مخالفان آیندگان

□ تشکیل شورای تزکیه در دانشگاه تبریز

۲ خرداد

صفحه اول

□ کمیته‌ها و پاسداران از دستگیری نظامیان منع شدند

دادستان ارتش از فرماندهان خواست جلو تعرض عناصر غیرمسئول به افراد نظامی را بگیرند

□ رادیو-تلویزیون نه انقلابی است نه انقلاب اسلامی - آیت‌الله روحانی

اینکه آیندگان و کیهان واقعاً مقاله‌ای برخلاف مسیر انقلاب داشته باشند من ندیدم

□ دو درصد از بهره و امها کسر می‌شود

□ به هر قیمتی که باشد خوزستان آرامش خواهد داشت - مدنی

□ شش ساعت مذاکره در حضور آیت‌الله خمینی

□ اعضای شورای انقلاب، اکثریت اعضای هیات دولت و آیت‌الله طالقانی شرکت داشتند

□ صادق قطب‌زاده: شوروی و انگلستان روی امواج ایران پارازیت پخش می‌کنند

□ مذاکرات نماینده آیت‌الله طالقانی درباره بحران روزنامه کیهان

□ اعتصاب اعضای تحریریه روزنامه کیهان وارد هشتمین روز شد

صفحات دیگر

□ آهنگر روی بساط است

□ نامه اعتراض آمیز کمیته برگزارکننده مراسم روز شریعتی به سرپرست رادیو-تلویزیون

□ عفو مشروط نمایندگان مجلس اعلام شد

□ خانواده‌های زندانیان نظامی اجتماع کردند

□ دیدگاهها - «در تلویزیون چه خبر است»، مصطفی هاشمی [روز ۶ خرداد نویسنده

مطلب، مدیر تولید پیشین سازمان رادیو-تلویزیون، در نامه‌ای توضیح داد متن یادشده پیش‌نویس

متنی برای انتشار در سطح سازمان بوده و بدون اجازه ایشان به دفتر روزنامه داده شده است]؛ «پس

شهامت انقلابی چه شد؟»، صمد رضاپور

□ نامه - «نمی‌خواهم اشعارم از رادیو-تلویزیون خوانده شود»، عظیم خلیلی، عضو کانون

نویسندگان ایران

□ پیامهای پشتیبانی از آزادی مطبوعات

□ اعتراض شدید انجمن اسلامی روزنامه کیهان به چاپ مطلب روزنامه سفید آیندگان و

شروع تصفیة گسترده در تحریریه آن: «در شرایط موجود که امام خمینی این روزنامه را

مطالعه نمی‌کنند چگونه انسان مسلمان خود را راضی به نگارش در این روزنامه می‌نماید؟»

۳ خرداد

صفحه اول

□ شرکت نظامیان در احزاب و سازمانهای سیاسی ممنوع شد

□ دعوت عام از ملت ایران برای تدوین قانون اساسی

□ قانون اساسی و مجلس مؤسسان: موضوع اصلی مذاکرات با امام

□ اسناد محرمانه دخالت آمریکا در روی کار آمدن حکومت از هاری

□ هیات تحریری کیهان خواستار تشکیل مجمع عمومی روزنامه شد

□ این دولت برای تزکیه نیامده است - نخست‌وزیر

□ رادیو-تلویزیون بندرعباس از پخش اخبار محلی خودداری کرد

□ هفت نظامی اخراج و دستگیر شدند

صفحات دیگر

□ آیت‌الله خلخالی استعفا کرد

□ گزارش - «زن ایرانی در بند نمی‌ماند»

□ از میان مطبوعات - «آقای امیرانتظام دیگر نمی‌توانید مردم را فریب بدهید»، کار؛

«دنیا در زیر ذره‌بین به دنبال خطاهای ما می‌گردد؛ آتش‌زدن و چپاول کار انقلابی‌های

مسلمان نیست»، نبرد ملت

□ سیاسی - دستور کار سازمان اطلاعاتی ارتش آمریکا در کشور میزبان

□ دیدگاهها - «وحدت اصطلاح و احساس مسئولیت ملی»، الف. پناه‌خدا، استاد حقوق؛

«تاریخ انقلاب را این‌گونه خواهند نوشت»، محمد نحوی؛ «حقایق هراندازه تلخ، ولی همه

باید بدانیم که...»، سرمقاله نشریه امت

□ یادداشت «در پایان هفته» - «با کدام ابزار به جنگ آمریکا می‌رویم؟»، به این قلم

شنبه ۵ خرداد

صفحه اول

□ مجاهدین خلق آیت‌الله طالقانی را نامزد ریاست جمهوری کردند

□ سوء قصد به حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی

□ به کسی اجازه نمی‌دهیم به هویت ایرانی و ملی ما توهین کند - سنجابی

□ تظاهرات عظیم در سراسر ایران علیه امپریالیسم آمریکا

□ کوشش برای عادی کردن اوضاع در رادیو-تلویزیون

□ ساعت از امروز ۶۰ دقیقه جلو کشیده شد

□ پیش از سقوط رژیم، به دیدار قره‌باغی رفتیم - بازرگان

□ یادداشت روز - «مردم به تروریست نه می‌گویند»، به این قلم

صفحات دیگر

□ امام خمینی: من دارم حجت را بر ملت اسلام تمام می‌کنم

□ تبریک به آیندگان و توضیح - «تبریز، خبرنگار آیندگان - دفتر آیت‌الله واعظی در

مورد خبری که در ۳ خرداد مبنی بر انتشار مجدد آیندگان چاپ شده بود توضیح داد که

مجاهدان کمیته از طرف خود تبریک گفته‌اند و نمایندگی از سوی آیت‌الله در این مورد

نداشتند. عکس یکی از روحانیون و چند تن از مجاهدان کمیته حاج الهیار تبریز را که

برای تبریک آمده‌اند نشان می‌دهد.»

□ از میان مطبوعات - «حزب توده به آزادی مطبوعات خنجر می‌زند»، هفته‌نامه

سوسیالیستی کارگر

□ گزارش - «جنبش زنان: ادامه انقلاب»

□ دیدگاهها - «طرح قانون اساسی جدید دورریختنی است»، غلامحسین ساعدی؛ «نون

والقلم»، محمود عنایت؛ «شما از کدام دیدگاه به انقلاب می‌نگرید؟»، جنبش مسلمانان

مبارز

□ ورزشی - «فوتبال مسخره: شعله‌های خشم در امجدیه»

□ نامه - «چرا سربازان نباید اجازه فعالیت سیاسی داشته باشند؟»، ستوان یکم خلبان

شفیع حسین‌پور؛ «شایان توجه شهرداری تهران: تغییر نام خیابان امیرآباد که به نام

میرزاتقی خان امیرکبیر است مطلقاً جایز نیست»، احمد بیرشک

۶ خرداد

صفحه اول

□ باید جلوی اختناق را بگیریم - مبشری

□ اختناق منافع بیگانگان را تضمین می‌کند و آزادی منافع ما را

□ حال حجت‌الاسلام رفسنجانی «بسیار خوب» است - سرتیپ مجللی رئیس شهربانی

کل کشور

□ از رهبران احزاب برای نوسازی ارتش دعوت خواهد شد

- سرلشکر فرید رئیس ستاد ارتش

□ استاندار گیلان اختناق در رادیو-تلویزیون را محکوم کرد

- به ساختمانهای بدون جواز پایان کار داده می‌شود
- اعتراض هیئت علمی دانشگاه ملی به وزیر فرهنگ و آموزش عالی
- امام خمینی خطاب به نخست‌وزیر
- طرح قانون اساسی را هرچه زودتر در اختیار افکار عمومی بگذارید
- با ارائه نامه دادستانی کل انقلاب همراه با جلب صاحب یک کتابفروشی
- کتاب توپ مرواری جمع‌آوری شد
- ۱۳ روز از اعتصاب تحریریه کیهان می‌گذرد
- نامه سرگشاده اعضای هیئت تحریریه کیهان به کارگران و کارمندان مؤسسه
- ۱۳ روز از اعتصاب کیهان می‌گذرد
- دو متجاوز جنسی اعدام شدند
- یادداشت شدیدالحن دولت ایران به سناتور جاویتس

صفحات دیگر

- شیخ صادق خلخالی رهبر فدائیان اسلام شد
- خیابانهای تهران در اشغال دوره‌گردها [همراه با عکس]
- رستورانهای سیار کنار پارک ملت برچیده شد
- از میان مطبوعات — «عباس آقا کارگر ... هم تأمین جانی ندارد»، پیغام امروز؛ «هشدار»، مجاهد
- دیدگاهها — «توده‌ها منتظرند قدرت سرمایه‌های بزرگ بشکنند»، دکتر شاپور رواسانی؛ «منظورم تشنگان قدرتند و آنها که...»، احمد بنی‌احمد؛ «انحصار انقلاب ما را به کجا می‌برد؟»، عبدالله جوادی
- نامه‌ها — «کجا بودند این کمیسیون حقوق بشر؟»، محمدرضا اخباری؛ «آقای متین دفتری، قوانین موضوعه یا محکمه شرع؟»، فاطمه پزشکیان
- تلفن خوانندگان — «شعر "من و تو" و "درخت و بارون" از احمد شاملو از صدای جمهوری اسلامی پخش شد. تا آنجا که من اطلاع دارم آقای شاملو به‌عنوان اعتراض خواسته است که شعرهایش از رادیو پخش نشود. ثانیاً شعر آنچنان بد خوانده شد که به آن لطمه زد.»

۷ خرداد

صفحه اول

- با ۱۲ میلیارد دلار ذخیره ارزی فقیر نیستیم — حسن نزیه
- مدیر عامل شرکت نفت پیرامون اوضاع مملکت هشدار داد
- مذاکرات وکیل فرانسوی و دکتر یزدی درباره اعدام القانیان؛ بیشتر شکنجه‌گران ساواک
- در اسرائیل تعلیم دیده بودند — یزدی
- جمع‌آوری اسلحه غیرمجاز در خرمشهر شروع شد
- استاندار آذربایجان شرقی استعفا کرد
- تا دوگانگی قدرت حل نشود کارکردن بسیار سخت است — مقدم مراغه‌ای
- به روشنفکران و صله نامسلمانی نجسباید — دکتر عبدالحسین بقائی
- حق بیمه ۳۰ درصد ظالمانه است
- یاسر عرفات برای حجت‌الاسلام هاشمی رفسنجانی پیام فرستاد
- طرح قانون اساسی تا آخر هفته منتشر می‌شود

صفحات دیگر

- تحصن در دادگستری برای آزادی ۴۳ تن از اعضا و هواداران چریکهای فدائی خلق
- پذیرهنویسی بانک اسلامی تمدید نمی‌شود [۸ فروردین]
- حقوق بازنشستگی استادی برای من کافی است - بازرگان
- مهدی بازرگان در نامه‌ای به دانشگاه تهران اطلاع داد ترجیح می‌دهد در مقام نخست‌وزیر دولت موقت جمهوری اسلامی به حقوق بازنشستگی از دانشگاه بسنده کند
- مذاکرات وکیل فرانسوی و دکتر یزدی درباره اعدام القابیان
- از میان مطبوعات - «چگونه بحث کنیم»، نشریه دانش‌آموز؛ «اساس یک طرح بنیادی آموزش اجتماعی سربازان و افسران»، نشریه راهنما
- دیدگاهها - «انقلاب اگر چون رود خروشان جلو نرود به عقب باز خواهد گشت»، متن سخنرانی مسعود رجوی در پارک خزانه

۸ خرداد

صفحه اول

- می‌ترسم پیش از اظهارنظر، سند قانون اساسی به ما تحمیل شود
- - هدایت‌الله متین دفتری
- خلیج فارس خلیج اسلامی خواهد بود - خلخال
- نظر دولت، تا وقتی تغییر نکند، خلیج فارس است - یزدی
- مراکز تشخیص و تصمیم‌گیری زیادی در مملکت هست - بازرگان
- دژبان مرکز حفظ جان رهبران مذهبی و سیاسی را بر عهده گرفت
- مقامات دانشگاه تهران با مناظره بنی‌صدر-زهرائی موافقت نکردند
- ۴۲ هوادار و چریک فدائی آزاد شدند
- آیت‌الله‌العظمی شریعتمداری: هرکس روزنامه یا مجله‌ای را نپسندند می‌تواند آن را نخواند
- منتظر قبول یا رد استعفای خود [از استانداری آذربایجان شرقی] نیستم
- بدون مجلس مؤسسان به یک قانون اساسی مطلوب نمی‌توان دست یافت - رحمت‌الله مقدم
- مراغه‌ای
- جوانان ۱۴ ساله در حمله به دانشگاه لرستان کتابخانه را از بین بردند - رئیس دانشگاه
- امور مملکت را باید به صاحب‌نظران سیاسی سپرد - آیت‌الله محمد طاهر شبیر خاقانی

صفحات دیگر

- تبلیغ هر مذهب باید آزاد باشد - جمعیت ایرانی دفاع از آزادی و حقوق بیروان مذهبی
- گزارش - هوای تازه برای مدرسه
- از میان مطبوعات - «هرج و مرج را تحمل نمی‌کنیم»، گفتگوی محمدعلی جداری و محمد امیرزاده با دادستان؛ «ما کردها که هستیم و چه می‌خواهیم؟»، نشریه حزب دموکرات کردستان ایران
- دیدگاهها - «توطئه‌گران خود را برای جنگ در گنبد آماده می‌کنند»، هشدار کانون فرهنگی و سیاسی خلق ترکمن؛ «در روند انقلاب، ایست ممنوع»، هوشنگ آزادگان؛ «مدیریت موقت دانشگاهها و مسئله تصفیه»، م. سیفی اعلا
- نامه‌ها - «مردم رهاشده‌ای به نام ارامنه ایران»، آرتوش بوداقیان

۹ خرداد

صفحه اول

- در پیام کنگره سراسری وکلای دادگستری خطاب به ملت ایران پیشنهاد شد:
- تشکیل کنگره برای تعیین مشی سیاسی و اقتصادی حکومت
- قبل از تصویب قانون اساسی در مجلس مؤسسان مراجعه به آراء عمومی به مصلحت نیست
- نامه نویسندگان اعتصابی کیهان به کنگره وکلای دادگستری
- پس از درگیری مسلحانه دیروز و ۲ کشته و ۷ مجروح
- شورای امنیت خرمشهر تشکیل جلسه داد
- هیچ همافری اخراج نشده است — فرمانده نیروی هوایی
- جبهه دموکراتیک ملی در برابر سخنان منسوب به خلخالی [درباره تغییر نام خلیج فارس به خلیج اسلامی] واکنش نشان داد
- سفیر ایران در شوروی از آذربایجان دیدار کرد
- مسلمانان باکو تصاویر شاه مخلوع را آتش زدند
- خلیج فارس نام و نشان روشنی در تاریخ جهان دارد
- آیت الله خمینی هجرت محمدباقر صدر از عراق را صلاح ندانست
- گروههای مردم همچنان خواستار ریاست جمهوری آیت الله طالقانی هستند
- ضدانقلاب در گنبد سرگرم توطئه است — دادستان انقلاب اسلامی گنبد کاووس
- دستگیری ما توطئه بود — ۴۲ عضو و هوادار سازمان چریکهای فدائی خلق
- پس از آزادی
- مسئله فلسطین تنها با مبارزه مسلحانه حل خواهد شد — خلخالی

صفحات دیگر

- یادداشت شادباش و خوشامد به آغاز انتشار روزنامه جمهوری اسلامی
- «تقاضای سفر به آمریکا و تیرگی روابط»، در صفحه ۳، با عکسی از صف طولانی در برابر کنسولگری ایالات متحده در تهران
- حمله به فروشنده آیندگان
- عکس پسری با سر و صورت بانددیچی شده که می‌گفت هنگام فروختن نسخه‌های آیندگان در خیابان ۱۶ آذر تهران مضروب شده است.
- دفتر آیندگان در ابرکوه را به آتش کشیدند
- گزارش — «نخستین رئیس جمهور ایران کیست؟» «نخستین رئیس جمهور ایران باید مرد میدان باشد»، مهندس رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای
- کتابهای پرفروش هفته — تاریخ تحولات اجتماعی ایران، مرتضی راوندی؛ جنگل، آبتون سینکلر، ترجمه ابوتراب باقرزاده؛ در مورد مسئله مسکن، فریدریش انگلس، ترجمه مهدی خاناباباشرانی؛ تشیع علوی و تشیع صفوی، علی شریعتی؛ چین بعد از مائو، شارل بتلهایم، ترجمه عباس میلانی؛ مارکس به زبان ساده، ریوس، ترجمه پرویز آدرانی؛ پرتوی از قرآن (۴ جلد)، محمود طالقانی؛ منتخب آثار مائو (جلد ۵)؛ روانشناسی اجتماعی و تاریخی، پورشنف، ترجمه رضی هیرمندی؛ درباره‌ی رهایی زنان، لنین؛ تاریخ بیست ساله ایران، حسین مکی
- از میان مطبوعات — «به نظر شما حق با کیست: کارکنان کیهان یا خوانندگان کیهان؟»، عبدالعظیم یمنی، جبهه آزادی، ارگان حزب ایران
- دیدگاهها — «حمله به ستاد چریکهای فدائی خلق با برنامه قبلی بود»، گزارش واقعه

آبادان

- نامه — «با اخراج این پزشک جان هزارها بیمار هموفیلی در خطر قرار گرفته است»، دربارهٔ برکناری دکتر فریدون علاء از سازمان انتقال خون
- دکتر خلیل آذر در آخرین جلسهٔ کنگرهٔ وکلا:
- تا قراردادهای ما با آمریکا پابرجاست استقلال قضائی معنایی ندارد

۱۰ خرداد

صفحهٔ اول

- برخورد‌های مسلحانه خرمشهر را فراگرفت
- هیچ مقابله‌ای میان عرب و عجم نیست، این جبهه‌ها را امپریالیسم می‌خواهد پیاده کند — مدنی
- در ایران یک ارتجاع انحصارطلب به وجود آمده است — سنجابی
- قانون اساسی ایران اگر به آن دستبرد زده نشود مترقی خواهد بود
- سردبیر موقت کیهان کناره‌گیری کرد
- پیرو تذکر امام خمینی در حفظ چهرهٔ زیبا و مطلوب جمهوری اسلامی صادر شد
- دستورالعمل صریح دادگاه انقلاب اسلامی به پاسداران: ورود بدون مجوز به منزل اشخاص، بردن اثاثیه و اخراج افراد مطلقاً ممنوع است.
- حزب جمهوری خلق مسلمان ایران:
- بدون مجلس مؤسسان حقوق مردم مورد تعدی قرار می‌گیرد
- بخشنامهٔ دولت: مراجعان را بی‌جهت به نخست‌وزیری نفرستید
- آیت‌الله‌العظمی خمینی
- ما گرفتار آزادیخواهان هستیم، آنها آزادی را نمی‌دانند چیست
- مصاحبهٔ آیت‌الله شریعتمداری دربارهٔ خطرات داخلی و خارجی انقلاب
- تصمیم‌گیری عموم دربارهٔ سرنوشت یک روزنامه یا مجله کار را به هرج و مرج و ناامنی می‌کشانند
- گروهی از کارمندان وزارت خارجه:
- هیچ فرد یا مرجعی صلاحیت تغییر نام خلیج فارس را ندارد
- نامهٔ نویسندگان کیهان به شورای انقلاب
- کیهان دارد سقوط می‌کند، نگذاریم

صفحات دیگر

- راهپیمایی برای جلوگیری از شلاق‌زدن مجرم در انزلی
- اجتماع نظامیان در مخالفت با سرکوب مسلحانه در ارتش؛ خواستار اجرای «طرح بی‌طبقهٔ توحیدی» در ارتش شدند
- فرهنگ — «داستانی نه کهنه که تازه»، هوشنگ گلشیری؛ «باد با ما نیست»، محمود طیاری
- از میان مطبوعات — «کمیتهٔ مرکزی حزب توده و مطبوعات مترقی»، پیکار؛ «مصدق، رهبر همیشه‌های ما و مرد قرن‌ها»، سروش
- دیدگاهها — «باید با قلم و حس مسئولیت به میدان آمد»، رسول مهربان؛ «سیری در متن پیشنهادی قانون اساسی»، احمد بیرشک؛ «یگانه یا قانونمند: دو تعبیر متضاد از روند انقلاب»، حمید حمید
- نامه — «با حسین سرفراز و اردلان سرفراز نسبتی ندارم»، جلال سرفراز
- بنی صدر و زهرایی در دانشکدهٔ تربیت معلم مناظره کردند

□ یادداشت آخر هفته — «قانون اساسی و خودمختاری»، به این قلم

شنبه ۱۲ خرداد

صفحه اول

- برای چهارمین روز متوالی
- خرمشهر همچنان تعطیل است
- از سوی دکتر یزدی، وزیر امور خارجه
- آمریکا به قطع رابطه با ایران تهدید شد
- این تلویزیون ارتجاعی است، این تلویزیون خودکامه است — سنجابی
- آیت الله طالقانی نامزدی مقام ریاست جمهوری را نپذیرفت
- همه باید از آزادی استفاده صحیح بکنند — آیت الله العظمی خمینی
- آیت الله بهشتی و دکتر مفتاح از سخنان نزیه [مفید و ممکن و مقدور نبودن اسلامی شدن تمام قوانین] انتقاد کردند
- من یک شبه مسلمان نشده‌ام — نزیه
- ملاقاتهای امام خمینی از امروز به مدت یک هفته به تعویق افتاد
- خلیج فارس خلیج فارس است — یزدی
- سنجابی قطعنامه کانون وکلا را تأیید کرد

صفحات دیگر

- از میان مطبوعات — «آزادی از دیدگاه اسلام انقلابی»، خلق مسلمان؛ «بازخريد حقوق همافران یا یک توطئه»، جنبش؛ «هفته رفته»، آهنگر
- نفت در بازار تک محموله: ۳۳ دلار؛ نرخ اوپک: بشکه ای ۱۶ دلار
- دیدگاهها — «فاشیسم از چه راهی وارد می شود»، اسلام کاظمیه؛ «چگونه نمی توان با امپریالیسم مبارزه کرد»، جمعیت آزادی
- افزایش مداوم بهای طلا
- افزایش سرمایه بانک اسلامی قطعی است [۸ فروردین]
- نامه — «اگر فرمان را اجرا کنیم در آینده مسئولیتش با کی خواهد بود؟»، افسر نیروی هوایی؛ دو نامه از خلیل آذر
- خرمشهر همچنان تعطیل است

«شهید مظلوم»

www.mghaed.com/ay/Beheshti.pdf درباره محمد حسینی بهشتی

۱۳ خرداد

صفحه اول

- از عراق و کویت گله داریم — مدنی
- اسلحه قاچاق از عراق وارد می شود و رادیو کویت دعوت به طغیان می کند
- ۱۵ خرداد تعطیل و عزای عمومی اعلام شد
- ایران قرارداد مترو را با شرکتهای فرانسوی لغو کرد
- برای شغل ریاست جمهوری در خود هیچ مانعی نمی بینم — خلخالی
- در لایحه مطبوعات آزادی کامل روزنامه ها منظور شده است — میناچی

- جبهه دموکراتیک خواستار ملاقات با آیت‌الله خمینی شد
- ادامه تحصیل زنان متأهل در مدارس روزانه ممنوع شد
- شایعه انتشار روزنامه "کیهان آزاد"
- نمایندگان تحریریه اعتصابی کیهان هفته آینده به دیدار آیت‌الله‌العظمی خمینی می‌روند
- از سوی وزیر اقتصاد
- سخنان نزیه پیرامون ذخایر ارزی کشور تأیید شد
- آیت‌الله طالقانی: در خوزستان توطئه است؛ تعریف استضعاف از دیدگاه آیت‌الله
- سرقت مسلحانه در یک شعبه بانک ملی تهران
- سرتیب امیررحیمی هشدار داد
- اگر روحانیون با دژبان همکاری نکنند مسئول حفظ جان آنها نخواهم بود
- آگهی در صفحه اول - «برای اولین بار برگاهی از دفتر خاطرات اشرف: "اگر پدرم قوام‌السلطنه و دکتر مصدق را کشته بود بسیاری از مشکلات بعدی برای خانواده ما پیش نمی‌آمد؛ در معاشرت خصوصی با مردها همیشه من بودم که نقش مرد را بازی می‌کردم؛ اگر من نبودم چندین سال قبل برادرم از سلطنت خلع شده بود" و هزاران نکته دیگر در مجله سپید و سیاه»

صفحات دیگر

- قیمت نیروگاههای اتمی دو برابر قیمت بین‌المللی است
- گزارش - مشکل ترافیک با همدلی مردم آسان می‌شود
- چند پیشنهاد: ورود اتومبیلهای شخصی به مرکز شهر ممنوع شود؛ توزیع بنزین جیره‌بندی شود؛ تعداد اتومبیلها ثابت نگه داشته شود
- «آزادی ما از آزادی خلقهای دیگر جهان جدا نیست» - گفتگوی اختصاصی آیندگان با هیئت حسن‌نیت ویتنام
- از میان مطبوعات - «روش تدوین قانون اساسی باید دموکراتیک باشد»، نشریه آزادی وابسته به جبهه دموکراتیک ملی
- نامه سرگشاده هیئت اجرایی جبهه دموکراتیک ملی به امام خمینی
- نگذارید به نام اسلام در ورزش دکانی باز شود
- نامه - «حرف اکثریت دلیل حقانیت نیست»، محمدعلی موحد [پاسخ به آیت‌الله بهشتی درباره نطق حسن نزیه]؛ «انتخاب بیانگذار مؤسسه فرانکلین برای ریاست دانشگاه آزاد چه معنی می‌تواند داشته باشد؟»، آفرین بیگلری

۱۴ خرداد

صفحه اول

- تظاهرات و راهپیمایی نظامیان ممنوع شد
- به عقیده ما روحانیت باید در رأس امر باشد - آیت‌الله روحانی
- از حضور ارتش در مقابل ملت متنفریم - سرلشکر فرید رئیس ستاد ارتش
- پیش‌نویس لایحه جدید مطبوعات
- رهبران قبایل عرب از تأسیسات نفتی حفاظت می‌کنند
- - مدنی استاندار خوزستان
- زمینداران بزرگ در بعضی کمیته‌ها نفوذ کرده‌اند
- زمینهایی را که تصاحب کرده‌اند به بهانه کمک به مستضعفین در اختیار کمیته‌ها

گذاشته‌اند - توسلی شهردار تهران

□ ۸ مقام عالی‌رتبه شرکت نفت به طرفداری از نزیه استعفا کردند

صفحات دیگر

□ گزارش - «منافع آقای جاکوب جاویتس به خطر نیفتاده است؟»، عباس یاری، درباره

قطعه‌نامه سنای آمریکا علیه اعدامها در ایران

□ تکلیف دانشجویان ایرانی عازم هند تا دهم تیر روشن می‌شود

□ گروه توحیدی الفتح مسئولیت ترور قاجاقچی همدان را به عهده گرفت

□ نرخ ارز - دلار آمریکا رسمی ۷۰/۶۰، آزاد ۱۰۵ ریال؛ لیره انگلیس، رسمی ۱۴۷/۶۰،

آزاد ۲۰۵ ریال

□ از میان مطبوعات - «فجایع تا به کی ادامه خواهد یافت؟»، کار؛ «چه کسانی

می‌خواهند کارخانه تعطیل شود؟»، وحدت، نشریه کارگری کارخانه ارج

□ دیدگاهها - «۱۵ خرداد، مهر ابطالی بر اصلاحات امپریالیستی»، سازمان مجاهدین

خلق ایران؛ «چگونه رواست که درباره قانون اساسی با آری یا نه اظهار نظر شود؟»، احمد

بیرشک، نامه سرگشاده به محضر حضرت آیت‌الله خمینی رهبر ملی و سیاسی و دینی ملت

ایران؛ «تاریخ انقلاب ما را این گونه خواهد نوشت: پاسخ دیگری به مقاله حسین مهری»،

عبدالمحمد دلخواه

□ نامه‌ها - «درباره ایرانیان ارمنی بهتر است هر دو روی سکه را نگاه کنیم»، ویگن

هاکوپیان در پاسخ به نامه ۸ خرداد آرتوش بوداقیان؛ نامه سرگشاده پان ایرانیست‌ها به

ملت ایران؛ «تفتیش عقاید در کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان»، کتابداران کانون

□ ورزشی - «قداره‌بندها به امجدیه حمله کردند! کارگران دست از کار کشیدند»، پاسخ

عزیزالله بیاتی، مسئول بوفه‌های امجدیه [در شماره ۲۳ خرداد: «تحریک و افترا بس است»]

□ «نقض تعهد صریح و مکرر دولت موقت راجع به تشکیل مجلس مؤسسان»، بیانیه

نشست گروه‌های سیاسی، ملی، دانشگاهی و فرهنگی که فریدون آدمیت آن را قرائت کرد

۱۵ خرداد تعطیل رسمی

۱۶ خرداد (چاپ دوم)

صفحه اول

□ جنگنده‌های عراق دهکده‌های مرزی ایران را بمباران کردند

□ مراسم بزرگداشت ۱۵ خرداد

□ اعتراض دانشجویان جبهه ملی به شعار «دموکراتیک و ملی/ هر دو فریب خلق است»

□ ایران سفیر تازه آمریکا را نپذیرفت

□ امام خمینی: زاغه‌نشین‌ها جمعیت حقوق بشرند، نه من و شما

□ مدنی پیشنهاد هیئت تحقیق را نپذیرفت

□ «شما کاری به مسئله خوزستان نداشته باشید، من مشکلات را حل می‌کنم»

□ شرایط ورود مسافران به انگلستان اعلام شد

□ از ورود مسافران «مشکوک» به انگلستان جلوگیری می‌شود

□ دکتر شایگان به ایران باز می‌گردد

□ حزب جمهوری خلق مسلمان از حادثه چهارشنبه اظهار نگرانی کرد

□ مقدمات اسائه ادب به آیت‌الله‌العظمی شریعتمداری را محکوم می‌کنیم

صفحات دیگر

- جامعه مدرسین حوزه علمیه قم: مسافرتهاى خدخالى [به امارات عربى و به عنوان حاکم شرع سيار و اعدام افراد] به دستور امام نبوده است
- جبهه ملی به رهبری مصدق و روحانیون نفت را ملی کرد - فروهر
- در پی لغو انحصار واردات لاستیک، واردکنندگان برای خرید لاستیک به شیخ‌نشین‌ها هجوم بردند
- گزارش - نقطه عطفی در مبارزه خلق و دشمنانش^{۱۱}
- از میان مطبوعات - «روزنامه جان دارد»، «قانون را به غانون بدل نکنید»، جبهه ملی

ایران

- دیدگاهها - «سکوت بس است، نگذاریم مجدداً بساط دیکتاتوری برقرار شود»، سخنرانی علی شاهنده در کنگره سراسری وکلای دادگستری؛ «رادیوتلوویزیون صبر انقلابی ما را به پایان رسانده»، گروهی از استادان دانشگاه شیراز؛ «چرا از سیاسی‌کردن ارتش پرهیز دارید؟»، فرزین عدنانی
- «درباره نزیه ... و دفاع از نزیه»، محمود عنایت
- گروههای مردم همچنان خواستار ریاست جمهوری آیت‌الله طالقانی هستند
- مطلب- آگهی در صفحه آخر - «آنچه امروز در کیهان می‌گذرد»، مهدی سبحانی، عضو شورای سردبیری تحریریه اعتصابی کیهان: «تحولی در کیهان رخ داده که از هر زاویه‌ای به آن بنگریم مشخصات متعارف و شناخته‌شده کودتا دارد»

۱۷ خرداد

صفحه اول

- آیت‌الله خاقانی و استاندار خوزستان به توافق رسیدند
- ارتشیان بیرون از سربازخانه می‌توانند به احزاب بپیوندند - فرید
- نظامیان آزادند در روزهای تعطیل با لباس شخصی در تظاهرات شرکت کنند
- دو گروه پزشکی به مناطق بمباران‌شده اعزام شد
- سازمان وکلا و حقوقدانان جبهه ملی حمله جنگنده‌های عراقی را محکوم کرد
- کلیه مشمولان دیپلمه ۳۱ تا ۱۳۳۷ از خدمت معاف شدند
- تشکیلات مرکزی جبهه ملی اعلام کرد:
- جنبش، نهضت آزادی ایران امروز و جاما به جبهه ملی نپیوسته‌اند
- دکتر صدیقی عضو شورای مرکزی جبهه ملی شد
- محل شورای شهر سنندج را پاسداران اشغال کردند
- دو معاون دانشگاه آذربادگان استعفا کردند

صفحات دیگر

- شایعه قتل فرح دیبا
- مأموریت حفظ جان روحانیون از دژبان گرفته شد
- خدخالی به اعلامیه مدرسین حوزه علمیه قم پاسخ داد:
- امام به من فرمودند رفتن شما به امارات عربی مانعی ندارد

۱۲۱ صفحات لایبی را، با توجه به ظرفیت محدود ماشین روتاتیو، چند روز پیش چاپ می‌کردند. شورای سردبیری شب پیش از انتشار، صفحات چاپ‌شده گزارش را دور ریخت و مقاله را که پیرامون وقایع ۱۵ خرداد ۴۲ بود بار دیگر ویراستاری کرد.

- بابک زهرائی به دستگیری ۹ تن از اعضای حزب کارگران سوسیالیست اعتراض کرد
- گزارش - «به شرایط تحصیل در آمریکا خوابیدن در پیاده‌رو هم اضافه شد»، باعکس و مطلبی دربارهٔ صف طولانی مقابل کنسولگری آمریکا در تهران
- از میان مطبوعات - «تلاش مذبحخانه در مخدوش کردن دموکراسی»، پیام خلق
- سیاسی - «آمریکا و دردسر ناوشکن‌های نیمه‌تمام محمدرضا»، واشنگتن پست
- دیدگاهها - «لایحهٔ مطبوعات: گامی بلند به قهقرا»، به این قلم؛ «حفظ آبروی جهانی اسلام»، حسن صدر؛ «رئیس جمهوری باید جنبهٔ سمبولیک داشته باشد»، ناصر نجمی
- نامه‌ها - «چه کسانی به نام کتابداران کانون در روزنامهٔ آیندگان مقاله به چاپ می‌رسانند؟»، کارکنان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
- یادداشت پایان هفته - «لایحهٔ مطبوعات: پیش‌نویس قانون اساسی»، به این قلم

شنبه ۱۹ خرداد

صفحهٔ اول

- بازرگان در پیام رادیویی خود اعلام کرد
- بانکها ملی شد
- امروز و فردا بانکها تعطیل‌اند
- متن قانون ملی شدن بانکها
- ملی کردن بانکها: نشانه‌ای از مرجعیت انقلابی دولت (سرمقاله به این قلم)
- دولت اجازهٔ شرکت در احزاب را به ارتشیان نمی‌دهد - امیرانتظام
- قطعنامهٔ سازمان زنان: تنظیم صحیح قانون اساسی جز از طریق مجلس مؤسسان میسر نیست - قطعنامه گرد همایی زنان جبههٔ ملی
- دولتها حق ندارند در کار سندیکاها دخالت کنند - فروهر
- تظاهرات علیه حکومت عراق
- به دعوت سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی هزاران نفر در این تظاهرات شرکت کردند
- قطعنامهٔ سازمان زنان: تنظیم صحیح قانون اساسی جز از طریق مجلس مؤسسان میسر نیست

صفحات دیگر

- امروز چرا نظر دولت عوض شده است؟ - مقدم مراغه‌ای
- خلع سلاح در استان بوشهر صلاح نیست - استاندار
- گزارش - تب مصرف و غارتگری بانکها
- «آیا قوانین اسلام در مورد حقوق زن کامل‌ترین است؟»، گیتی پورفاضل
- نامه‌ها - «آیندگان و سانسور در اخبار بین‌المللی»، عبدالحسین کامل؛ «آن گروه‌های من هستم»، شمس‌علی محمدی؛ «آئینه‌شکستن خطاست»، ابوالفضل جمالی؛ «آقای خلخالی! از جانب کی اسم و رسم و ارض تقدیم می‌کنید؟»، محمدباقر صمیمی؛ «توضیح فرزند آیت‌الله محلاتی»، دکتر صلاح‌الدین محلاتی
- فرهنگ - «تئاتر حرفه‌ای تنها راه دستیابی به تئاتر ملی»، بهرام بیضائی
- نظرها دربارهٔ پیش‌نویس لایحهٔ جدید مطبوعات - «هرگونه عجله در تدوین و تعیین خطمشی مطبوعات بنیاد ارتباطی جامعه را متزلزل خواهد ساخت»، گوئل کهن؛ «رسمی کردن سانسور به وسیلهٔ لایحهٔ مطبوعات»، رضا براهنی؛ «پیش‌نویس قانون مطبوعات: قانونی ناقص و ارتجاعی»، بهمن کیانی

- دیدگاهها — «چرا ولایت ملت را نمی‌پذیرید؟»، دکتر علی راسخ افشار، جبهه ملی ایران؛ «فقط ایرانی‌بودن: صفت فراگیر و ملی ما»، غلامعلی ملول
- ورزشی — بحثی روشنگرانه و امیدبخش با آیت‌الله دکتر بهشتی درباره ورزش در تلویزیون
- «اکنون نوبت ادغام بانکهاست»، داریوش میراحمدی
- نظر دست‌درکاران اقتصاد درباره ملی‌شدن بانکها

۲۰ خرداد

صفحه اول

- آیت‌الله‌العظمی شریعتمداری: قطعاً عدم تشکیل مجلس مؤسسان اشتباه بزرگی است
- تشکیل مجلس مؤسسان غیرقابل اجتناب است — نزیه
- به سبب ممانعت از شرکت در مراسم تحلیف، زنان کارآموز قضایی در کاخ دادگستری بست نشستند
- بیانیه مجاهدین خلق پیرامون ضرورت تشکیل مجلس مؤسسان
- دولت باید بهره را از میان بردارد — بنی‌صدر
- هواپیماهای عراقی یک بار دیگر به حریم فضایی ایران تجاوز کردند
- کلیه حقوق سهامداران بانکها محفوظ خواهد بود
- دولت به هیچ‌وجه در نظر ندارد سرمایه‌های خارجی را مصادره کند — معین‌فر وزیر مشاور و رئیس سازمان برنامه و بودجه
- ملی‌شدن کارخانه‌ها هنوز مطرح نیست — محمدعلی مولوی رئیس بانک مرکزی
- گروه‌های سیاسی و اجتماعی ملی‌شدن بانکها را ستودند
- بانک چیس منهن، دارای سهامی در بانک بین‌المللی ایران و بانک توسعه صنعتی و معدنی ایران، انتظار پرداخت غرامت دارد
- کمبود ارز در بازار آزاد — دلار آمریکا ۱۰۶ ریال

صفحات دیگر

- اعتراض سنای پلی‌تکنیک به انتصاب رئیس انتصابی بر آن دانشگاه
- به سبب هجوم بی‌سابقه صادرکنندگان ارز به بازار فرش
- فرشهای گرانبها در بازار کمیاب شد
- گزارش — «آسمان بالای سرمان سیاه است!»، درباره کارگران کوره-پزخانه
- از میان مطبوعات — «لایحه جدید مطبوعات: قانونی با قیافه‌ای آشنا»، نجف دریابندری، آزادی، وابسته به جبهه دموکراتیک ملی؛ «بحث و مناظره در دبیرستانها باید آزاد باشد»، هفته‌نامه سوسیالیستی کارگر
- سیاسی — «خلق عرب خوزستان خواهان حقوق ازدست‌رفته خود است»، آیت‌الله شبیر خاقانی
- دیدگاهها — «اول ایران...»، حسین جهانشاه؛ «در جامعه مضطرب افراد در انتظار هر سرنوشتی هستند»، پ. آذر

۲۱ خرداد

صفحه اول

- سنجابی و لاهیجی خواستار تشکیل مجلس مؤسسان شدند

- جایگزینی هر شورائی به جای مجلس مؤسسان به مصلحت مردم نیست — لاهیجی
- تنها راه تدوین قانون اساسی، مجلس مؤسسان است — ناصر پاکدامن
- امام خمینی: محتوای جمهوری اسلامی تاکنون تحقق پیدا نکرده است
- صندلی بسیاری از گروههای سیاسی در کنفرانس سنندج خالی بود
- نظر مجاهدین خلق درباره نحوه انتخابات و ترکیب مجلس مؤسسان
- دولت مسئول جبران خسارت مربوط به بدهی بانکها خواهد بود — بازرگان: تجربه مهمتر از ملی کردن بانکها، ملی کردن نفت بود
- استقبال گروههای سیاسی و اجتماعی از دعوت حزب جمهوری خلق مسلمان
- حمایت گسترده از کانون وکلا و تشکیل مجلس مؤسسان
- امیدوارم برای محافظت از انقلاب، کمیته‌ای از احزاب و روحانیون تشکیل شود — نزیه
- لایحه قانون مطبوعات مطلقاً مردود است — تلگرام انجمن دفاع از آزادی مطبوعات به وزیر ارشاد

صفحات دیگر

- مقداری اوراق و کتاب در محوطه سفارت عراق سوزانده شد
- اعتراض پلاژداران بندر انزلی به طرح زنانه-مردانه کردن دریا: «دریا آزاد باید گردد»
- گزارش — «پرسه در لاله‌زار انقلاب‌زده»؛ «زاغه‌نشین‌های سنندج به شورای شهر چشم دوخته‌اند»
- دیدگاهها — «مصلحت روحانیت به حکومت نیست»، رسول مهربان، عضو حزب ایران؛ «کنگره سراسری وکلای دادگستری و قوانین اسلامی»، غلامحسین رضانژاد، وکیل دادگستری
- ورزش — «انقلاب در ورزش این نیست»، محمدعلی اینانلو: «از فکر اندازه‌های شلوارک دختران بیرون بیاید»
- نامه — «توضیح کانون نویسندگان»، غلامحسین سعدی: «امضای اعضا پای بیانیه‌ها به معنی تأیید کانون نیست»؛ «سفر من به خورستان به نمایندگی از کانون نویسندگان نبود»، محمود دولت‌آبادی؛ «آقای دادستان! فعالان اعتصاب شکوهمند نفت اکنون در زندان هستند»، همسران زندانیان
- «کدام قانون مطبوعات؟ بر اساس کدام قانون اساسی؟»، بیانیه کانون نویسندگان ایران

۲۲ خرداد

صفحه اول

- آیت‌الله‌العظمی خمینی در دیدار با دانشجویان دانشگاه پلیس
- روحانیون و دانشگاه می‌توانند کشور را نجات بدهند یا به هلاکت برسانند
- تاجر معروف تهران کیهان را تحویل گرفت
- از متین‌دفتری اطلاعی در دست نیست
- قانون اساسی باید به وسیله مجلس مؤسسان تدوین شود — غلامحسین صدیقی
- سفیر ایران در مسکو اظهار امیدواری کرد
- احتمال آزادی سفر ایرانیان به شوروی
- ۴۰۵ هزار نفر در کنکور ثبت نام کردند
- مصادره سهام خارجی‌ان در بانکها به زیان ماست — جلیل شرکا مدیرکل بانک مرکزی

- در سمینار بررسی نظرات ملت ایران در تدوین قانون اساسی دو نظامی درباره ارتش و دادگاههای آن بحث می‌کنند
- روحانیت زنجان از خود رفع مسئولیت کرد
- برای حل مشکلات خود به ادارات بروید

صفحات دیگر

- «فرصتی دیگر برای مسائل دانشگاهی»، م. سیفی اعلا
- تصمیم تازه در مورد ادغام و تغییر نام دانشگاهها
- در جریان انقلاب ایران بیش از ۱۰ میلیارد ریال مشروبات الکلی معدوم شد
- دیدگاهها - «فقر دولت با فقر سیاست اقتصادی دولت»، سیدحسین ذوالنور؛ «تیمسار عزیز! حساب اعتصاب نظامیان با شورش ضدملی جداست»، افسر ارتش؛ «با کدام معیار حق قضاوت زنان را سلب می‌کنند؟»، گروهی از زنان لیسانسیه حقوق
- از میان مطبوعات - «لزوم تشکیل مجلس مؤسسان از نمایندگان عموم مردم»، مردم ایران، نشریه جنبش انقلابی مردم مسلمان ایران
- نامه‌ها - «از آیندگان انتظار نمی‌رود بناحق اذهان عمومی را مشوب نماید»، کمیته رسیدگی به امور مالی و پرسنلی (پاکسازی) دانشگاه آزاد ایران؛ «توضیح سرپرست گروه شیدا»، حسین علیزاده؛ «یاللعجب، طاووس هم به این آسانی رنگ عوض نمی‌کند»، عباس ابومحبوب دبیر؛ «اداره‌بازی، کاغذبازی، حرف و شعار برای تأمین مسکن»، منصوره صفاریان؛ «قانون حمایت خانواده هست یا نیست؟»، اتحادیه انقلابی زنان مبارز؛ «رفتاری که با دکتر علاء در سازمان انتقال خون شده ننگی است بر پیشانی دانشگاه»، دکتر سیروس امیری

۲۳ خرداد

صفحه اول

- برای تحویل کیهان دیناری به مصباح‌زاده نداده‌ام - مهدیان
- آیت‌الله‌العظمی خمینی: از شوروی می‌خواهیم در افغانستان دخالت نکند
- نباید زبانی متوجه سهامداران جزء بانکها شود
- بخشهایی از قانون اساسی در آیندگان امروز
- نظر آیت‌الله شریعتمداری درباره ضرورت مجلس مؤسسان تغییر نکرده است: اگر قرار شود قانون اساسی از راه همه‌پرسی به تصویب برسد من رأی نخواهم داد
- قطعنامه درجه‌داران و پرسنل نیروی دریایی رشت
- به هیچ عنوان در کشمکشهای درون‌مرزی دخالت نمی‌کنیم
- اعتراض جبهه ملی به رفتار اهانت‌آمیز با متین دفتری
- پیشنهاد شرکت‌کنندگان در سمینار پیکار با بیسوادی: سوادآموزی باید با زبان مادری شروع شود

صفحات دیگر

- فرهنگ - «بایدها همچنان پابرجایند»، گفتگو با مسعود مهربانی به انگیزه نمایشگاهی از طرحهایش؛ «تصمیم گرفته شد ارکستر سمفونیک بماند»، گفتگو با سه نوازنده ارکستر سمفونیک تهران
- کتابهای پرفروش هفته - پرتوی از قرآن (۴ جلد)، آیت‌الله طالقانی؛ مسائل لنینیسم، ی. استالین؛ طرحی از کمونیسم برای نوآموزان، رضا راستین؛ دولت، و. ای. لنین، ترجمه جواد

شمس؛ تحلیل طبقاتی جامعه چین، مائو تسه دون؛ کیش شخصیت، ابوالحسن بنی صدر؛ ماتریالیسم و آمپیریوکریتیسم، لنین؛ چگونه قرآن پیاموزیم، سازمان مجاهدین خلق؛ منتخب آثار مائو (جلد ۲)

- از میان مطبوعات — «ما را با توده‌ای‌ها کاری نیست»، هفته‌نامه اتحاد چپ
- «آیا قانون در ایران مرده است؟»، محمدعلی اینانلو
- نظرها درباره پیش‌نویس لایحه جدید مطبوعات: «این لایحه حلقه‌ای از یک زنجیر است؟»، اتحادیه ملی دانش‌آموزان و دانشجویان ایران؛ «گامی دیگر به سوی اختناق»، داریوش فضل‌الهی؛ «قانونی تعریف‌ناپذیر، شتابزده و مخل آزادی»، دکتر ابوسعید رهبری وکیل دادگستری
- دیدگاهها — «طرح دانشگاه کردستان: دور از سنتهای تحمیلی دانشگاهی»
- نامه — «بی‌پولی مملکت، مسئله کیهان و پول کلانی که ناگهان رو شد»، ابوالفضل حقیقی، کارگر چاپ؛ «بحث درباره شعر گل‌سرخ، سپس فرود ضربه بر مغز فرزندم»، مصطفی لباف‌نژاد
- سندیکای نویسندگان و خبرنگاران مطبوعات: فقط مراجع قضایی و نظام مطبوعات حق اظهارنظر درباره مطبوعات را دارند
- تلفن خوانندگان — «خانم ذوالقرنیان — برای امتحانات نهایی مدارس ابتدائی در نواحی شمیران سوالات لاک‌ومهر شده آمد اما در مدارس جنوب شهر امتحانات داخلی و آسان انجام می‌گیرد. علت چیست؟»
- جان وین درگذشت

۲۴ خرداد

صفحه اول

- انتخابات تیرماه انجام می‌شود
- مجلس منتخب نوعی مجلس مؤسسان است — احمد صدر حاج‌سیدجوادی وزیر کشور
- مجلس شورای ملی به جانشینی مجلس مؤسسان عمل کند — وزیر دادگستری
- به دستور امام بانک اسلامی ایران از مقررات ملی شدن مستثنا شد
- آیت‌الله‌العظمی خمینی: در مقابل سوءاستفاده دولتها محکم بایستید
- نماینده هیئت ایرانی سازمان ملی دانشگاهیان:
- به استقلال دانشگاهها تجاوز شده است
- مقررات بولی و مالی کشور تغییر می‌کند — مولوی رئیس بانک مرکزی
- دبیر حزب جمهوری خلق مسلمان واحد تبریز: اگر خواستها برآورده نشود راهپیمایی گسترده‌ای انجام خواهد شد
- پشتیبانی زنان جبهه ملی از خواستهای زنان کارآموز قضایی

صفحات دیگر

- وکیل دادگستری و زندانی سیاسی سابق را ربوند و شکنجه کردند
- گزارش — «فعالیت نیروگاههای هسته‌ای ادامه وابستگی است»
- از میان مطبوعات — «آیا دموکراسی می‌تواند برای مدتی طولانی دوام پیدا کند؟»، نشریه کار
- دیدگاهها — «دولت ملزم به تهیه قانون مطبوعات است»، گفتگو با ناصر میناچی وزیر ارشاد؛ «وحدت یعنی وحدت با توده‌های تحت ستم»، نسیم خاکسار؛ «پایان مهاجرتها و

آغاز نگرانیها»، دکتر احمد طباطبائی

- نامه — «آقای فلسفی، استعمار تخم نفاق می‌پاشد»، احمد انصاری؛ «توضیح اشرف دهقانی و محمد حرمتی‌پور»
- بازداشتی‌های صنعت نفت به تهران منتقل شدند
- اعتراض به دستگیری ۹ عضو حزب کارگران سوسیالیست
- یادداشت‌های پنجشنبه، به این قلم، از این روز «پایان هفته» عنوان گرفت

شنبه ۲۶ خرداد

صفحه اول

- پیش‌نویس قانون اساسی منتشر شد
- متن کامل در آیندگان امروز
- مجلسی که تشکیل می‌شود مجلس مؤسسان نیست — سحابی
- تلگرام اعلام جرم مجاهدین خلق: یکی از اعضای سازمان در اوین اعتصاب غذا کرده است
- فروشندگان مواد مخدر به‌عنوان مفسد فی‌الارض محاکمه و اعدام می‌شوند
- آیت‌الله‌العظمی خمینی: بانک و وزارتخانه باید مثل مسجد باشد
- در قطعنامهٔ سمینار ملی دانشگاهیان: اعمال سیاست انتصاب در دانشگاهها نفی دموکراسی است
- سازمان چریکهای فدائی خلق پیرامون قانون اساسی و مجلس مؤسسان بیانیه داد: چرا می‌خواهند همه چیز را از بالا حل کنند؟
- زنجان تحت نظر جامعهٔ روحانیت اداره می‌شود؛ همهٔ کمیته‌ها منحل و سپاه پاسداران به جای آنها انجام وظیفه می‌کند

صفحات دیگر

- گزارش — «برای تشکیل مجلس مؤسسان پیمان بسته بودیم»، پ. آذر
- دیدگاهها — «انحصارطلبی رو به ازدیاد از کجا ناشی می‌شود؟»، محسن شمس‌ایلی؛ «چرا در برابر مادهٔ واحده باید سکوت کرد؟»، احمد بنی‌احمد؛ «وزارت ارشاد ملی قانون را از هم‌کنون تصویب شده می‌داند»، فرخ صادقی
- نامه‌ها — «از اجرای نمایش جلوگیری کردند»، علی سعادت و ایرج ملکی

۲۷ خرداد

صفحه اول

- آیت‌الله خمینی اعلام جهاد سازندگی کرد
- پیام آیت‌الله‌العظمی خمینی به ژیسکار دستن
- انتظار نداشتم به خاطریک مشت جانی، حقوق بشر را به رخ ما بکشند
- آیت‌الله‌العظمی شریعتمداری: این رفتارندم قانون اساسی ما را بی‌اعتبار می‌کند
- اجتماع در دانشگاه تهران به دعوت جبههٔ دموکراتیک ملی برای حمایت از مجلس مؤسسان
- امام: احساس توطئه و خطر می‌کنم
- توطئه این است که تصویب قانون اساسی را به تعویق بیندازند؛ با اینکه احتیاجی نیست لکن ما برای اینکه تحکیم شود مطلب را به‌نظر عمومی می‌گذاریم

- در نخستین جلسهٔ سمینار خواستهای ملت از قانون اساسی دولت به گونه‌ای رفتار می‌کند که گویی تهیهٔ قانون اساسی بر عهدهٔ اوست
- مراسم بزرگداشت شهادت دکتر علی شریعتی

صفحات دیگر

- دادخواهی همسر محمدرضا سعادت
- اعتراض به اخراج اینانلو از رادیو-تلویزیون
- سفیر ایران در کویت: نظر آیت‌الله روحانی دیدگاه رسمی حکومت ایران نیست
- پزشکان در صورت وجود محیط سالم به ایران باز می‌گردند - بنی صدر
- گروهی از فدائیان اسلام در مکزیک هستند تا حکم اعدام شاه را [که] من داده‌ام اجرا کنند - شیخ صادق خلخالی، رهبر فدائیان اسلام
- دیدگاهها - «آقای یزدی، چرا تکیه بر مسند وزارت فراموشی می‌آورد؟»، کنفدراسیون جهانی محصلین و دانشجویان ایرانی (اتحادیه ملی)، فرانکفورت؛ «رأی اعتماد و تدوین قانون اساسی دو مسئلهٔ جدا هستند»، داریوش فضل‌اللهی؛ «پس از رسیدگی‌های لازم»، بهزاد رزاقی
- نامه‌ها - «من دیگر بیدار شده‌ام»، افسر شهربانی؛ «توهین و اخراج دکتر علاء یک فاجعه برای جامعهٔ پرشکی است»، گروهی از پزشکان
- خواهر و مادر شاه مخلوع همراه با ۱۶ سگ به او پیوستند
- تظاهرات و اعتراض علیه آیندگان در اهواز

۲۸ خرداد

صفحهٔ اول

- فروهر از جبههٔ ملی جدا شد
- فروهر: کج شده را از فروریختن بازداشتن چیزی نیست که در این لحظه مردم بدان نیاز مندند
- نظر رهبران جبههٔ ملی پیرامون خروج فروهر
- فرصت طلب آنهایی هستند که تابع قدرت‌اند - ابوالفضل قاسمی
- کارشکنی‌های فروهر در جبههٔ ملی نشانه‌ای از این کنار رفتن بود - حسینی
- آیت‌الله خمینی: ما قانون اساسی اسلام را می‌خواهیم
- قطعنامهٔ سمینار مسائل طب ملی و مردمی در شیراز:
- طب خصوصی نباید وجود داشته باشد
- مطبوعات حرف مرا تحریف کرده‌اند - آیت‌الله روحانی
- کاردار سفارت آمریکا به واشنگتن فراخوانده شد
- سفیر عراق تهران را ترک کرد
- نظرها: می‌توان از تشکیل مجلس مؤسسان چشم پوشید؟
- هیچ قانون اساسی [ای] که از مجلس مؤسسان نگذشته باشد ارزش و اعتبار قانونی نخواهد داشت - شاملو؛ کار قانون اساسی در هر صورت با سنت و سابقه‌ای که داریم به دست مجلس مؤسسان است - باقر پرهام؛ اجازه بدهند همان طوری که از مدتها پیش دولت و رهبری قول داده بودند مجلس مؤسسان تشکیل شود - اسماعیل خوئی
- بزرگداشت سالروز شهادت دکتر علی شریعتی فردا دانشگاه تهران

صفحات دیگر

- سازمان آزادیبخش فلسطین: حکم اعدام شاه مخلوع را اجرا نمی‌کنیم؛ مخالف این حکم

- نیستیم اما به پدرخواندگی همه جنبشهای انقلابی جهان هم تظاهر نمی‌کنیم
- دیدگاهها - «همه مهم، همه فوری، دولت نمی‌داند از کجا شروع کند؟»، علی‌اکبر اکبری؛ «حیرانیم که از ستم دادگسترها به کجا باید رفت»، سازمان زنان جبهه ملی
- نامه - «درباره سمینار سازمان ملی دانشگاهیان»، محمد زاهدی اصل

۲۹ خرداد

صفحه اول

- لایحه صنایع ملی به شورای انقلاب داده شد
- خانواده‌های شهیدان و زندانیان سیاسی خواهان آزادی عضو سازمان مجاهدین خلق شدند
- کمیته‌های زنجان سلاحها را تحویل ندادند
- ایران آمادگی لازم برای مقابله با تجاوز را دارد - سرلشکر فرید رئیس ستاد ارتش
- دولت مدیریت واحدهای تعطیل شده را به دست گرفت
- شرکت وسیع سازمانهای صنفی و سیاسی در مراسم بزرگداشت دکتر شریعتی
- سازمان چریکهای فدائی خلق: اتهامات حماد شیبانی را رد می‌کنیم
- پیش‌نویس قانون اساسی در قم تغییری نکرد
- آیت‌الله‌العظمی خمینی نظراتش را مثل همه مردم بعداً اعلام خواهد کرد - سبحانی

صفحات دیگر

- شیخ صادق خلخالی: اگر فرح حکم اعدام شاه مخلوع را اجرا کند مجازاتش تخفیف می‌یابد
- دیدگاهها - «کردهای متخصص باید برگردند»، ابراهیم یونسی استاندار کردستان؛ «یاسای انقیاد یا لایحه مطبوعات؟»، دکتر منوچهر بیات مختاری؛ «شوراهای کارمندی قبل از جوانه زدن برچیده شدند»، فروزان زیادلو
- نامه - «برای ثبت در تاریخ»، محمود عنایت؛ «توضیح درباره مصاحبه با مجله تهران مصور»، ایرج اسکندری
- بیانیه کانون فرهنگی خلق عرب
- به ما می‌گویند زمان انقلاب کجا بودید - مادر حماد شیبانی
- مصاحبه مطبوعاتی بنی‌صدر درباره قانون اساسی

۳۰ خرداد

صفحه اول

- تقاضا برای مجلس مؤسسان نباید باعث نفاق شود - سنجابی
- ملاقات آیات عظام شریعتمداری و گلپایگانی و نجفی با امام خمینی
- دولت دستور مصادره اموال نداده است - دفتر نخست وزیر
- نظرات آیت‌الله‌العظمی و شریعتمداری پیرامون مجلس مؤسسان و رفراندم
- دهها هزار تن یاد شریعتی را گرامی داشتند
- تلگرام اعتراض مفتی‌زاده به آیت‌الله‌العظمی خمینی
- تصویر صفحه اول روزنامه انقلاب اسلامی و شادباش به ابوالحسن بنی‌صدر [در یادداشتی در صفحه ۲ به احتمال زیاد به این قلم]
- آیت‌الله‌العظمی قمی: بین روحانیت اختلاف نظری نیست

- در یادار مدنی: ما ژاندارم خلیج فارس نیستیم
- ایران نیروی نظامی تازه‌ای به مرز عراق نفرستاده است — امیرانتظام

صفحات دیگر

- آیت‌الله‌العظمی خمینی: پیوند کلیه اشکال شرعی ندارد
- ساخت متروی تهران ادامه دارد
- گزارش — صفحه ویژه علی شریعتی
- از میان مطبوعات — «دولتی کردن بانکها و ابقای سرمایه‌داری»، نشریه اتحاد چپ
- دیدگاهها — «کارگر و سرمایه‌دار را نمی‌توان با عصای موسی یکی کرد»، سخنرانی فهمیه محفوظ در سمینار خواستهای ملت از قانون اساسی؛ «اسلام واقعی آن نیست که خانم پورفاضل می‌دانند»، محمد مصری؛ «اگر راه تسلیم را باری به هر جهت پذیرفته‌اید...»
- تلگرام احمدبنی‌احمد به مهندس مهدی بازرگان؛ «ما زنده‌ایم پس باید فکر کنیم»، همافر سیدمهدی بیژن‌ابهری
- ورزشی — عیال فراش مدرسه در نقش نجات غریق بانوان
- وزیر علوم از جوانان خواست راه شریعتی را دنبال کنند

۳۱ خرداد

صفحه اول

- اساس قدرت باید با قوه مقننه باشد — لاهیجی
- نماینده امام خمینی در نجف دستگیر شد
- اعلامیه اعتراض روحانیت کردستان در مورد قانون اساسی و خودمختاری
- پست دولتی دیگری قبول نمی‌کنم — مبشری
- طرفداران تشکیل مجلس مؤسسان فردا در دانشگاه اجتماع می‌کنند
- احمد صدرحاج سیدجوادی وزیر جدید دادگستری در مصاحبه اختصاصی با آیندگان:
- باید به آقایان قبولاند که به دادگستری ارج بیشتری بدهند
- سازمان مجاهدین خلق ناگزیر است افشا کند
- کمیته یاسوج نمایندگان اعزامی را به علت بدهی به دولت و بانکها گروگان گرفت
- اموال بعضی از کامیونداران بزرگ مصادره می‌شود

صفحات دیگر

- امروز علیه شیخ صادق خلخالی در خرمشهر راهپیمایی می‌کنند
- تا هنگامی که مردم و دولت از من خسته نشده‌اند استعفا نخواهم کرد — یونسی
- کارگران مسلح خوزستان مجازات می‌شوند — دادستان اهواز
- گزارش — کارگران سنندج: خمیده زیر بار استثمار
- کتابهای پرفروش هفته — مسائل لنینیسیم، ی. استالین؛ اسلام و مالکیت، آیت‌الله طالقانی؛ ماتریالیسم دیالکتیک به زبان ساده، ترجمه ع. رشیدیان؛ طرحی از کمونیسم برای نوآموزان، رضا راستین؛ چین و کارگران، ژانت گولدواسر و استوارت دئوتی، ترجمه ی. داودی و ج. رضائی؛ ترجمه و شرح نهج البلاغه، آیت‌الله طالقانی؛ تاریخ جهان نو، رابرت روزول پالمر، ترجمه ابوالقاسم طاهری؛ اسلام در ایران، پطروشفسکی، ترجمه کریم کشاورز
- از میان مطبوعات — «پرسنل انقلابی مرکز پیاده شیراز مسائل مهمی را افشا می‌کنند»، کار؛ «مرگ یا آزادی حماد»، صدای معاصر در دهگان

- خلبان آزما: کاسه صبرم لبریز شد^{۱۲۲}
- نامه‌ها - «بزرگترین عیب ما این است که افراد را متکی به رهبر بار می‌آوریم»، احمد بیرشک
- دکتر یزدی و فرزند آیت‌الله منتظری هیچ‌گونه سمتی در سپاه پاسداران ندارند - روابط عمومی سپاه پاسداران
- دیدگاهها - «شبهات عجیب این پیش‌نویس با قوانین اساسی کشورهای سرمایه‌داری غربی»، جمعیت آزادی
- بیانیه کانون نویسندگان ایران: «از هجوم انحصارطلبان ضدفرهنگ به کانون پرورش فکری جلوگیری کنید»
- «در پایان هفته»، به این قلم

شنبه ۲ تیر

صفحه اول

- طرح جاما برای مسئله مجلس مؤسسان و رفراندوم
- یک همه‌پرسی برای تصویب هشت ماده پیشنهادی به عمل آید؛ مجلس شورای اول به جانشینی مجلس مؤسسان تدوین و تصویب قانون اساسی را انجام دهد
- آیت‌الله‌العظمی خمینی پیشنهاد کرد
- علمایی را که از قانون اسلام و مسائل روز مطلعند انتخاب کنید
- درباره قانون اساسی باید اسلام‌شناس نظر بدهد
- سازمان مجاهدین خلق برای آخرین بار از نخست‌وزیر تقاضای رسمی رسیدگی کرد
- مجاهدین خلق به کمیسیون حقوق بشر شکایت کردند
- چهار سازمان دیگر نیز به بازداشت و شکنجه زندانیان اعتراض کردند
- در بند نگاه داشتن سعادت‌ی همدستی در خون دیگر مجاهدان است
- نامه مادر رضائی‌ها به مردم ایران
- جنگ در نیکاراگوا وارد مراحل تازه‌ای شد
- آمریکا خواستار برکناری سوموزا شد
- به سبب برخورد گروههای مخالف
- گردهمایی جبهه دموکراتیک ملی امکان برگزاری نیافت
- بعضی از پلاکاردهای مخالفان برگزاری میتینگ: شصت و پنج هزار شهید مسلمان مجلس مؤسسان نمی‌خواهند؛ طرفداران مجلس مؤسسان ضدانقلاب هستند؛ ملت مسلمان مجلس مؤسسان نمی‌خواهد
- بیانیه جبهه دموکراتیک ملی به مردم آزادیخواه ایران
- جبهه دموکراتیک ملی به حوادث دیروز دانشگاه اعتراض کرد
- دولت تا کی می‌خواهد شاهد پایمال شدن حقوق اساسی افراد ملت باشد
- سخنرانی دکتر یزدی در شیراز
- لغو قراردادهای مالی به ضرر ملت ایران تمام می‌شود - یزدی
- به شرط مداخله نکردن دولت آمریکا در امور ایران از متخصصان آمریکایی استفاده خواهد شد

^{۱۲۲} افشاگری همراه با باجگیری خلبان هلیکوپتر سازمان رادیو-تلویزیون درباره صادق قطب‌زاده. انتشار آن انتقاد اعضای تحریریه در پی داشت. «گاو در چینی فروشی»

دولت قصد فروش هواپیماها و موشکهایش را ندارد - امیرانتظام

□ به یکی از کشورهای همسایه پناهنده خواهند شد

□ ۱۲ گُرد ایرانی تهدید به ترک کشور کردند

□ کمیته آوارگان نرده، در ۲۳ خرداد موضوع را رسماً به بازرگان، وزیرکشور و آیت الله شریعتمداری اطلاع داد

□ مدیر انتصابی سازمان گسترش و نوسازی یکی از آنهاست

□ جلوگیری از ورود مدیران کارخانه تراکتورسازی تبریز

□ خبرنگار بی بی سی از کابل اخراج شد

□ حافظ اسد از ایران دیدن می کند

□ در پی سه روز تعطیل ادارات و مغازه ها

□ کمیته انقلاب یاسوج منحل شد

صفحات دیگر

□ حزب پان ایرانیست خواستار حق اعمال حاکمیت بر بحرین شد

□ مسعود کیمیائی مشاور سرپرست موقت تلویزیون شد

□ انتخابات کانون زندانیان سیاسی ۱۳

□ از میان مطبوعات - «دار و دسته حزب توده توطئه می چینند، خیانت می کنند»، پیکار خلق؛ «آقای دادستان، مسئله حماد شیبانی را روشن فرمایید!»، هفته نامه امت؛ «آتش و پنبه و راههای حریق»، آهنگر

□ دیدگاهها - «آنچه باعث تفرقه و پراکندگی است تحمیل نظر و زورگویی است»، متن سخنرانی منوچهر هزارخانی؛ «مگر دولت حق ندارد لایحه ای را به نظرخواهی بگذارد؟»، ناصرمیناچی وزیر ارشاد ملی؛ «آقای بازرگان، وزیر دادگستری، هیئت دولت، شاید این نامه شما را ناراحت کند»، خلیل بهرامیان

□ مذاکرات اعتصابیون کیهان با حاج حسین مهدیان

□ آیت الله العظمی گلپایگانی: حکومت باید به نظام امامت و ولایت فقیه متکی باشد

۳ تیر

صفحه اول

□ رهبر جبهه ملی اعلامیه بازار تهران را از سوی طرفداران داریوش فروهر دانست

□ سنجابی: در جبهه ملی کارشکنی و خرابکاری می شود

□ اعلام و اعلامی وجود نداشت، چهارپنج نفر اظهاری کرده اند؛ نظرم آنها هم مثل آقای

فروهر است، خوش آمدید، انشاءالله راه خوب و صحیح را پیدا می کنید

□ آمریکا در صورت لزوم به نیکاراگوئه نیرو می فرستد

□ قطعنامه همفرانی که به دیدار امام خمینی رفته بودند منتشر شد

□ همفران از نضج گرفتن دوباره ضداطلاعات گله دارند

□ ۱۳۳ به ترتیب تعداد آرا: ناصر کاخساز، شکرالله پاک نژاد، دکتر شایگان، عباس فضیلت کلام، علی توسلی، علی مهدی زاده، صدیقه صرافت، اشرف میرهاشمی، مجید ضیائی، حسین امین الهی، عاطفه جعفری، فرهمند رکنی، عطاءالله نوریان، محمد رضا زاده، مهدی حاجی قاضی، حسین زوین، ایرج کهوائی، یحیی حسینی، علی پورصفر، مهدی مقدس زاده، شیخ مصطفی رهنما. اعضای علی البدل: باقر مددی، محمود اعتمادزاده، فریدون تنکابنی، محمدجعفر هنریار، ابراهیم دل افسرده، حبیب الله فضل الهی، علی اشرف شجاعیان، مصطفی راستگردانی، ابرج واحدی پور، ابراهیم هاشم زاده.

- تنها با اتحاد شما زحمتکشان است که جامعه از یوغ استعمار رهایی می‌یابد
- عزالدین حسینی از دهقانان کُرد خواست در اتحادیه‌ها متشکل شوند
- اختیارات شوراهای کارگری باید در قانون اساسی تضمین شود
- آیت‌الله موسوی اردبیلی با سعادت‌ی در زندان ملاقات کرد
- ممکن است او یک قیمت نفت را به بشکه‌ای ۲۰ دلار برساند - نزیه
- ایران باید ادعای مالکیت بر بحرین را کنار بگذارد - وزیر اطلاعات عراق
- در مجیدیه پنج قبضه کلاشینکف به دست آمد - معاون دادستان
- سازمان چریکهای فدائی خلق خواستار آزادی دستگیرشدگان و استرداد پول و سلاحهای خود شدند
- نمایندگان مجلس یک ماه مهلت دارند و جوه دریافتی را پس بدهند [۲ اردیبهشت]
- اعتراض به بازداشت محمدرضا سعادت گسترده‌تر می‌شود
- ابوالحسن بنی‌صدر: در قانون اساسی اعتصاب مباح است^{۱۲۴}
- گروه سیاسی ایران امروز حادثه دانشگاه را تقبیح کرد

صفحات دیگر

- نتیجه سومین ملاقات اعضای اعتصابی کیهان با مهدیان
- مجله یوالدش پیش از انتشار ضبط شد
- تهرانی و آرش، شکنجه‌گران ساواک، به جوخه اعدام سپرده شدند
- پیشنهادهای آیت‌الله منتظری برای اصلاح پیش‌نویس قانون اساسی^{۱۲۵}
- از میان مطبوعات - «برنامه طلوع خورشید لغو شده است!»، احمد شاملو، تهران

مصور

- دیدگاهها - «باید بگویم پرسنل ارتش هشیار شده‌اند»، افسر نیروی زمینی؛ «موشهای گندیده از فاضلابها بیرون آمده‌اند»، ناصر ایرانی
- نامه - «کمیتة تصفیة دانشگاه را متوجه این اشتباه بکنید»، محمدحسین خوب‌نظر
- [استاد تاریخ در دانشگاه شیراز] درباره اخراج دکتر حسین علا از دانشگاه
- سرپرستان نمایندگان کیهان و آیندگان در آذربایجان شرقی بازداشت^{۱۲۶} شدند

۴ تیر

صفحة اول

- هر جا برویم همان مسائل سابق است - آیت‌الله‌العظمی خمینی
- اختلافانی هست، کارهایی هست که نباید باشد
- دیروز بازار بازار طاغوت بود و امروز بازار اسلام است، آیا محتوایش فرق کرده؟ رباخوار همان رباخوار، گرانفروش همان گرانفروش، اجحاف‌کن همان اجحاف‌کن
- ما در حال تشکیل مجدد ارتش هستیم - فرید
- حماد شیبانی آزاد شد

^{۱۲۴} منظور گوینده این است که خواهد بود. اصل چهلم قانون اساسی جمهوری اسلامی: «هیچکس نمی‌تواند اعمال حق خویش را وسیله اضرار به غیر یا تجاوز به منافع عمومی قرار دهد.» این ماده را که عمده مبهم بیان شده است می‌توان نفی حق اعتصاب تفسیر کرد.

^{۱۲۵} آخرین مورد از پیشنهادهای نه‌گانه آیت‌الله: شورای نظارت بر وضع قوانین باید مانند قانون مشروطیت مستقل از قوه مقننه و دارای حق وتو باشد. با ایجاد شورای نگهبان که در شهرهای دیگر و حتی خارج از کشور دفتر دارد در عمل رکنی جدید به سه رکن حکومت افزوده شد.

^{۱۲۶} در اصل: دستگیر

- جبهه دموکراتیک ملی:
- مسئول وقایع روز جمعه دانشگاه دولت و نیروی انتظامی اند
- رحمت‌الله مقدم مراغه‌ای: حال که سلطنت را برانداختیم مردم هستند که تصمیم می‌گیرند
- اختلاس، تصرف غیرقانونی، رشوه‌گیری، انتقال ارز و اختلال در کارگاهها جرائم ضدانقلاب محسوب می‌شود
- دادگاههای فوق‌العاده برای جرایم "ضدانقلاب" تشکیل می‌شود
- چرا باید بعد از انقلاب زندانی سیاسی داشته باشیم؟ - غلامحسین ساعدی؛ شاملو: دادستان کل انقلاب مستقیماً به پستخانه دستور می‌دهد نوارها و محمولات پستی را سانسور کند
- کارلوس در طرح اعدام شاه همکاری دارد - صادق خلخالی
- یک گروه کماندویی به این منظور اکنون در مکزیک به سر می‌برد^{۱۲۷}

صفحات دیگر

- مرامنامه جمعیت نویسندگان و شاعران آذربایجان منتشر شد
- گزارش - «با توجه به اینکه پروژه‌های غیرضروری ایجاد را کتورهای اتمی متوقف شده است، ادامه عملیات اکتشاف اورانیوم منطقی نیست»
- دیدگاهها - «کارنامه چهارماهه دولت بازرگان»، احمد جامی؛ «آیا باز هم تانک برای ارباب و سرکوبی به خیابان می‌آید؟»، سخنرانی سرگرد حسین دبیرمقدم در سمینار خواستهای ملت از قانون اساسی
- نامه - «تکذیب عضویت حماد شیبانی در این سازمان»، سازمان وحدت کمونیستی [در رد ادعای سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی]
- آیت‌الله خسروشاهی: برای بازاریان ظرف یک هفته پروانه ساختمان داده می‌شود
- «امام انقلاب را دریاب!»، تلگرام نعمت میرزازاده (م. آزر) به حضرت آیت‌الله العظمی خمینی [درباره حمله به میتینگ جبهه دموکراتیک ملی ایران در دانشگاه تهران]
- آرامگاه شهیدان ۳۰ تیر بازسازی می‌شود

۵ تیر

صفحه اول

- دفاتر بیمه تا شنبه تعطیل شدند؛ همه شرکتهای بیمه ملی اعلام شد
- مجلس شورای ملی می‌تواند در قانون اساسی تغییراتی بدهد - دکتر باهنر
- دستور بازرگان برای کاهش اجاره‌بهای ساختمانهای استیجاری دولتی
- اعتراض انجمنهای دانشجویی و دانش‌آموزی به بازداشت سعادت
- چند سازمان سیاسی آماده شرکت در گردهمایی وزارت خارجه‌اند
- حزب دموکرات کردستان: به مالکان اسلحه می‌رسد
- جامعه و عاظمی قم خواستار اصلاح قانون اساسی شدند: بعد از مذهب جعفری عبارت اثنی عشری لازم است
- قانون اساسی نباید مورد تفرقه باشد - آیت‌الله العظمی برقی [در دفاع از این نظر که در قانون اساسی نباید به هیچ مذهبی اولویت داده شود]

- مردم سقز به عنوان اعتراض به پیش‌نویس قانون اساسی دست از کار کشیدند
  - دکتر شایگان به وطن بازگشت
  - محاکمه هشت تن از عمال ساواک ادامه دارد؛ ساواک در سطح کشور ۱۶ هزار منبع داشت
  - سازمان مجاهدین خلق وقایع روز جمعه دانشگاه را تقبیح کرد
  - احکام بازداشت متهمان نظامی تا تعیین جانشین اجرا نمی‌شود
  - عزالدین حسینی در مورد درگیری مسلحانه در کردستان هشدار داد
- صفحات دیگر**
- هجوم سوداگران ارز برای گرفتن گذرنامه در ایلام؛ دارندگان گذرنامه دلار را به نرخ دولتی ۷۶ ریال می‌خرند و ۱۲۰ ریال می‌فروشند
  - دیدگاهها — «اگر وضع به همین منوال ادامه یابد...»، کانون مستقل معلمان تهران، درباره لایحه مطبوعات؛ «آنچه دارد تأیید می‌شود خود اوست نه مطلب»، ک. وحیدی.
  - نامه — «کلمات عربی قانون اساسی را به فارسی برگردانید»، غ. ح. غفوریان
  - ۳۰ تن از دانشگاه ملی اخراج شدند

۶ تیر

صفحه اول

- سمینار خواستهای ملت از قانون اساسی
- ارتش برای اینکه وسیله سرکوب ملت نباشد باید در اختیار ملت باشد
- «از ارتش جز در برابر تجاوز دشمنان خارجی نباید استفاده شود؛ دیگر نباید بُتی برای ملت ساخته شود»، سرهنگ فریدون شامی معاون دادستان ارتش؛ «تبریز با حرکت بهمن ۵۶ خودمختار می‌شد»، رضا براهنی؛ «تشکیل مجلس مؤسسان یک ضرورت تاریخی است» — پیام عبدالرحمن قاسملو
- اجلاس کنگره مسلمانان منتقد قانون اساسی:
- پیش‌نویس قانون اساسی بر اساس روح اسلام و سنت قرآن نیست
- لغت «قوه مقننه» را از قانون اساسی حذف کنید؛ لازم نیست رئیس جمهور ایرانی الاصل باشد؛^{۱۲۸} این قانون اساسی ناقوس مرگ جامعه توحیدی است
- اسناد مالکیتی که در رژیم پیشین برای اراضی بایر داده شده خلاف موازین اسلام است
- زمینهای بایر شهری ملی شد
- مالکیت خصوصی این زمینها لغو می‌شود
- سوموزا ناچار به کناره‌گیری شد
- سخنگوی پارلمان اسرائیل اعلام کرد: از شاه مخلوع و خانواده‌اش دعوت شد در اسرائیل زندگی کنند
- شمار شرکت‌کنندگان در گردهمایی وزارت خارجه افزایش یافت
- ضمن ابراز شادمانی از حرکت دموکراتیک وزیر خارجه

^{۱۲۸} با توجه به جنجال بر سر ایرانی الاصل بودن یکی از نامزدهای نخستین انتخابات ریاست جمهوری (زاده کابل) و حذف او، این پیشنهاد معنی مصداقی می‌یافت. در هر حال، چنین شرطی برای منصب ولی فقیه گذاشته نشد. عنوان پرآب و تاب برای جلساتی بود که شخصی به نام محمد صادقی و حسن آیت راه انداخته بودند. سال بعد انتشار نقشه‌های فرد اخیر جنجال به پا کرد.

- هشدار ۱۱ عضو کانون نویسندگان درباره گردهمایی وزارت خارجه^{۱۲۹}
- در وضع موجود از هر ۱۸ داوطلب یک تن شانس ورود به دانشگاه دارد
  - ظرفیت پذیرش دانشگاهها افزایش می یابد
  - ۵۴۷ هزار داوطلب ورود به دانشگاه، ۳۰ هزار ظرفیت پذیرش
  - آیت الله خمینی مرد توفان است به بزرگی لینکلن و لنین - خلخالی
  - این اوست که به همه کارها رسیدگی می کند از خرید گوشت از استرالیا تا کوچکترین مسئله
  - گردهمایی بزرگداشت شهادت حمید اشرف و همزمانش
  - جمعه ۸ تیر، دانشگاه تهران
  - کنفرانش اوپک پشت درهای بسته آغاز شد
  - در پی درگیری در شهربانی مهاباد، ۶ پاسدار دستگیر شدند
  - جمعیت ایرانی دفاع از آزادی و حقوق بشر: کارکنان نفت اهواز را فوراً آزاد کنید

صفحات دیگر

- استقبال از برنامه موسیقی ملی در تالار رودکی
- سخنرانی - «اسلام و قانون اساسی»، مجتهد شبستری؛ داریوش فروهر و ابوالحسن بنی صدر در مسجد جامع بازار
- از میان مطبوعات - «سربازان برای کسب حقوق خود مبارزه می کنند»، هفته نامه سوسیالیستی کارگر
- کتابهای پرفروش هفته - نیکاراگوئه، انتشارات نسیم؛ پرتوی از قرآن، محمود طالقانی؛ ماتریالیسم به زبان ساده، نوشته جمعی از کارگران، دهقانان و سربازان چین، ترجمه ع. رشیدیان؛ اسلام در ایران، پطروشفسکی، ترجمه کریم کشاورز؛ لنین برای نوآموزان؛ تکامل نظریه مونیستی تاریخ، پلخانف، ترجمه جلال علوی نیا؛ تاریخ جهان نو، ج ۲، ترجمه ابوالقاسم طاهری؛ محاسبه اقتصادی و اشکال مالکیت، شارل بتلهایم، ترجمه سعید سجادیان؛ اتحادیه های کارگری، لنین؛ برخی ملاحظات پیرامون تاریخ انقلاب مشروطیت، رحیم نامور؛ اسلام و مالکیت، آیت الله طالقانی؛ مارکس به زبان ساده، ترجمه پرویز آدرامی.
- دیدگاهها - «دولت شما از مردم می هراسد؟»، نامه سرگشاده جبهه دموکراتیک ملی ایران به نخست وزیر دولت موقت انقلابی
- نامه - «۵۰ هزار تومان گرفتند تا شهادت دروغ را پس بگیرند ولی پس نگرفتند و شوهرم اعدام شد»، فریده شمسانی، همسر سرگرد بندار، رئیس سابق کلانتری ۲ تبریز؛ «من چکاره ام؟»، ستوان یکم پیاده علیرضا اخلاقی
- آیت الله خمینی استفاده از مواد مخدر را جایز ندانست
- دکتر کاظم سامی وزیر بهداشتی: امام در واقع مواد مخدر را تحریم کرده است^{۱۳۰}
- کامیونداران آذربایجان شرقی: کامیونهایمان را در خیابان آتش می زنیم

۱۲۹ امضاکنندگان: ع. پاشائی، باقر پرهام، غلامحسین ساعدی، غلامحسین سالمی، محمدعلی سیانلو، خسرو شاکری، احمد شاملو، رضا علامه زاده، احمد کریمی حکاک، مسعود محمودی، نعمت میرزازاده (م. آزرم)

۱۳۰ برخلاف تعبیر سامی و با وجود اصرار او، کاری که همواره مباح بوده است حرام اعلام نشد. چنان فتوایی کارایی شرعی ندارد. استعمال کننده افیون چنانچه مقلد کسی جز اهل حال باشد بیشتر احتمال دارد مرجع خود را تغییر دهد تا عادت خویش را، و همواره می توان مراجعی یافت، یا ساخت، که مبهم صحبت کنند و بگذارند مقلدان به کارشان برسند. آبان همان سال سامی پس از مخالفت با تصویب اصل ولایت فقیه به دستور آیت الله خمینی ناچار از استعفا شد. چندین سال بعد در مطبش به قتل رسید.

کج مُردن در راه خیالات

در این شماره نامه‌ای هم چاپ شد از یکی از خوانندگان، غلامعلی مظفریان، پزشک بیمارستان قلب تهران، که از سالهای دانشگاه شیراز با او دوستی داشتم. یادداشت‌هایی به قلم خودش به دفتر روزنامه می‌آورد و یکی از آنها را که کمتر جدلی بود به چاپ دادم.

طرفدار بازگشت به اساس دین و پیراستن آن از الحاقاتی بود که به نظر او با اساس اسلام منافات دارد. می‌گفت باید اصول ساده صدر اسلام بار دیگر رواج یابد و مذهب شیعه را یکسره بدعت و اختلاط باورهای مغایر آن اصول می‌دانست. در پاسخ به این که حاصل نهایی پاکستانی مورد نظر او چه خواهد بود، می‌گفت مسلمانان متحد خواهند شد، از ذلت کنونی به در خواهند آمد و به عظمت و اعتلا خواهند رسید. می‌گفتم تاریخ نشان داده که فایده عظمت و اعتلای مسلمانها فقط یورش به فرهنگها، تمدنها و ملت‌های دیگر است و برای ما ایرانیها ارجح است مسلمانها متحد نباشند تا بتوانیم ماست خودمان را بخوریم؛ چه سودی دارد به جای معّمان قم که اهل تقیه و معامله‌اند، زیر شست متعصبانی خطرناک‌تر در عربستان و پاکستان و یمن برویم که ما را ذاتاً پست و بی‌مقدار و سزاوار بردگی، و حتی رافضی و مهدورالدم می‌دانند؟

می‌گفت در اتحاد جهان اسلام، شرایطی مطلوب ایجاد خواهد شد که بهترین فکرها را برای پیشبرد امور مسلمین به کار خواهد گرفت. در نامه کوتاهش، «چرا با اسلام چنین کنیم؟»، خطاب به آیت‌الله مرعشی نجفی، که مانند شماری از اصحاب دیانت در آن روزها خواستار تصریح مذهب شیعه اثنی عشری در قانون اساسی بود، مظفریان استدلال می‌کرد خلاف به اطلاع ایشان رسانده‌اند و در قانون اساسی هیچ‌یک از کشورهای اسلامی ذکر از مذهب نشده است، و نتیجه می‌گرفت چه بهتر که در قانون اساسی ایران هم حرفی از مذهب نرود. اندکی بعد به شیراز برگشت و در آن شهر مشغول کار شد. شنیدم مطبش نوعی در مانگاه خیریه است و مریدان و پیروانی یافته. سال ۷۱ او را به اتهام تبلیغ و هابیگری سینه دیوار گذاشتند. کاش زنده می‌ماند تا امروز نظر او را هم درباره استفاده مسلمانها از اینترنت برای نمایش بریدن گلولی قربانیان در راه اعتلای دین بشنویم. هـ

۷ تیر**صفحه اول**

- پیشنهادهای اصلاح پیش‌نویس قانون اساسی
- رئیس جمهور باید تا حد امکان از قدرت به دور باشد؛ قید مذهب جعفری برداشته شود؛ حق خلقها برای تعیین سرنوشت ملی تصریح شود؛ عضویت نظامیان در احزاب آزاد باشد
- در کنگره مسلمانان منتقد قانون اساسی:
- غیر از امام رئیس جمهور دیگری را قبول نداریم
- وزیر پیشین دادگستری سردبیر کیهان شد
- صاحب جدید کیهان گفت اسدالله مبشری در انتخاب همکاران خود در هیات تحریریه نظارت بیشتری خواهد داشت
- تاریخ دقیق برگزاری کنکور اعلام شد
- در نبرد هوایی سوریه و اسرائیل ۷ هواپیما سرنگون شد
- خانواده‌های شهدای مجاهدین خلق در دادگستری متحصن شدند
- اعتراض به نخست وزیر درباره حکم تخلیه مرکز امداد پزشکی مجاهدین خلق
- ۲۰ حقوقدان آماده دفاع از سعادت

- کارمندان داوطلب به روستاها اعزام می‌شوند
- نماینده آیت‌الله طالقانی با متحصنین وارد مذاکره شد
- محل تحصن کارکنان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان به زندان تبدیل شده است
- برگزاری هرگونه میتینگ در دادگستری ممنوع شد - اطلاعیه دادستان تهران
- مسئولیت مستقیم حمله به شاه مخلوع را بر عهده می‌گیریم - خلخالی
- پلیس مکزیکی سوء قصد به جان شاه مخلوع را تکذیب کرد
- آوارگان نقده منتظر ورود هیات دولتی هستند
- دولت به کلیه مستأجران اخطار کرد اجاره‌ها را پردازند
- دادگاه امنیتی سوریه ۲۰ تن را به مرگ محکوم کرد

صفحات دیگر

- عباس نعلبندیان نماینده‌نامه‌نویس و مدیر پیشین کارگاه نمایش و ۱۶ زندانی دیگر آزاد شدند
- نقش ارتش در حکومت جمهوری - «اختناق موجب پیدایش دیکتاتوری دیگر می‌شود»، سخنرانی سرهنگ فریدون شامی در سمینار خواستهای ملت از قانون اساسی
- «مجلس مؤسسان یا خبرگان، کدام یک؟»، غلامحسین رضائزاد وکیل دادگستری
- نامه‌ها - «همچنان ۱۳۱ خود را استاد و عضو رسمی هیات علمی دانشگاه ملی می‌دانم»، دکتر غلامعلی رعدی‌آذرخشی؛ «بین آزادی و هرج و مرج و وابستگی فاصله زیاد است»، همافر دوم رضا اسکندری؛ «درباره خلبان آزما تا آنجا که من اطلاع دارم»، فریدون آرین خلبان هواپیمایی ملی ایران؛ «منظور از پلیس مردمی این است؟»، درجه‌داران شهربانی؛ «لطفاً اعلام کنید آیا استفاده از دریا شرابیطی دارد؟»، جلال دستیاری؛ «درباره تحصن کارمندان کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان»، شورای ناشران و کتابفروشان؛ «رفتیم کوه ولی سر از کمیته در آوردیم»، گروه معلمان کوهنورد قزوین
- صفحه گزارش - یاد شهیدان: حمید اشرف
- دیدگاهها - «اساسی‌ترین اصول اقتصادی در این پیش‌نویس قانون اساسی»، علی‌اکبر اکبری؛ «درباره سوابق اعضای کمیسیون پنج‌نفره دادگستری حرفها دارم»، محسن انوری‌پور
- از میان مطبوعات - «ما در کجای تاریخ قرار داریم؟»، نشریه پیکار
- بخشنامه وزیر کشور
- از دریا و سواحل آن با توجه به احکام اسلام استفاده می‌شود
- یک زن و شش مرد را در تبریز تازیانه زدند
- برای گرفتن حق مردم ایستادگی خواهم کرد - خسرو قشقایی
- آگهی در صفحه سوم: «هتل هیلتون تهران رستوران کاسکید را با ارکستر مشهور مارتیک افتتاح می‌کند. از یکشنبه ۱۰ تیرماه ۸/۳۰ تا ۱۲ شب به استثنای جمعه‌ها»
- «در پایان هفته»، به این قلم، از جمله درباره «قانون تشکیل دادگاه فوق‌العاده برای رسیدگی به جرایم ضدانقلاب، و محمدرضا سعادت‌ی عضو سازمان مجاهدین»^{۱۳۲}.

۱۳۱ در اصل: هنوز

۱۳۲ جزوهای کنار خیابان فروخته می‌شد حاوی اطلاعاتی درباره دو زندانی، حماد شیبانی عضو فدائیان و محمدرضا سعادت‌ی عضو مجاهدین، دومی در کمیته مستقر در سفارت آمریکا به سرکردگی حاج ماشاءالله قصاب. سعادت‌ی و سازمانش مرتکب حماقت عظیمی شدند اگر واقعاً به عوامل کاگ ب در تهران پیشنهاد کرده باشند پرونده سرلشکر احمد مقربی را که سال ۵۶ به جرم

شنبه ۹ تیر

صفحه اول

- تعدد مراکز تصمیم‌گیری باعث توقف در کارها شده است
- موقعیت هیات دولت امروز در مذاکرات سه‌جانبه روشن می‌شود
- تا زمانی که وضع زندان قصر مشخص نشود از پذیرش پرونده‌های کیفری و متهمان معذوریم
- دادستان تهران جلب و تعقیب متهمان را متوقف کرد
- حزب پان ایرانیست به وزارت خارجه اعتراض کرد
- از شرکت نمایندگان حزب دموکرات کردستان در کنفرانس وزارت خارجه جلوگیری شد
- عبدالرحمن قاسملو و محمدامین سراجی، نمایندگان حزب دموکرات کردستان ایران، و دفتر مرکزی حزب پان ایرانیست در اعلامیه‌های جداگانه‌ای اقدام وزارت خارجه را در ممانعت از ورود آنها به جلسه محکوم کردند
- حزب جمهوریخواه علیه حزب جمهوری اسلامی اعلام جرم کرد
- اسارت و شکنجه محمد رضا سعادت‌ی در دولت انقلاب اسلامی شرم‌آور است - نعمت میرزازاده (م. آرم)
- اجتماع بزرگ دانشگاه برای تجلیل از شهیدان خلق
- همدردی با خانواده‌های متحصن شهدای مجاهدین خلق همه گیر شد
- تحت اطاعت مستقیم رهبر انقلاب هستیم - پاسداران ۱۳۳
- شرایط نمایندگی در مجلس خبرگان امروز اعلام می‌شود
- اوپک قیمت نفت را ۲۳/۷ درصد افزود
- نزدیکان نواب صفوی در یک مصاحبه مطبوعاتی نقطه‌نظرهای خود را اعلام کردند
- فدائیان اسلام خلخالی را متهم به سازشکاری کردند
- نیم‌نگاه - «خطر شهادت در دو رژیم!»، عمید نائینی [درباره بازداشت محمد رضا سعادت‌ی]

صفحات دیگر

- خلخالی اعدام‌های سوریه را محکوم کرد
- نامه اعضای تحریریه کیهان آزاد به مبشری
- مراسم بزرگداشت شهیدان در باغ فردوس را به هم ریختند
- قرار بود مقدم‌مراغه‌ای و هزارخانی سخنرانی کنند
- پاسخ هیات برگزارکننده سمینار «خواستهای ملت از قانون اساسی» به بنی‌صدر: اگر تهیه‌کنندگان پیش‌نویس قانون اساسی علاقه‌ای برای آگاهی از خواستهای ملت داشتند در سمینار حضور می‌یافتند
- بررسی برای تعیین حداقل دستمزد کارگران ادامه دارد

☞ جاسوسی برای شوروی اعدام شد با لیست مأموران سیا در ایران مبادله کنند. محال بود شوروی اسرار آمده‌های رقیب جهانی‌اش را به عده‌ای ماجراجو در یک کشور جهان سوم بدهد تا آنها را در جا بکشند. سیا یقیناً مقابله به مثل می‌کرد. تکان‌دهنده‌تر از همه این بود که روی جزوه آرم سازمان مجاهدین انقلاب اسلامی دیده می‌شد اما نثر و لحن و واژگان بی‌کمترین تردید کار ساواک بود و سعادت‌ی را به «ترور، تخریب و اختلال در روابط ایران و آمریکا» متهم می‌کرد. متن را دایره ضدجاسوسی همچنان فعال ساواک به دست پسر بچه‌های چماق‌دار داده بود که بازنویسی برایشان معنی نداشت. سعادت‌ی را لاجوردی سال ۶۰ سینه دیوار گذاشت. شرح و تفصیل ماجرا زمانی که منتشر شود کتابی حیرت‌آور و نومیدکننده خواهد شد: انقلاب شکوهمند میدان بازی دستجات پسر بچه‌های شوت با اسامی مختلف بود.

۱۳۳ شعار آشنای خودسری: قانون و دولت را اول کن، من فقط از شخص اول مملکت اطاعت می‌کنم.

- گزارش — «از تحریریه تا دادگاه راهی نیست»؛ «می خواهید هنر را تعطیل کنید؟»
- از میان مطبوعات — «سه صادق در جستجوی ریاست!»، امید ایران؛ «هشدارنامه سازمان نهضت آزادیخواهان فدائیان وطن»، کیهان
- دیدگاهها — «قانون اساسی در رابطه با اقوام ساکن ایران»، سخنرانی دکتر حمید نطقی؛ «در زمینه شناسایی دادگستری»، علی اکبر یلفانی؛ «دین از سوی خداوند و مذهب ساخته بشر است»، آیت الله سیدابوالفضل برقی.

۱۰ تیر

صفحه اول

- جلسه هیات دولت و شورای انقلاب به دلایل امنیتی تشکیل نشد
- قرار بود بعد از ظهر دیروز با حضور آیت الله خمینی در قم بر پا شود
- دادستان مطبوعات را ملزم به رعایت قانون ۱۳۳۴ کرد
- مردان مسلح مانع پرواز هواپیماها از مهرآباد شدند
- پسر آیت الله منتظری و ۲۵ مرد مسلح مسافران را با زور اسلحه از سالن بیرون کردند؛ مقامهای فرودگاه گفتند هادوی دادستان کل انقلاب و چمران گفته اند مسئله به طور مسالمت آمیز حل شود
- لایحه انتخابات مجلس خبرگان
- توطئه مشترک ساواک و ماموران سیا علیه مجاهدین خلق
- گزارش مسئولیت مجاهد اسیر محمدرضا سعادت به پیشگاه خلق قهرمان ایران
- آیت الله طالقانی: نمی دانم چرا سالهاست در این کشور همیشه جاسوس روس می گیرند و یک بار نشنیدیم جاسوس آمریکا بگیرند
- زبانه-مردانه شدن دریا عملی نیست - هاشم صباغیان، وزیر کشور
- سرمقاله — «سیاست، بدون روزنامه نگاران و زنان»، به این قلم [درباره جلسه معارفه ای به دعوت ابراهیم یزدی وزیر خارجه، که به زنان و نمایندگان جراید اجازه ورود ندادند؛ حزب دموکرات کردستان و حزب پان ایرانیست دعوت نشدند، حزب جمهوری اسلامی دعوت را نپذیرفت]

صفحات دیگر

- از میان مطبوعات — «سایه شوم سانسور در پست و تلگراف»، نشریه کار؛ «رفع اتهام» از حزب توده!»، نشریه حقیقت
- نامه — «امیدواریم ورود شما برای نجات کیهان از سقوط حتمی باشد»، نامه سرگشاده تحریریه کیهان آزاد به اسدالله مبشری سردبیر جدید کیهان؛ «نترسید، مردم را نترسانید، آنها تجزیه طلب نیستند»، مسعود میناوی
- دیدگاهها — «مجلس مؤسسان و روحانیت در برابر بزرگترین آزمایش تاریخ»، رضا براهنی؛ «با اشاره و کنایه صحبت می کنند، این است همان خطر وحشتناک»، رسول مهربان؛ «چنین تیره روزی [ای] نه به نفع اسلام است نه به نفع ایران»، نامه سرگشاده جامعه دانشگاهیان آزاد ایران به نخست وزیر
- دیروز در مرکز دژبان موی سر و ریش پنجاه ارتشی کوتاه شد.

سه پیشقراول

۱۱ تیر

صفحه اول

- دولت از آیت‌الله خمینی اطمینان‌هایی گرفت
- علی‌رغم اطمینان‌ها دولت بازرگان با مشکلات غیرقابل حل بسیاری روبه‌روست؛ شایعه استعفای دولت پس از پنج روز تکذیب شد
- محدودیت خروج نظامیان از کشور
- هیچ مقامی مسئولیت خروج غیرقانونی محمد منتظری را به عهده نگرفت
- هادوی در قم بود و رئیس دفتر چمران دخالت او را در ماجرا تکذیب کرد
- مسأله استعفای دولت تا الان مطرح نیست - امیرانتظام
- خبرنگار لوس آنجلس تایمز از ایران اخراج شد
- راهپیمایی‌های اعتراض برای آزادی سعادت‌تی در خیابانهای تهران
- برای اخطار به مطبوعات رابطه‌ای میان وزارت ارشاد و دادستانی نبوده است
- میناچی: نظر ما این بود که قانون ۱۳۳۴ فعلاً متوقف بماند
- نیم‌نگاه - «تروریست تضمین شده»، عمید نائینی [درباره عملیات گروگان‌گیری محمد منتظری و مردان مسلحش که در فرودگاه مهرآباد با ضمانت مصطفی چمران و بدون مهر خروج سوار هواپیما شدند]
- نمایندگان آیت‌الله طالقانی با متحصنین کانون پرورش فکری وارد مذاکره شدند

صفحات دیگر

- در قانون اصلاحات ارضی به هیچ‌وجه تجدید نظر نمی‌کنیم - سخنگوی وزارت کشاورزی
- از میان مطبوعات - «ادامه فحشا تا کی؟»، جهان معلم، ارگان سازمان معلمان مسلمان؛ «این چگونه مبارزه ضدامپریالیستی است؟»، اتحاد چپ
- دیدگاهها - «اکنون یا هرگز»، نسیم خاکسار؛ «قانون اساسی و ارتش»، فرزین عدنانی
- مشروبات الکلی موجود در گمرکها به کشورهای فروشنده پس داده می‌شود - سازمان بنادر و کشتیرانی
- آیت‌الله طالقانی در کارهای اجرایی مملکت دخالت ندارد - دفتر آیت‌الله طالقانی
- صادق طباطبایی معاون نخست وزیر و سخنگوی دولت شد
- تلفن خوانندگان - «آقای بنی‌صدر در یک مصاحبه رادیویی گفت: "می‌روند و خودشان درباره قانون اساسی بحث می‌کنند. نمی‌دانم چرا نمی‌آیند با خود کسانی که قانون اساسی را تدوین کرده‌اند صحبت کنند." من از آقای بنی‌صدر می‌پرسم آیا کسی می‌داند چه کسی یا کسانی قانون اساسی را تدوین کرده‌اند که بشود با آنان صحبت کرد؟» - مهندس طیفوری

۱۲ تیر

صفحه اول

- اوضاع هرج و مرج در پایتخت نگران‌کننده است - صادق طباطبائی معاون نخست وزیر و سخنگوی جدید دولت
- ذره‌ای و لحظه‌ای دولت هوس و قصد و نفع ماندن ندارد - بازرگان
- دادستان تهران دستور منع تعقیب مجرمان را لغو کرد
- موج پشتیبانی‌ها از خانواده‌های مجاهدین خلق گسترده‌تر شد
- ایران از مبارزات مردم نیکاراگوئه پشتیبانی کرد

- مجاهدین خلق افشای مدارک را درباره توطئه علیه سعادت آغاز کرد
- روابط لیبی با ایران ربطی به سرنوشت امام موسی صدر ندارد - قذافی
- شش عراقی به ایران پناهنده شدند
- میناچی: قانون فعلی مطبوعات هنوز لغو ۱۳۴ نشده است
- در برابر ورود پنج فیلم خارجی باید یک فیلم ایرانی ساخته شود
- نمایش فیلمهای کاراته‌ای ممنوع می‌شود
- کنگره مسلمانان منتقد پیش‌نویس قانون اساسی: پیش‌نویس قانون اساسی به تغییر اصلاح‌طلبانه می‌ماند

صفحات دیگر

- عبدالوهاب شهیدی آزاد شد
- خنثی‌شدن توطئه‌های راست و چپ را از خدای بزرگ خواهانم؛ حادثه فرودگاه مهرآباد را محکوم می‌کنم - آیت‌الله منتظری
- صفحه گزارش - این بار جرثقیل‌ها به کار افتاد؛ اخطار شهرداری به دکه‌داران: دکه‌هایتان را برچینید!
- از میان مطبوعات - «استقلال دانشگاه: سابقه امر»، ناصر پاکدامن، سازمان ملی دانشگاهیان؛ «اتحاد نامقدس با ساواک»، کاوه گلستان، تهران مصور
- دیدگاهها - «اخراجیهای کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان چه گناهی کرده‌اند»، محمد قاضی؛ «نگاهی به پیش‌نویس قانون اساسی از دیدگاه قوانین اسلامی»، غلامحسین رضانژاد
- آیت‌الله‌العظمی خمینی: مردم مسلمانند و نمی‌گذارند زنها و مردها با هم به دریا بروند
- دبیر اتحادیه کارگران خباز: تشکیل کنفدراسیون کارگری مهمترین هدف طبقه کارگر است
- خبرنگار آمریکایی چون اجازه کار نداشت اخراج شد - میناچی
- تلفن خوانندگان - «اگر من ایرانی عادی آن حادثه فرودگاه را به وجود می‌آوردم با من چه عملی انجام می‌دادند؟»، «پس از مرخص شدن آیت‌الله رفسنجانی از بیمارستان دیگر هیچ خبری یا گفته‌ای از ایشان نیست.»
- آگهی در صفحه آخر - «آیا شاپور بختیار به کمک مهندس بازرگان در تهران مخفی شده است؟... گوگوش آخرین روزهای زندگی خود را می‌گذراند و در یکی از بیمارستانهای تهران بستری و ممنوع‌الملاقات است. فردا در مجله سپید و سیاه»

۱۳ تیر

صفحه اول

- جمعیت حقوقدانان ایران خواستار رسیدگی به وضع زندانیان سیاسی شد
- روزی نیست که گزارشی از بازداشت‌های خودسرانه ۱۳۵ به این جمعیت نرسد
- آیت‌الله‌العظمی خمینی: پس از انقلاب، مردم متوجه خواستهای شخصی‌شان شدند
- گروهی از بازاریان تهران در نامه‌ای به آیت‌الله خمینی و نخست وزیر تأکید کرده‌اند: محمد منتظری و همراهانش باید محاکمه انقلابی شوند
- اخراج من تسویه حسابی با لوس آنجلس تایمز است - دیوید لمب، خبرنگار اخراج

شده آمریکایی

□ دولت اعلام کرد در بازداشت و بازجویی سعادت‌ی دخالته نداشته است
 □ برای آزادی سعادت‌ی دهها هزار نفر به سوی دادگستری راهپیمایی کردند
 جمعیت در خیابانهای تهران فریاد می‌زد: وای به روزی که شود آشکار / نقش تو ای مرتجع
 جیره‌خوار

□ درگیری مسلحانه افراد پادگان جلدیان با کردها

□ در رژیم اسلامی نباید کسی سرّی محاکمه شود - آیت‌الله برقی

صفحات دیگر

□ بیانیه نویسندگان: سعادت‌ی را آزاد کنید؛ فداکارترین فرزندان انقلاب در اسارتند
 □ قضات تحقیق و بازپرسان پیشین دادرسی انقلاب اسلامی تهران: ساواک هنوز به
 کارش ادامه می‌دهد

□ عزالدین حسینی: تشکل اتحادیه‌های دهقانی می‌تواند هر ستمگری را نابود کند

□ پانزده شعبان روز عفو نظامیان

□ وزارتخانه‌ها از مکاتبه مستقیم با ارتش منع شدند؛ به دستور نخست‌وزیر باید از طریق
 وزارت دفاع ملی صورت گیرد

□ سهامداران کوچک بانک صادرات خواستار حقوق حقه خود شدند

□ گزارش - میز روزنامه‌فروش‌ها پررونق اما نه برای همیشه

□ از میان مطبوعات - «چرا به خواست مردم پاسخ مثبت نمی‌دهید؟»، پیام خلق؛
 «نیازمندیه»، جیغ و داد^{۱۳۶}: «تعدادی میگ ۲۱ و ۲۲ و بمب‌افکن جهت سرکوبی هر نوع
 جنبش آزادیخواهانه اسلامی، در هر کجای جهان که باشد، موجود است. کلیه رژیمهای
 خلقی و دموکرات، میتوانند از این بمب‌افکن‌ها برای بمباران کردن شهر و روستا استفاده
 کرده و نتیجه دلخواه را بدست آورند. این میگها تاکنون در افغانستان، عراق و اریتره
 آزمایش شده و نتایج خوبی بیار آورده است. متقاضیان می‌توانند همه روزه، حتی روزهای
 تعطیل از طلوع آفتاب تا نیمه‌شب، با کاخ کرملین تماس بگیرند. کمیته صدور انقلاب
 کرملین، جیغ و داد، زیر نظر شورای نویسندگان، آدرس: ناکجاآباد، تلفن:..... کلیه
 پیشنهادات، انتقادات، طرحها و مقالات خود را به آدرس فوق بفرستید.»

□ کتابهای پرفروش هفته - دانش سیاسی، ترجمه و تنظیم: ج. امید؛ جمع‌بندی سه‌ساله،
 حمید اشرف؛ پرتوی از قرآن، آیت‌الله محمود طالقانی؛ الفبای کمونیسم، بوخارین،
 پرابرنسکی؛ نیکاراگونه؛ لنین برای نوآموزان، ریچارد آبینانسی و اسکات زارات، ترجمه
 م. آزاده؛ مارکسیسم چیست؟، امیل ترنر، ترجمه محمدتقی صالحی؛ کتاب کودکان و نوجوانان،
 گردآورنده: علی‌اشرف درویشیان؛ کتاب سرخ، مائو تسه‌دون؛ تاریخ نهضت‌های فکری ایران (از
 زرتشت تا تازی)، عبدالرفیع حقیقت

□ نامه - «استاد با این زندگی محقر به دربار نزدیک بود؟»، داریوش آشوری، سیروس
 آرین‌پور، باقر پرهام، در رد اتهاماتی که اندکی پیش از مرگ نادر افشارنادری به او وارد
 کردند [آیندگان در پی این نامه نوشته است: «بسیار متأسفیم که در فاصله زمانی رسیدن این نامه و
 چاپ آن، خبر رسید نادر افشارنادری درگذشته است.»^{۱۳۷}]

□ دیدگاهها - «درباره حقوق و آزادیهای نظامیان»، ر. ک. افسر ارتش؛ «نه اختناق، نه
 هرج و مرج، نظام مطبوعات» بهترین تضمین آزادی مطبوعات»، بولتن سندیکای

نویسندگان و خبرنگاران: «این حقیقتاً جای تأسف است»، پاسخ جبهه دموکراتیک ملی ایران به وزارت ارشاد درباره لایحه قانون مطبوعات
 □ ایران بهشت و الگویی برای دنیا خواهد بود - آیت الله خمینی در مصاحبه با مجله آمریکایی.

۱۴ تیر

صفحه اول

□ برای بی اعتبار کردن پولهایی که عوامل رژیم سابق خارج کرده اند
 ایران رابطه ریال با دلار را قطع می کند
 فروش ارز به مسافران ۲۰ درصد افزایش می یابد
 □ آیت الله العظمی خمینی: امروز سر ولایت حضرت امیر هم نباید دعا کرد
 □ اگر قدرت نمایی کنیم می گویند دیکتاتور شدید - بازرگان
 □ ۵ هزار ریال پاداش برای تحویل دهندگان اسلحه
 □ عزالدین حسینی خواستار آزادی سعادت شد
 □ بیانیه شورای مؤسس اتحادیه کارکنان رادیو و تلویزیون:
 ما عدم انعکاس واقعی خبرها راز صدا و سیمای جمهوری اسلامی محکوم می کنیم
 □ ورشکستگی کیهان حقیقت ندارد - مدیر سابق امور مالی کیهان درباره تصرف روزنامه افشاگری می کند
 □ دادستان انقلاب اسلامی خوزستان: تحصن کنندگان بازداشت می شوند
 □ مجاهدین خلق ایران: دادستان کل انقلاب اسلامی دروغ می گوید
 □ لشکر اهواز برای مقابله با هرگونه ناامنی درون و برون مرزی آماده است - فرید
 □ ایرانی الاصل بودن رئیس جمهوری ضروری نیست - دکتر آیت
 □ استخر شنای آرامنه تعطیل شد
 □ دانشگاه بزرگ تهران با ۹ دانشکده ایجاد می شود
 □ گروهها از سراسر کشور به حمایت از آزادی سعادت برخاستند

صفحات دیگر

□ قیمت سکه طلا در بازار آزاد به ۷۵۰ تومان رسید
 □ از میان مطبوعات - «ارزیابی زن در اسلام»، نهضت زنان مسلمان
 □ «یادداشت ها»، ناصر ایرانی
 □ دیدگاهها - «پرده دوم نمایش»، ایرج پزشکزاد: «آقای دادستان، در حالی که شورا و دادگاههای انقلاب پشت پرده های اسرار پنهان شده اند، چرا مطبوعات باید عریان شوند؟»
 □ بررسی پیش نویس قانون اساسی: «تشخیص هدف در احکام اسلامی آسان نیست»
 □ آگهی در صفحه آخر - «جلال آل احمد را شهید کردند. چه کسانی جلال آل احمد را کشتند؟ مجله سیاسی جوان به این پرسش جواب می دهد. امروز منتشر شد.»
 □ یادداشت پنجشنبه ها، «در پایان هفته»، به این قلم

شنبه ۱۶ تیر

صفحه اول

□ دولت با همافران معترض وارد مذاکره می شود
 □ آیت الله العظمی خمینی: اگر در بین کارگران انفجار بشود هیچ کس نمی تواند آن را

خاموش کند

- صدها واحد صنعتی و معدنی ملی شد
- مسئله بیکاری با ورد و دعا حل نمی‌شود - مهدی بازرگان
- نامه سرگشاده مجاهدین خلق ایران به آیت‌الله‌العظمی خمینی
- امام، تکلیف ما را با این اوضاع مشخص کنید
- تحصن خانواده‌های مجاهدین به خواست آیت‌الله طالقانی پایان گرفت
- دولت رسماً عراق را متهم به تحریک علیه ایران کرد
- رهبران لیبی رسماً محمد منتظری را پذیرفتند
- مسئولیت ماجرای محمدرضا سعادت با دولت نیست - صادق طباطبائی سخنگوی دولت

- شکنجه گرانم را افشا می‌کنم - سعادت
- کانون نویسندگان ایران لایحه مطبوعات را رد کرد
- کیهان غضب شده است - یکی از مدیران باسابقه مؤسسه
- مهاجمان ساختمان فرودگاه اهواز و هواپیمای فرید را به گلوله بستند

صفحات دیگر

- دفتر جنبش ملی مجاهدین در قم تخلیه شد
- اعتصاب غذای ۱۴ عضو زندانی کارگران سوسیالیست ادامه دارد
- کانون زندانیان سیاسی: خانه‌های پنهان ساواک برای آزار و بازجویی زندانیان سیاسی بار دیگر به کار افتاده
- تساوی زنان و مردان در برابر قانون الزاماً تساوی در حقوق نیست - نامه سازمان زنان حزب ایران به نخست‌وزیر ۱۳۷
- سرلشکر فرید رئیس ستاد ارتش: عراق تصمیمی به زیان حسن همجواری با ما نگرفته است

- دیدگاهها - «ناهید، محمدرضا، من و دیگران»، عاطفه گرگین؛ «از مبارزه ضدامپریالیستی تا چهار ماه حکومت جمهوری اسلامی»، دکتر علی راسخ افشار عضو جبهه ملی

- سازمان مجاهدین خلق ایران: تقی شهرام باید در دادگاه خلق محاکمه شود
- آشکار و پنهان - «حاج مهدیان یکی از نزدیک‌ترین دوستان دکتر مصباح‌زاده بود و علاوه بر مشارکت در امور اقتصادی، در لحظاتی حساس به یاری مصباح‌زاده آمد. در ۱۳۵۱-۵۲ که مجله زن روز توسط محافل مذهبی تحریم شده بود، حاج مهدیان توانست استاد شهید مطهری را متقاعد کند یک سلسله مطلب برای این مجله بنویسد. آشنایی مصباح‌زاده و مهدیان از سال ۱۳۴۲ آغاز شد که مهدیان آهن مورد نیاز کیهان را برای ساختمان تازه این مؤسسه تأمین می‌کرد. این همکاری اقتصادی ادامه یافت و مهدیان در ساختن یک شهرک که بخشی از آن متعلق به مصباح‌زاده بود همکاری نزدیک داشت.»

۱۷ تیر

صفحه اول

- مذاکرات همافران با رئیس ستاد ارتش آغاز شد

امیدواریم بتوانیم مسائل را حل کنیم؛ همافران تا حدی خواسته‌های خود را تعدیل کرده‌اند؛ پولهای زیادی خرج شایعه‌پراکنی می‌شود — فرید [در شماره ۱۸ تیر: «مذاکره‌ای نشده تا "تعدیل" شده باشد — نمایندگان همافران]

- آیت‌الله‌العظمی خمینی: می‌ترسم زحماتی که تاکنون کشیده شده از بین برود
- مأموران مسلح بست‌نشینان کانون پرورش فکری را پراکنندند
- لوله‌های نفت آغاچاری-آبادان منفجر شد
- تظاهرات مسلحانه در خوزستان ممنوع اعلام شد
- در مجمع علمی «مشاوره و تبادل نظر درباره فرهنگ ایران»
- بحث در فرهنگ به قانون اساسی رسید
- در این درگیری‌ها همانقدر که ما متأثر هستیم دشمن لبخند می‌زند — آیت‌الله طالقانی

صفحات دیگر

- وزارت بهداشتی از پاسداران خواست با اسلحه وارد بیمارستانها نشوند
- صفحه گزارش — سوداگران ارز راه‌گریز را یافته‌اند
- از میان مطبوعات — «ستاره داوود آقای میناچی»، «رهای زن: جناب آقای میناچی، در کجای دنیا اصول اعتقادی روزنامه و مجله را بالای آن می‌نویسند. نمی‌دانم شما در خارج بوده‌اید یا نه، ولی اگر از همکاران آقای یزدی، وزیر خارجه که در خارج بوده است، شنیدید باور نکنید... این کار هیتلر بود که هر یهودی می‌بایست ستاره نقش داوود روی سینه بزند... این بار باید مارکهای مختلف مانند قشری، مارکیست-لنینیست، مترقی، چماقی، توده‌ای، طرفدار جمهوری دموکراتیک ملی، جبهه ملی، دموکراتیک اسلامی (برای نصب روی سینه نخست‌وزیر) و دهها نوع دیگر درست کرد تا مردم همه بدانند، وگرنه روزنامه و مجله مطالبش نشان‌دهنده گرایش آن است.»؛ «خوشحالی مضاعف»، غلامرضا عطوفی، نشریه مؤسسه احیاء و نشر میراث اسلامی: «حال باید دید که بعضی از وکلا و حقوقدانان دوباره به خاطر از دست دادن منافع عظیم چه الم‌شنگه‌ای به پا خواهند کرد هرچند که معتقدم دیگر حنایشان رنگی ندارد و دستشان رو شده هرچند که در دوره سلطنت شاه مخلوع به میلیون‌ها ثروت رسیده‌اند از جمله نایب‌رئیس کانون وکلای بسیار یقه می‌دراند جناب متین دفتری که حدود ۷۰۰ میلیون تومان ثروت دارد (به نقل از روزنامه کیهان) که امیدواریم با پیاده‌شدن سیستم اقتصاد اسلامی تمامی این پولهای بادآورده را به نفع مستضعفان مصادره کنند.»
- دیدگاهها — «پرچم ملی ایران، نشان جمهوری اسلامی»، احمد بیرشک، مروری بر طرح قانون اساسی؛ «نه، هیچ چیز تغییر نمی‌کند»، جهانشاه دهکردی؛ «تنها همت بلند کتابداران کانون بود»، فرخ صادقی
- توضیح وزارت خارجه درباره گردهمایی احزاب: دعوتنامه قید جنسیت نداشت؛ دعوت نکردن از خبرنگاران به این معنی نبود که جلسه سرّی است
- روزنامه‌نگاران بر ایجاد سازمان نظام مطبوعات پای می‌فشارند — نامه سرگشاده روزنامه‌نگاران به نخست‌وزیر
- نمایندگان کانون نویسندگان لایحه مطبوعات را رد نکرده‌اند — میناچی
- آشکار و پنهان — «اعضای یک گروه فرانسوی که برای تهیه گزارش تحقیقاتی به ایران آمده‌اند کشف کرده‌اند نخستین بار شخص شاه بود که در ۱۳ آبان سال پیش نهضت مردم ایران علیه خودش را "انقلاب" نامید.»

۱۸ تیر

صفحه اول

- ۷ لوله دیگر نفت و گاز بر اثر آتش سوزی جنوب قطع شد
- دادگاههای انقلاب منحل می شود
- کانون نویسندگان: بهتر است دولت از هیچ دیدگاهی خود را شبان ملت نداند
- آیت الله العظمی خمینی: اگر نهضت ما شکست بخورد و مکتب ما دفن شود هیچ کس نمی تواند بیرونش بیاورد
- چه کنیم تا مثل قضیه هیتلر نشود که محتاج به خودکشی شد
- در دومین و آخرین جلسه مجمع مشاوره درباره فرهنگ
- به توافق رسیدن بر سر «ایدئولوژی»، مجمع را به آشوب کشاند
- در ارتش شورا برای هماهنگی است نه فرماندهی - فرید
- عفو عمومی پرسنل ارتش فردا اعلام می شود
- گروه فرقان طرخانی را کشتند - صباغیان
- در توسعه روابط فرانسه- ایران اخلاص می شود - محمد منتظری
- دکتر علی غفوری در کنگره مسلمانان منتقد قانون اساسی
- اگر قرار باشد یک نفر یا یک گروه هرچه بگوید همه بگویند «چشم» که نمی شود
- کارکنان متحصن کانون پرورش فکری کودکان به هجوم شبانه اعتراض کردند
- دکتر رضا شایگان: قدرت زیاد رئیس جمهور برای دموکراسی خطرناک است
- آن بخش مردم که در تدوین قانون اساسی شرکت نکند مخالف بحق آن خواهد بود

صفحات دیگر

- هشدار مجاهدین خلق درباره راهپیمایی نیمه شعبان
- می خواهند یک راهپیمایی با مضمون «ضدیت با مجاهدین خلق» راه بیندازند
- ۳۰ وکیل زن به صف وکلای دادگستری پیوستند
- کمکهای بلاعوض ایران به کشورهای دیگر قطع شد
- رژیم پیشین ۵۴۸ میلیون دلار کمک بلاعوض تعهد کرده بود
- صفحه گزارش - موقعیت اجتماعی و اقتصادی خلق عرب ایران: محرومان سرزمین غنی
- از میان مطبوعات - «زنها انسانهای درجه دو نیستند»، اتحاد چپ: نداشتن استقلال
- مادی تنها حاکمیت بلامنازع مرد را تضمین می کند
- نامه - «از کلیه مراجع تقاضا داریم به امر توقیف دکتر اوصیاء رسیدگی کنند»، اعضای خانواده اوصیاء
- صفحه ورزشی - آیا مشت زنی حرام است؟
- پیش نویس قانون اساسی راه تفتیش عقاید را باز گذاشته است - دکتر ناصر کاتوزیان

۱۹ تیر تعطیل رسمی

۲۰ تیر

صفحه اول

- چند ساعت بعد از برکناری به فرمان وزیر دفاع
- فرمانده دژبان مرکز به فرمان آیت الله خمینی ابقا شد

- محافظ امیررحیمی را با تیر زدند؛ ضاربین گریختند
- توطئه‌ای در کار نبود، امیررحیمی چون زیاد حرف می‌زد برکنار شد
- — سرتیپ تقی ریاحی وزیر دفاع؛ برکناری فرمانده حق ماست، ولی بالاتر از حق ما حق امام است
- فرد ارتشی نمی‌تواند در مقابل دستور مافوق بایستد — فرید
- آیت‌الله‌العظمی خمینی: ۱۴۰۰ سال است که منبرها و روضه‌ها ما را حفظ کرده‌اند
- قطب‌زاده: روزنامه‌ها برای بالابردن تیراژ مقالات ضد انقلاب اسلامی چاپ می‌کنند [پس از انتشار این حرف از سوی خبرگزاری پارس، آن را تکذیب کرد]
- حزب دموکرات کردستان اعلام راهپیمایی کرد
- در اعتراض به اخبار رادیو-تلویزیون و تجاوز به حریم آزادیها امروز انجام می‌شود
- تظاهرکنندگان خرمشهر توافقنامه آیت‌الله خاقانی-مدنی را باطل اعلام کردند
- از ۲۵ تیر بست می‌نشینیم — همافران

صفحات دیگر

- در حمله به متل قو چند تن مجروح شدند؛ مهاجمان به آب‌تنی مختلط اعتراض داشتند
- کمیته تزکیه دانشگاه مهدی رضائی با حضور پانصد تن از دانشجویان و فارغ‌التحصیلان و کارکنان تشکیل شد
- گزارش — جوانه‌ها سر زده‌اند! نگاهی به نشریه‌های دانش‌آموزان
- از میان مطبوعات — «چگونه کیهان "ممنوع‌المعامله" معامله شد»، نشریه توفان
- کتابهای پر فروش هفته — زمین نوآباد، میخائیل شولوخف، ترجمه م. ا. به‌آذین؛ یک، دو، سه، بینهایت، ژرژ گاموف، ترجمه احمد بیرشک؛ الفبای کمونیسیم، بوخارین، پرابرشنسکی؛ بررسی اصلاحات ارضی، م. سوداگر؛ خانه غاری انسان پکن، چیلان پو، ترجمه م. ناصری؛ جامعه سرمایه داری را بشناسیم؛ قصص قرآن و تاریخ پیامبران، سیدمحمد صُحفی؛ کتاب کودکان و نوجوانان، گردآورنده: علی‌اشرف درویشیان؛ پرتوی از قرآن، آیت‌الله طالقانی؛ لنین برای نوآموزان، ریچارد آبینانسی و اسکار زارت، ترجمه م. آزاده
- دیدگاهها — «تعیین مشروعیت دولت با ارتش نیست»، امضا محفوظ؛ «خود به سوی مردم بروید»، پدram حمدی؛ «قانون تشکیل شوراهای محلی، عشایر را نادیده گرفته»، عطا طاهری بویراحمدی
- نامه — «این سنت ماست، ترویج فساد نیست»، گبقارد آرامیان [درباره مشروبات الکلی و استخرهای مختلط ایرانیان ارمنی]
- هتلهای بین‌المللی ایران در آستانه ورشکستگی‌اند. از ۵۴۰ اتاق هتل هیلتون ۱۰۰ اتاق مسافر دارد، از ۴۸۰ اتاق هایت ۴۰۰ اتاق خالی است
- پنج مرد و یک زن مشروبخوار در میدان چالوس شلاق خوردند

۲۱ تیر

صفحه اول

- آیت‌الله‌العظمی خمینی: اگر ارتش سلسله مراتب را حفظ نکند گسسته خواهد شد
- نذیه برای حفظ تأسیسات نفتی جنوب از ارتش کمک خواست
- بست‌نشینی همافران پرواز هواپیماهای نظامی را متوقف کرد
- همافران تصمیم گرفتند به نشانه حسن نیت فعلاً «افشاگری» نکنند
- در برنامه زنده دیشب

مفسر رادیو ناگهان بر سانسور در رادیو-تلویزیون تاخت: به این نتیجه رسیدم که

کتمان، خیانت است

□ متن کامل لایحه جدید مطبوعات

□ نامه سرگشاده انجمن دفاع از آزادی مطبوعات به نخست وزیر:

□ به جای قانون تحدید مطبوعات منشور آزادی مطبوعات را صادر کنید

□ از سوی گروه سیاسی «ایران امروز» تشکیل جبهه ملی توحیدی پیشنهاد شد

□ تظاهرات کردستان آرام برگزار شد

□ آگهی در صفحه اول: «بامشاد ۲۳ تیر را هر که نخواند نمی‌داند ما داریم به کجا

می‌رویم»

صفحات دیگر

□ دادگاههای انقلاب اسلامی به کار خود ادامه خواهند داد

□ مدارس ابتدایی خصوصی از تدریس زبان خارجه منع شدند

□ از سال تحصیلی آینده به هیچ وجه مدرسه مختلط در سراسر کشور، بخصوص در سطح

دبیرستان، نخواهیم داشت

□ نامه — «در روزنامه آیندگان ۱۷ تیر مرقوم داشته‌اید هوشنگ انصاری در آمریکا با

من بانکی تأسیس می‌نماید. این خبر تا آنجا که به من مربوط است جداً تکذیب می‌شود. نه

می‌دانم انصاری کجاست، نه با من روابطی داشته و نه دارد»، شاهین آقایان، پاریس

□ گزارش — بی‌نظمی و بحران اقتصادی سرقت را افزایش داده است

□ از میان مطبوعات — «نمایندگان کانون نویسندگان لایحه مطبوعات را بررسی

نکردند!»، جواد مجابی از روزنامه اطلاعات

□ صفحه فرهنگ — «دوقلوهای به هم چسبیده»، عمران صلاحی

□ دیدگاهها — «قدرت عدلیه فقط در نبش قبر قوانین آریامهری تجدید حیات کرده»،

حسن صدر؛ «می‌گیرند، می‌برند، می‌بندند...»، احمد مرعشی؛ «این دستهای پشت پرده را

چه کسانی پرورش می‌دهند»، محسن بهبودی؛ «نظری به مسئله مجلس مؤسسان و

پیش نویس قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران»، گروه سوسیالیست‌های مبارز

□ یادداشت «در پایان هفته»، به این قلم

شنبه ۲۳ تیر

صفحه اول

□ اگر دولت آزادی انتخابات را تضمین نکند تصمیمهای مجلس خبرگان مردود است

— جبهه دموکراتیک ملی

□ آیت الله العظمی خمینی: حمله‌ها و اهانت‌هایی که به قوانین اسلام و به من می‌شود برای

این است که اغتشاش ایجاد کنند

□ سانحه قطار تهران-مشهد ۹ کشته و ۴۳ مجروح داشت

□ فرمان آیت الله خمینی برای رفع شکایات مردم از رادیو-تلویزیون

□ تحریریه زن روز در اعتراض به سانسور دست از کار کشید

□ در پی سومین حادثه آتش‌سوزی در خطوط انتقال نفت جنوب مدنی مردم را دعوت به

همکاری برای مبارزه با خرابکاران کرد

□ راهپیمایی امروز در سندج علیه رادیو-تلویزیون

□ نویسندگان اخراجی کیهان: بازگشت به کیهان را خدمت به سانسور تلقی می‌کنیم

□ سرمقاله - «اصلاح جامعه و میان‌بر دادگاه انقلاب»، به این قلم [درباره شروع اعدام به تخلفات جنسی، و نگرانی عمومی که لبه تیز خشونت سازمان‌یافته دولتی خیلی زود به جانب مخالفان سیاسی برخواهد گشت، و نیز استناد به این نکته که دستور صریح آیت‌الله خمینی صدور حکم اعدام را به موارد قتل و شکنجه و سوءاستفاده از بیت‌المال محدود می‌کند].

صفحات دیگر

- آیت‌الله آذری قمی: اگر دادگستری قاضی نفرستد از خارج^{۱۳۸} استخدام می‌کنیم
- فرماندار بندر انزلی: برای سرگرمی مسافران دریا نمایشگاهی از عکسهای شهدا دایر شد
- صفحه گزارش - «قانون کار» نباید قانون است شمار باشد
- از میان مطبوعات - «مجلس ختم مطبوعات»، مش حسن؛ «دولت جانب اربابان را گرفته است»، کار
- صفحه فرهنگ - «من با هنر مخالف نیستم اما بحث از این قرار است: با ایدئولوژی اسلامی یا بدون ایدئولوژی اسلامی؟»، دکتر محمد مفتاح؛ «فرهنگ نوین را گردهمایی نخبگان نمی‌سازد»، حسین جلیسی
- دیدگاهها - «حاکمیت ملی بر اساس مدیریت شورایی»، رسول مهربان: «جمهوری اسلامی بدون اسلام امکان‌پذیر نیست اما کدام اسلام؟»، «شاهد زنده‌اش همین لایحه است»، ک. وحیدی: «تمام لایحه مطبوعات یک طرف، دو عبارت "تقوای سیاسی" و "شخص اول روحانیت" یک طرف»
- نامه - «حتماً می‌خواهید در اشنویه و بخشهای کردنشین خبری باشد؟»، کاوه گلستان و ناهید موسوی [در این باره که روز ۱۸ تیر، برخلاف ادعای رادیو-تلویزیون، در اشنویه اوضاع آرام بود]
- با اجرای طرح طب ملی رابطه مالی پزشک و بیمار از بین می‌رود - کاظم سامی وزیر بهداشتی
- از سخنرانی به آذین در رشت جلوگیری شد؛ چند تن در درگیری مجروح شدند

۲۴ تیر

صفحه اول

- دولت مصمم است در برابر فشار تسلیم نشود - بازرگان
- از همگان تقاضا می‌شود از تجمع، تظاهر و تحصن خودداری کنند
- تأسیسات نفتی در خطر است - آیت‌الله شبیر خاقانی
- کانون نویسندگان ایران درباره تصویب لایحه مطبوعات به نخست وزیر هشدار داد
- ما در سطح داخلی و جهانی دست به افشاگری و مبارزه خواهیم زد
- اعتراض کانون مستقل معمان به ابقای مدارس ملی
- راهپیمایی بیعت با آیت‌الله‌العظمی خمینی
- در راهپیمایی مریوان علیه گزارشهای رادیو-تلویزیون ۲۲ تن کشته شدند
- تیراندازی متقابل راهپیمایان و پاسداران دهها مجروح به جا گذاشت
- لاهیجی دادگاه سعادتی را به هشت دلیل غیرقانونی اعلام کرد
- گفتگوی همافران- ستاد ارتش به راه‌حلی نزدیک می‌شود
- برای بدنام کردن ما توطئه کرده‌اند - همافران

۱۳۸ منظور این است که اگر دادگستری به دادگاههای انقلاب قاضی نفرستد حاکمان شرع این کار را به عهده می‌گیرند.

□ بزرگداشت ۳۰ تیر در میدان بهارستان برگزار می‌شود
 □ نیم‌نگاه — «اگر محمد منتظری شتاب نمی‌کرد»، عمید نائینی [در این باره که محمد منتظری اگر به جای بیروت در تهران اظهار نظر کرده بود "تخت‌ وزیر ایران زیر نفوذ سازمانهای اطلاعاتی آمریکا و صهیونیسم است" به موجب لایحه تازه ناصر میناچی، مطبوعات ایران برای انعکاس این حرف تعطیل می‌شد، مدیرانش به زندان می‌افتادند و وزارت ارشاد ملی راحت می‌شد.]

صفحات دیگر

□ شیخ محمد منتظری اعضای دولت ایران را به همدستی با سیا متهم کرد
 □ سرقت مسلحانه از بانک سپه در یزد
 □ شما کارگران برای مصالح رفاهی انقلاب نکرديد — داریوش فروهر، وزیر کار و امور اجتماعی
 □ فروش ویلاها و ساختمانهای مجلل خانواده پهلوی آغاز شد
 □ پرونده سینما رکس آبادان به دادگاه انقلاب اهواز ارجاع شد
 □ از میان مطبوعات — «آیا روزنامه آیندگان "بیطرف" است؟»، هفته‌نامه مردم، ارگان مرکزی حزب توده ایران: "سیاست ضدتوده‌ای آیندگان را می‌توان به طور عمده در مورد انعکاس اخبار مربوط به حزب توده ایران، نحوه برخورد با شهدای حزب توده و چاپ مقالات سراپا دروغ و افترای مائوئیست‌ها و تروتسکیست‌ها علیه حزب توده ایران طبقه‌بندی کرد."
 □ دیدگاهها — «کرمهای مردابند که آب زلال را خوش ندارند: چرا از شرکت نظامیان در احزاب ملی بی‌می به خود راه دهیم؟»، سرگرد علی‌اکبر شفائی؛ «غروب قانونگذاری»، محمدرضا ابوترابی‌ان
 □ نامه سرگشاده کانون نویسندگان ایران به سردبیر کیهان: «آقای مبشری! در نشیب‌های دشواری یاران خویش را تنها نگذارید»
 □ نامه — «شما که حسن‌نیت دارید چرا با نظام مطبوعات موافقت نمی‌کنید؟»، محمدمهدی بهشتی‌پور؛ «اسناد سیا و ساواک دوران پهلوی را باز کنید»، رضا براهنی
 □ آئین‌نامه ورود فیلمهای خارجی تهیه شد
 در برابر تهیه هر فیلم ممتاز فارسی می‌توان چهار فیلم خارجی وارد کرد

۲۵ تیر

صفحه اول

□ چون آقای خمینی گفته‌اند بازرگان باشد ما هم تسلیم هستیم
 آیت‌الله روحانی: این پیش‌نویس بدتر از قانون اساسی گذشته است؛ از بازرگان می‌خواهیم خود را اصلاح کند؛ این آقایان وقتی مردم جلو گلوله رفتند در خارج بودند
 □ نمایندگان اتحادیه‌های دهقانی غرب کردستان ایران:
 رادیوتلوویزیون افکار عمومی را آماده تهاجم وسیع نظامی به کردستان می‌کند
 □ توافقنامه آرامش در مریوان امضا شد
 □ انفجار در مسجد جامع خرمشهر ۷ تن را کشت
 □ محاکمه سعادت‌ی امروز آغاز می‌شود؛ «محاکمه سعادت‌ی در شأن انقلاب نیست»، حسن نزیه، رئیس کانون وکلا؛ «محاکمه سعادت‌ی به این شکل مردود است»، علی‌اصغر حاج‌سیدجوادی، رئیس کمیسیون حقوق بشر

- آیت‌الله‌العظمی خمینی فرمان آزادی عفوشدگان را، جز اشخاصی که در قتل و شکنجه و سوءاستفاده از بیت‌المال شرکت داشته‌اند، صادر کرد
- حجت‌الاسلام شیرازی از سوءقصد جان سالم به در برد
- تقاضای نزیه از آیت‌الله خمینی برای دعوت رهبران گروه‌های سیاسی
- جزئیات بودجه کل کشور منتشر شد
- ایران دولت انقلاب نیکاراگوئه را به رسمیت شناخت

صفحات دیگر

- کانون نویسندگان به بازداشت نسیم خاکسار اعتراض کرد
- درگیری پاسداران بندر انزلی با مسافران دریا
- جامعه روحانیان قم خواستار اصلاح قانون اساسی شد^{۱۳۹}
- تاریخ رسمی کشور باید هجری قمری باشد^{۱۴۰}
- گزارش - «کیش: بهشت از دست رفته میلیاردرها»
- از میان مطبوعات - «اپوزیسیون دشمن نیست»، نشریه آزادی، وابسته به جبهه دموکراتیک ملی ایران
- دیدگاهها - «دولت که اکنون قوت قلب یافته»، تورج آرامش؛ «قانون اساسی، مالکیت خصوصی و حقوق زحمتکشان»، شاپور رواسانی؛ «فقط مرتجعین و سرمایه‌داران و وابستگان به امپریالیستها مخالف سرسخت شوراها هستند»، جنبش ملی مجاهدین
- نامه - «بر سر روز زن چه آمد؟»، هیئت تحریریه زن روز؛ «میان ارتش و ملت جدایی نیندازید»، استوار یکم ژاندارم ناصر محمدحسینی، پاسخ به مقاله رسول مهربان در شماره ۱۰ تیر؛ «آزادشدن چنین افرادی زنگ خطر است برای نیروهای انقلابی»، ۴۰ تن از همافران و پرسنل نیروی هوایی؛ «دین رسمی کشور اسلام و حقوق مدنی بر مبنای فقه شیعه و فقه اهل سنت»، دکتر محمدرشاد اسماعیلی‌زاده؛ «می‌شود یک دفعه مسلمان شد اما چنین کسی دیگر دروغ نمی‌گوید»، حمید دلاوری [درباره کارزار تبلیغاتی رادیو-تلویزیون علیه مطبوعات]

- در میانه در پی شلاق‌زدن دو نفر برای صرف مشروبات الکلی، خانه دو روحانی را سنگباران کردند و شیشه‌های دفتر حزب جمهوری اسلامی را شکستند

- شورای پنج‌نفره اداره رادیو-تلویزیون را بر عهده گرفت

اعضا: صادق قطب‌زاده، سیدمحمد موسوی، سیدمحمد خاتمی، عبدالرحیم گواهی، ابراهیم

پیراینده

- ملاقات سردبیر کیهان با آیت‌الله خمینی

اسدالله مبشری: در کاخهای اشرف و شمس و کاخ فیروزه یک میلیون کارگر بیکار را می‌توان به کار واداشت؛ فرصت نشد درباره مسائل کیهان با امام گفتگو کنم

- تلفن خوانندگان - «با کمال میل و رغبت به حسابهای گوناگونی که اعلام شد تا حدی که در قدرتم بود مبلغی پرداخت کردم ولی توقع نداشته باشید به مالیات تحمیلی اتومبیل که از خیانت‌های مجلس منحل است تن بدهم.»

۱۳۹ در اصل: شدند

۱۴۰ در عمل، تاریخ قمری را بر تقویم شمسی اداری تحمیل کردند، از جمله در دیه ماههای حرام و در صدور حکم اعدام برای متهمان زیر سن قانونی.

۲۶ تیر

صفحه اول

- وزیر کشور از همه احزاب خواست برای مجلس خبرگان نامزد معرفی کنند
- باید به جمهوری اسلامی معتقد و وفادار باشند — هاشم صباغیان وزیر کشور
- مبشری از کیهان می‌رود
- دو هفته پیش برای نجات کیهان آمده بود
- معاون سردبیر: افراد غیرمسئول دخالت می‌کنند تهدید می‌کنند
- صدام حسین رئیس جمهور عراق شد
- سخنگوی دولت استعفای بازرگان و ریاحی را تکذیب کرد
- ریاحی: استعفایم را نه تأیید می‌کنم نه تکذیب
- دولت آرای ساختگی نمی‌خواهد — بازرگان
- دادگاه سعادت‌ی رسمیست نیافت
- کریم لاهیجی از هادوی، دادستان کل انقلاب اسلامی، خواست از تشکیل چنین دادگاهی جلوگیری کند
- امیررحیمی درباره رویدادهای غرب کشور به دولت اخطار کرد
- فرمانده دژبان مرکز: جای تأسف است که ارتشی‌ها رژه برونند ولی اجازه ندهند ارتش با ضدانقلاب بجنگد
- واحدهای ارتش هرگز نباید در برخوردهای داخلی دخالت کنند
- — فروهر وزیر کار و امور اجتماعی
- پاسداران، آیت‌الله شبیرخاقانی را از خرمشهر خارج کردند
- گروهی می‌خواستند به خانه‌شان حمله کنند، سعی کردیم حفظشان کنیم — تیمسار مدنی
- استاندار خوزستان

صفحات دیگر

- به روزنامه‌های به اصطلاح "انقلابی" نباید اجازه کار داده شود — مهدی ممکن معاون وزارت ارشاد ملی
- حمله به دفتر آیندگان در خرمشهر و آبادان
- سخنگوی دولت در پی ملاقات با امام خمینی اعلام کرد:
- در صورت لزوم نیروی نظامی به خوزستان اعزام می‌شود
- آگهی در صفحه سوم: «توضیح ابوالحسن ابتهاج»: [درباره پیشینه‌اش، مشاغلی که از سال ۱۳۲۱ بر عهده داشته، عملکرد او در بانک ایرانیان، و اعتراض به مصادره خانه‌اش در تهران]
- گروهی از معتادان مواد مخدر راهپیمایی کردند
- صفحه گزارش — بازار کاغذ آشفته است
- از میان مطبوعات — «راهی که کیهان در پیش دارد»، اسدالله مبشری سردبیر کیهان
- دیدگاهها — «ایرانی ایرانی است و مسلک و مرام بر ایرانی بودن فرع است»، حسن مرتضویان، آمریکا؛ «زنگها به صدا در می‌آید»، جمعیت ایرانی دفاع از آزادی و حقوق پیروان مذاهب
- بیانیه نمایندگان انجمنهای خانه و مدرسه: جداکردن دختران و پسران در مدارس مختلط صلاح نیست
- نامه — «تصفیه دانشگاه ضوابط مشخصی ندارد»، دکتر محمدحسین رضوانیان استاد دانشگاه

- صفحه ورزشی - ورزشگاه جای شلاق زدن نیست
- آگهی در صفحه آخر - «برای اولین باریک مصاحبه اختصاصی با دختر امام خمینی؛ ارتشید قره‌باغی که بود و چرا به جای همبستگی اعلام بیطرفی کرد؟ فردا در مجله سپید و سیاه»

۲۷ تیر

صفحه اول

- انفجار در بانه هشت تن را کشت
- تا شعاع ۲۰۰ متری محل انفجار بمب چند خانه و مغازه فروریخت و همه شیشه‌ها شکست؛ پنج از کشته‌شدگان قطعه‌قطعه شدند و ۱۹ تن جراحتهای مهم برداشتند
- فریاد دیروز: خمینی رهبر ماست
- در قطعنامه راهپیمایی وحدت: ما خواستار دخالت مستقیم ارتش در سرکوب عوامل فاجعه - آفرین هستیم
- اعضای دولت کارتر خواستار استعفای فوری او شدند
- مذاکرات آیت‌الله طالقانی با آیت‌الله العظمی خمینی در قم
- دکتر ابراهیم یونسی، استاندار مستعفی کردستان:
- آنان که درباره کردستان تصمیم می‌گیرند شناختی از منطقه ندارند
- تانک و توپ هرگز نتوانسته حکومتی را سر پا نگه دارد - بیانیه جبهه دموکراتیک ملی
- ۳۰ تیر نوار سخنرانی مصدق در بهارستان پخش می‌شود
- در کشورهای اسلامی خطری به نام کمونیسم وجود ندارد - یزدی
- انقلاب چیزی نیست که بتوان آن را به کشوری صادر کرد
- کوشیده‌ایم تحصن ما به پروازها آسیب نزنند - همافران
- سرمقاله: «فراخوانی که نباید بی‌پاسخ بماند»، به این قلم

صفحات دیگر

- منع تدریس زبان خارجه در دبستانها تکذیب شد
- کتابهای پرفروش هفته - جامعه سرمایه‌داری را بشناسیم: استعمار، ندای کارگر؛ پرتوی از قرآن، آیت‌الله طالقانی؛ دانش سیاسی، ترجمه و تنظیم: ج. امید؛ زمین نوآباد، میخائیل شولوخف، ترجمه م. ا. به‌آذین؛ به روستائیان فقیر، لنین؛ انقلاب و ضدانقلاب در شیلی، پل سوئیزی. هری مگداف، ترجمه خلیل پاک‌نیا؛ کتاب کودکان و نوجوانان، گردآورنده: علی‌اشرف درویشیان؛ الفبای کمونیسم، بوخارین، برابرشنسکی؛ محاسبه اقتصادی و اشکال مالکیت، شارل بتلهایم، ترجمه سعید سجادیان؛ آزادی اقتصادی و اختناق سیاسی در شیلی، ارولاندو لتایر، ترجمه حمید اهرابی
- از میان مطبوعات - «مسئولیت اعمال کمیته سفارت آمریکا به عهده چه کسانی است؟»، «روزنامه انقلاب اسلامی؛ «نظامیان و مسئله قانون اساسی»، از نشریه سرباز و انقلاب، ارگان پرسنل انقلابی نیروهای مسلح
- دیدگاهها - «ملی‌کردن است یا توسعه سرمایه‌داری دولتی»، علی‌اکبر اکبری؛ «گویی منتظر علامت بودند»، هشدار حزب جمهوری فدراتیو خلقهای ایران در مورد حوادث کردستان
- «نویسنده‌ای که هشت سال در سیاهچال شاه بوده چرا به زندان بازگشته است؟»، نامه

مادر نسیم خاکسار به کانون وکلا

- رئیس سازمان انرژی اتمی: ساخت نیروگاههای اتمی متوقف می‌شود
- از تلگرام خبرنگار آیندگان در خرمشهر: "به دفتر نمایندگی حمله شده و مهاجمین قصد حمله به خانه‌ام برای آزار خانواده‌ام داشتند... خود و خانواده‌ام تأمین جانی نداریم... از ارسال روزنامه تا روشن شدن وضع خودداری نمایید."
- تعقیب و گریز پاسداران و افراد کمیته در مشکین شهر
- اگر افراد کمیته بیش از این مقاومت کنند اقدامات لازم به اجرا گذاشته می‌شود — استاندار

۲۸ تیر

- ائتلاف چهار گروه سیاسی با مجاهدین خلق برای معرفی نامزدهای مجلس خبرگان
- بختیار آمده بود خودش جمهوری اعلام کند — یزدی
- نیامده بود شاه را تثبیت کند؛ یک سلسله اسناد هست که اگر اجازه بدهند درباره بختیار خواهم گفت؛ آن موقع می‌گفتند وزیر خارجه مصدق آمریکایی است امروز هم می‌گویند من آمریکایی هستم
- کارگران ۸۰ کارخانه به راهپیمایی ۳۰ تیر می‌پیوندند
- با فرارسیدن ماه مبارک رمضان، ملاقاتهای آیت‌الله خمینی یک ماه لغو می‌شود
- آخرین هشدار سندیکای نویسندگان و خبرنگاران درباره لایحه مطبوعات
- خواستار کوتاه‌شدن دست مأموران دولت از مطبوعات هستیم
- دیدار ناگهانی هیات دولت با آیت‌الله‌العظمی خمینی
- آیت‌الله طالقانی از سعادت‌خواست اعتصاب غذا را بشکند؛ سعادت‌ی به زندان اوین منتقل شد
- کارتر همکاران تازه‌اش را فردا معرفی می‌کند
- اعتراض تاکسیرانان به سخنگوی دولت
- رانندگان اجیر شده از طرف ضدانقلاب برای پخش شایعه را معرفی کنید
- پروازهای خارج تا یک ماه صددرصد پر است
- آنهایی را که ایمانی به انقلاب ندارند از اجتماع خود برانید — تیمسار ایمانیان فرمانده نیروی هوایی
- ۱۲ هزار جوانمرد استخدام می‌شوند؛ به شهربانی اجازه استخدام چهارهزار پاسدار داده شد

صفحات دیگر

- اگر رئیس جمهور دست‌نشانده کنار نرود
- ساندینیست‌ها تهدید کردند در نیکاراگوئه حمام خون راه می‌اندازند
- اعتراض اولیای دانش‌آموزان به تصمیم وزارت آموزش و پرورش در بستن مدارس مختلط
- پذیرش ۴۰ هزار دانشجو قطعی شد
- فرماندار رودسر برای مبارزه با فحشا از جوانان خواست کنترل دریا را به عهده بگیرند
- صفحه گزارش — «آتشی که از کتاب زبانه می‌کشد...»، جمشید گلمکانی: «آتشی که جرقه‌اش را ارتجاع و ضدانقلاب زد و در کوره‌اش دمید در چند ماه گذشته هزاران جلد کتاب و چندین کتابفروشی را خاکستر کرد» [همراه با عکس کودک سه‌ساله کتابفروش اهوازی

که مهاجمان او را همراه و انت پدرش سوزاندند. نامه خانواده این کودک از شوشتر به آیندگان در شماره ۱۶ خرداد چاپ شد]

- صفحه فرهنگ - مطالعات خیس، نمایشنامه‌ای برای خواندن، محمود طیاری
- از میان مطبوعات - «پیشنهادات آقای مگری درست نیست»، عدالت؛ «نمی‌گذاریم منتظری جانباز قربانی توطئه ضدانقلاب گردد»، نبرد ملت، «نخستین نشریه انقلاب اسلامی ایران»
- دیدگاهها - «دشمن من تبعیض و تعصب است»، لی لی مصطفوی؛ «پیش‌نویس قانون اساسی از دیدگاه حقوق»، غلامحسین رضائزاد؛ «بازسازی ارتش، سرکوبی نظامیان مبارز و زمزمه خلع سلاح نیروهای انقلابی»، پیام سازمان چریکهای فدایی خلق به پرسنل مبارز و انقلابی ارتش؛ «... که جایی برای تحریف نماند»، م. کاشیگر
- «در پایان هفته»، به این قلم

شنبه ۳۰ تیر

صفحه اول

- برخی از اعضای شورای انقلاب سمتهای دولتی گرفتند
- دولت و شورای انقلاب در هم ادغام شد
- بازرگان: برای دولت هیچ اشکالی نداشت که «وزارت» را به آقایان تفویض کند؛ واقعه فرودگاه مهرآباد هنوز فراموش نشده است و همه ناراحتند و می‌نالند
- میتینگ بزرگ قیام ۳۰ تیر امروز در تهران
- موربان‌های ارتجاع می‌خزند تا خود را به حریم انقلاب نزدیک کنند - ابوالفضل قاسمی
- فقط مجلس مؤسسان قانون اساسی را باید تصویب کند - علی شایگان
- محمد منتظری وارد تهران شد
- ۲۰۰ جوان مسلح در بیرون فرودگاه از او استقبال کردند؛ شهشانی دادستان تهران: دستور داده بودم او را در هنگام ورود جلب کنند؛ دادستان تهران یک ساعت پیش از ورود منتظری دستور بازداشت او را لغو کرد
- کردهای ایران در تدارک کوچ‌اند
- طرح مشترک خودمختاری خلقهای ایران تهیه شد
- تلگرام شورای انقلاب اسلامی مریوان به آیت‌الله‌العظمی خمینی:
- اعزام پاسداران به مریوان را اهانت می‌دانیم
- وزیر دفاع: جانشین سرتیپ امیررحیمی امروز معرفی می‌شود
- امیررحیمی فعلاً در اختیار کارگزینی ارتش است - فرید
- امیررحیمی امروز مصاحبه مطبوعاتی دارد

صفحات دیگر

- اجتماع کارمندان شرکت واحد
- دانشجویان مسلمان دانشکده افسری: توده‌های آگاه زیر یوغ اطاعت کورکورانه نخواهند رفت
- گزارش - این بار مصدق با نیروی توده‌ها نخست‌وزیر شد
- از میان مطبوعات - «احیاء ضداطلاعات به نفع چه کسانی است؟»، از نشریه سرباز و انقلاب، ارگان پرسنل انقلابی نیروهای مسلح
- صفحه سیاسی - گفتگوی لوموند با آیت‌الله شریعتمداری: «حاکمیت با ملت است»

□ تسلیم پیام شاهپور بختیار به خبرگزاری فرانسه در تهران

۳۱ تیر

صفحه اول

- کوچ اعتراض در مریوان شروع شد
- حقگو، استاندار آذربایجان غربی: اگر اهانت به کردها ادامه یابد شهر را ترک می‌کنم
- گزارشگر تلویزیون اعتراض خود را برای آیت‌الله‌العظمی خمینی فرستاد: گزارش تلویزیونی وقایع نقده سانسور شده است
- آیت‌الله‌العظمی خمینی: اگر کاندیداهای شما غیر اسلام باشند شکست مفتضحانه خواهید خورد
- سرلشکر ناصر فرید از ریاست ستاد ارتش کنار گذاشته شد
- فاجعه است که ارتش به رویارویی با مردم کشانده شود — فرید
- جانشین فرید معرفی شد
- امیررحیمی پُست خارج از کشور را قبول نکرد
- سیدمحسن بهبهانی ترور شد
- گوینده مذهبی رادیو بود
- اداره میتینگ ۳۰ تیر در دست گروههای سیاسی نبود
- بدون خواندن بیانیه و قطعنامه پایان یافت
- نیم‌نگاه — «مستبدان بزرگ و مستبدان هدایت‌شده»، عمید نائینی [درباره برهم‌زدن میتینگ ۳۰ تیر در میدان بهارستان]
- چریکهای فدائی خلق نامزدان خود را برای مجلس خبرگان معرفی می‌کنند

صفحات دیگر

- در نخستین سمینار پیشاهنگی مسئولان: برنامه پیشاهنگی دچار انحراف بوده است
- فروشنده نشریه کارگر را ربودند و شکنجه کردند
- «متقاعد نشدم که سعادت جاسوس باشد»، بنی صدر
- نامه — «پاسخ من به همافران»، سروان خلبان محسن ابراهیمی؛ «تفکیک دانش‌آموزان مدارس مختلط فقط مشکلات مملکت را بیشتر می‌کند»، محمدعلی پروری
- دادستان انقلاب مهلت نمایندگان مجلسین منحل را تمدید کرد؛ تا دهم مرداد برای بازپرداخت حقوقهای گرفته‌شده فرصت دارند [۲ اردیبهشت]

اول مرداد

صفحه اول

- دولت امنیت منطقه ارومیه را به لشکر ۶۴ واگذاشت
- با هرکس مسلحانه علیه حکومت مرکزی ایران طغیان کند بشدت مبارزه خواهد شد
- ریاحی [وزیر دفاع]: ارتش باید برای حفظ نقاط آشوب‌زده مداخله کند
- حجت‌الاسلام موسوی رادیو-تلویزیون را ترک کرد
- با توجه به سیستم حاکم بر رادیو-تلویزیون از هرگونه دخالتی معذورم
- آیت‌الله‌العظمی خمینی: با رادیو-تلویزیون از همه چیز بهتر می‌شود مملکت را پرورش داد
- یک خبرنگار خارجی دیگر از ایران اخراج شد؛ یوسف ابراهیم نماینده نیویورک تایمز

در ایران بود

- به اتهام ضرب و جرح و شکنجه و خروج غیرقانونی از کشور بازپرس دستور جلب محمد منتظری را صادر کرد
- دادگاههای انقلاب صلاحیت رسیدگی به جرایم ربا و فحشا را ندارند - دادستان کل طبق آیین‌نامه باید تنها به جرائم کشتار، شکنجه و اقدام علیه استقلال کشور بپردازند
- بانکهای ملی شده ادغام شدند
- پیشنهادهای نهضت رادیکال درباره دیدار امام با همه گروههای سیاسی
- مواضع چریکهای فدائی خلق درباره مجلس خبرگان و قانون اساسی از نامزدی آیت‌الله طالقانی و مسعود رجوی پشتیبانی کردند
- کوچ‌کنندگان مریوان از بازگشت به شهر خودداری کردند

صفحات دیگر

- زندانیان فراری برای معرفی خود تا آخر مرداد فرصت دارند
- اعتراض جمعیت کردهای مقیم مرکز به بخش‌گزارش تلویزیونی نقده:
- دولت را مسئول تحریکات رادیو-تلویزیون علیه کردها می‌دانیم
- صدام حسین از دولت و ملت ایران برای پیامهای شادباش به مناسبت ریاست جمهوری وی تشکر کرد
- دادسرای انقلاب اسلامی خوزستان تعطیل شد؛ اعضای دادگاه به‌عنوان اعتراض دست از کار کشیدند و راهی قم شدند
- گزارش - گسترش تحصن مبارزه برای دستیابی به هدفهای انقلاب است
- از میان مطبوعات - «فرض محال، فرض ممکن»، «به‌قلم نویسنده محترم ما»، هفته‌نامه آهنگر: «صورت مسئله: در بعضی از کمیته‌ها بعضی از مردم را با افراد مسلح خود به محضر می‌برند و مجبور به امضای اسناد می‌کنند. فرض اول: سند مالکیت تا وقتی سندیت دارد که توسط تفنگ ژ-۳ از درجه اعتبار ساقط نشده باشد. فرض دوم: تفنگ ژ-۳ آنچنان تفنگی است که هر کار ازش می‌آید، از جمله می‌تواند در موقع لزوم نقش بنگاه معاملات ملکی را بازی کند. حل‌المسائل: مطابق قانون اساسی، خانه و مسکن هرکس در امان است مگر در مواردی که افراد مسلح او را به محضر ببرند.»؛ «دردهای دموکراتیک»، روزنامه جمهوری اسلامی
- محمد منتظری در گفتگو با النهار: «عوامل صهیونیستی و آمریکایی در دولت ایران رخنه کرده‌اند»
- دیدگاهها - «اسباب خودکامگی را فراهم نکنیم»، دکتر ابوسعید رهبری وکیل دادگستری: «نویسندگان پیش‌نویس قانون اساسی اخلاق و معنویت را مبنای روابط سیاسی و اجتماعی و اقتصادی قرار داده‌اند.»
- نامه - «اگر این روش ادامه یابد می‌شود روزنامه شما را به خانه برد؟»، رضا اصغرینیا، رشت
- اعتراض رئیس شورای انقلاب اسلامی مهاباد به گزارش رادیو-تلویزیون
- اسامی اعضای دولت در شورای انقلاب همچنان در ابهام است
- فروهر: خبر عضویت در شورای انقلاب را در روزنامه خواندم
- مرکز بخش مطبوعات اصفهان به آتش کشیده شد
- امام خمینی آیت‌الله اردبیلی را مأمور رسیدگی به اوضاع مشکین شهر کرد

۲ مرداد

صفحه اول

- همافران در سراسر کشور به تحصن خود پایان دادند
- تا ۴۸ ساعت دیگر تکلیف من روشن خواهد شد
- سرتیپ رحیمی، فرمانده سابق دژبان مرکز، با آیت الله خمینی ملاقات کرد
- در گردهمایی بزرگ هواداران چریکهای فدائی خلق در دانشگاه تهران: اگر مجلس مؤسسانی بود نمایندگان واقعی خلقها از منافع خود دفاع می‌کردند
- بر اساس بخشنامه سرپرست موسیقی رادیو-تلویزیون از امروز تا اطلاع ثانوی پخش موسیقی از رادیو-تلویزیون قطع شد
- بر اساس تصویبنامه هیئت دولت
- استخدام در همه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی ممنوع شد
- کارکنان واحد تولید تلویزیون فارس دست از کار کشیدند
- دلار بار دیگر سقوط کرد
- هر حزبی بخواهد با روحانیون مبارزه انتخاباتی کند محکوم به شکست است
- عبدالحسین بقایی [۲۰ اسفند ۵۷] مؤسس حزب جمهوریخواه: وقتی روحانیت برای سراسر کشور نامزد معرفی می‌کند این کار در حکم فتواست و شرکت احزاب دیگر در مبارزه انتخاباتی معنا ندارد
- پست دیگری برای فرید در نظر خواهیم گرفت — بازرگان
- بنی صدر حدود صلاحیت دادگاههای انقلاب را اعلام کرد
- حزب توده از دولت خواستار حفظ امنیت دفاترش شد
- در نامه سرگشاده به نخست وزیر هشدار داد
- هیئت اعزامی از مهاباد پس از ملاقات با آیت الله العظمی خمینی
- ارتش نباید در مسائل داخلی شهرها و روستاها دخالت کند
- مسئول سانسور گزارش در رادیو-تلویزیون برکنار می‌شود
- نمایندگان امام و وزارت کشور به سرپرستی حجت الاسلام لاهوتی وارد مریوان شد
- دادستان کل حدود صلاحیت دادگاههای انقلاب را اعلام کرد
- نامه سرگشاده کانون نویسندگان درباره بازداشت نسیم خاکسار:
- آقای نخست وزیر! در برابر قانون شکنی‌ها ساکت نخواهیم نشست
- اولیای دانش‌آموزان مدارس مختلط امروز در آموزش و پرورش اجتماع می‌کنند: از آیت الله طالقانی نظر خواهند خواست
- ابراز تأسف آمریکا از اخراج خبرنگار نیویورک تایمز
- آگهی در صفحه اول: «کتاب جمعه، نشریه هفتگی سیاست-هنر پنجشنبه منتشر می‌شود. سردبیر: احمد شاملو»

صفحات دیگر

- مجاهد نشریه مجاهدین خلق ایران منتشر شد
- از میان مطبوعات — «لایحه قانونی ... ضدانقلاب»، نشریه امت
- دیدگاهها — «تا وقتی او فرمان می‌راند انقلاب شکست نخورده است»، ناصر ایرانی؛
- «لایحه مطبوعات ضداسلامی هم هست»، رحمت الله مهراز
- رادیو-تلویزیون هیچ‌یک از خصایص انقلاب را ندارد
- سرقت مسلحانه از سه شعبه بانک در تهران

□ آگهی در صفحه آخر: "الله اکبر. آن گاه که آوای روح پرور الله اکبر سحرگاه ماه مبارک فضای شهر ما را عطرآگین می‌کند و دل‌های مشتاق را به سوی حضرت حق می‌خواند، ساعت شب‌تاب لحظات پرشکوه این جلالت آسمانی را به شما می‌نمایاند. ساعت شب‌تاب تنها ساعتی که شبها می‌تابد."

۳ مرداد

صفحه اول

□ جبهه ملی خواستار انحلال شورای انقلاب و ترمیم دولت شد
□ لشکر ۶۴ از کردها خواست با ارتش همکاری کنند
□ معتمد در دوران دبستان مدارس مختلط هیچ اشکالی ندارد
□ دکتر غلامحسین شکوهی وزیر آموزش و پرورش در گفتگوی اختصاصی با آیندگان:
"نمی‌توانیم در روستاها مدرسه‌های مختلط را جدا کنیم؛ نخواهیم گذاشت به خاطر تعصب بچه‌های مردم بازیچه شوند"
□ همه گروه‌های سیاسی می‌توانند کارت بازرسی انتخابات بگیرند - وزیر کشور
□ آیت‌الله‌العظمی خمینی: این خرابکاریها به نفع آمریکاست
□ یک گروهان و شش پاسگاه در آذربایجان غربی خلع سلاح شدند
□ دهها هزار نفر در سنج علیه اشغال نظامی مریوان راهپیمایی کردند
□ مذاکرات هیئت اعزامی در مریوان به نتیجه نرسید
□ به دستور دادستان کل انقلاب از تاریخ تحویل از کارخانه تایک سال خرید و فروش پیکان نو ممنوع شد
□ نسیم خاکسار در زندان اعتصاب غذا کرد
□ قطعنامه پایان تحصن همافران انتشار یافت

صفحات دیگر

□ در بعضی از اداره‌ها اتاق کارمندان زن و مرد را جدا کرده‌اند؛ وزیر کار جداسازی محل کارمندان زن و مرد را تکذیب کرد
□ وزیر دادگستری آلمان فدرال اخطار کرد
□ ایرانیان نباید دادگاههای انقلابی خود را به سرزمین‌های دیگر منتقل کنند
□ صادق طباطبائی سخنگوی دولت: کسانی به نام دولت ایران در آلمان برای افراد مظنون به همکاری با رژیم سابق دادگاه تشکیل داده‌اند
□ به رغم موافقت دادستان کل، به لاهیجی اجازه ملاقات با سعادت داده نشد
□ کتابهای پر فروش هفته - جامعه سرمایه‌داری را بشناسیم: دولت، انتشارات ندای کارگر؛ پرتوی از قرآن، آیت‌الله طالقانی؛ مبارزه طبقاتی در اتحاد شوروی ۱۹۲۳-۱۹۱۷، شارل بتل‌هایم، ترجمه خسرو مردم‌دوست؛ سلام، آقا معلم، مرضیه احمدی اسکویی؛ زمین نوآباد، میخائیل شولوخف، ترجمه م.ا. به‌آذین؛ اقتصاد سیاسی پیش از مارکس، ا. آنیکین، ترجمه جلال علوی‌نیا؛ کمی بر می‌گردد داداش جان، علی‌اشرف درویشیان؛ الفبای کمونیسم، بوخارین، پرابرشنسکی؛ اسلام‌شناسی، دکتر علی شریعتی؛ اسلام و مالکیت، آیت‌الله طالقانی
□ از میان مطبوعات - «ساواک تازه متولد شد!»، تهران مصور: «نامه تهدیدآمیز به سردبیر تهران مصور: "در موضوعات سیاسی دخالت نکنید"؛ آقای بازرگان! چشم شما روشن!»
□ دیدگاهها - «به هر حال دموکرات نیست»، جبهه دموکراتیک ملی ایران؛ «مجازاتهای

مطبوعات را تخفیف ندهید»، مهدی آزادبخت؛ «این کجدار و مریز برای چیست؟»،
 عطاءالله نوریان؛ «تقلید در سیاست جایی ندارد»، غلامعلی ملول
 □ نامه - «ماجرای آتش زدن کتاب همان روز حادثه تقبیح شد»، سخنگوی انجمن ناشران
 و کتابفروشان؛ «جناب سرهنگ! مگر مردم مرغ و گوسفند و بزکوهی اند که آنها را "کیش"
 می‌دهید؟»، رسول مهربان
 □ گرانفروشان ضدانقلاب شناخته می‌شوند
 □ معاون سردبیر کیهان کناره‌گیری کرد

۴ مرداد

صفحه اول

□ سخنگوی دولت: هیچ‌کس حق تعرض به زنان را ندارد
 □ نماز جمعه از این پس برگزار می‌شود
 □ جبهه دموکراتیک ملی در انتخابات مجلس خبرگان شرکت نمی‌کند
 □ زرهپوش‌ها در یادگانه‌های سنندج و مریوان مستقر شدند
 مریوان کاملاً خالی از سکنه شد
 □ دولت فرصت استفاده از رادیو-تلویزیون را به شرکت‌کنندگان در انتخابات نداده است؛
 چریکهای فدائی خلق در اطلاعیه‌ای به دولت اعتراض کرد
 □ نباید روی یک لیست انحصاری پافشاری شود - فروهر
 □ مطبوعات خارجی در فرودگاه سانسور نمی‌شود - نخست وزیر
 □ از هفته‌نامه ایرانشهر و روزنامه پیغام امروز خواسته شد اگر سندی در این زمینه دارند منتشر کنند
 □ دکتر شیخ‌الاسلام زاده به حبس ابد محکوم شد
 □ یادداشت تحریری - «دادگاه انقلاب در افکار عمومی»، عمید نائینی [پیرامون حکم ابد
 برای دکتر شجاع‌الدین شیخ‌الاسلام زاده، وزیر پیشین بهداشتی، پس از دادرسی طولانی - نه
 جلسه رسیدگی و چهار روز شور - از سوی همان دادگاههایی که سرپایی حکم اعدام می‌دادند.
 افکار عمومی چنین برداشت کرد که متهم از خویشاوندی با اشخاصی سود برده است.]
 □ هشدار نهضت پاسداری از انقلاب اسلامی ایران: افراد ساده‌لوحی را برای حمله به
 اجتماعات با پول به خدمت گرفته‌اند

صفحات دیگر

□ گزارش - «آنها که می‌روند، آنها که می‌مانند: برخلاف انتظار، سفر به خارج فزونی
 گرفته است»
 □ فرهنگ - «تابستان گرم و طولانی»، عمران صلاحی
 □ از میان مطبوعات - «کلاف سر در گم»، مجاهد؛ «اتحاد بزرگ ضدانقلاب فرصت
 می‌یابد»، هفته‌نامه جبهه ملی ایران
 □ دیدگاهها - «کدام خلق ایران مترقی است؟»، محمدعلی سپانلو؛ «درباره ریشه‌های
 بحران و تهدیدها و چگونگی تحقق وحدت»، جنبش مسلمانان مبارز
 □ نامه - «نسیم در بند»، قدسی قاضی‌نور، درباره اسارت نسیم خاکسار؛ «باز به کیهان
 خواهیم آمد، در آینده‌ای نه چندان دور، آقای مهدیان قلب‌آهنین!»، مشتاق ناسوتی؛
 «استمداد خانواده تقی شهرام از کانون وکلا»
 □ تلفن خوانندگان - «در بیشتر مواقع خبرهایی که در آیندگان به چاپ می‌رسد با تیترو
 آن متفاوت است. و لطفاً از مطرح کردن مسائل شخصی خودداری کنید و به مسائل جاری

مملکت بیردازید؛“ آقای وزیر علوم و آموزش عالی در مصاحبه تلویزیونی گفت سعی خواهیم کرد تا همه به دانشگاه نیابند بلکه جذب بازار کار شوند. ما متوقع بودیم ایشان بگویند طی سال آینده مدارس و دانشگاههای متعددی ایجاد خواهیم کرد. در ضمن اگر آقای وزیر خیلی ناراحت هستند پیشنهاد می‌کنم از دوره راهنمایی انحلال ادامه تحصیل را اعلام دارند.“ — مهندس فیروزتاش

□ «در پایان هفته»، به این قلم

شنبه ۶ مرداد

صفحه اول

□ اگر امپریالیسم به جای خود نشیند من و امام خمینی هم مسلسل به دست می‌گیریم — آیت‌الله طالقانی در نخستین نماز جمعه تهران

□ کتک خوردم چون گزارش درست داده بودم — خبرنگار اطلاعات در فرودگاه مهرآباد

□ هزاران کرد پیاده از سنجع عازم می‌یوان شدند؛ درگیری پاسداران و کردهای مسلح سه کشته و دو مجروح به جا گذاشت

□ ایران برای عربستان وحشت بزرگی شده است — سادات

□ اگر مردم مرا انتخاب کردند به وظیفه نمایندگی عمل می‌کنم — سنجابی؛ ترتیبات و اجرائیات این انتخابات غیرقابل اعتماد است

□ پیش‌نویس طرح استقلال دانشگاهها تهیه شد

این طرح دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی را کاملاً مستقل اعلام داشته است

□ دانشجویان ایرانی در آلمان دست به تحصن زدند؛ موج دستگیری دانشجویان ایرانی توسط پلیس آلمان گسترش یافت

□ کمک مالی به دانشجویان ضدانقلاب مقیم خارج قطع می‌شود — امیرانتظام سفیر ایران در سوئد

□ استمداد وزیران نیرو و پست و تلگراف از آیت‌الله‌العظمی خمینی درباره استفاده غیرمجاز از برق و آب

□ پیشنهاد عزای ملی برای ۲۸ مرداد از سوی گروه سیاسی ایران امروز

صفحات دیگر

□ در قبال افزایش دستمزد کارگران به دولت قول داده‌ام — فروهر

□ گزارش — فیلم ایرانی سانسور نمی‌شود، اما فیلم خارجی شاید!

□ دیدگاهها — «در مجلس خبرگان شرکت می‌کنیم تا هدف خود را با هدف توده‌ها تنظیم کنیم»، مصطفی مدنی، رقیه دانشگری و حشمت‌الله رئیسی نامزدهای چریکهای فدائی خلق برای مجلس خبرگان

□ فرهنگ — «ادبیاتی که در هوای آزادی نفسش می‌گیرد!»، جعفر مدرس صادقی

□ از میان مطبوعات — «درباره لایحه مطبوعات»، هفته‌نامه امت

□ دیدگاهها — «در مجلس خبرگان شرکت می‌کنیم تا هدف خود را با هدف توده‌ها تنظیم کنیم»، مصطفی مدنی، رقیه دانشگری، حشمت‌الله رئیسی؛ «انحصارطلبان و نفاق‌افکنان انقلاب را به تباهی می‌کشاند»، جبهه دموکراتیک ملی

□ آشکار و پنهان — در تماس گزارشگران آیندگان با شماره تلفن روی اعلانی با این مضمون: «بی‌نزاکتی ما را با کوکتل مولوتف پاسخ دهید — چلوکباب تیهو، بلوار الیزابت بین میدان ولی عصر (ولیعهد سابق) و خیابان کاخ»، شخصی پاسخ داد: «وقتی کسانی به جای

گذرنامه در فرودگاه ژ-۳ تحویل می‌دهند، به نظر شما مشتریان ما اگر بی‌نزاکتی از ما دیدند نباید با کوکتل مولوتف پاسخ دهند؟“

۷ مرداد

صفحه اول

- اسامی ۱۲۲ نامزد مجلس خبرگان در تهران
- دولت می‌کوشد از آگاه‌شدن توده‌ها جلوگیری کند - رقیه دانشگری نامزد چریکهای فدائی خلق برای مجلس خبرگان
- در اعتراض به پاسداران اعزامی، یک پاسگاه ژاندارمری در ایلام خلع سلاح شد
- ایران قیمت گاز صادراتی به شوروی را افزایش می‌دهد
- کسانی که شبانه افراد را بازداشت می‌کنند پاسدار نیستند - کمیته مرکزی انقلاب اسلامی^{۱۴۱}
- انحلال دادگاههای انقلاب اسلامی تنها با فرمان امام ممکن است - سخنگوی دادستان انقلاب اسلامی
- امید توافق در میوان قوت گرفت
- انبار باروت شرکت نفت امیدیه آغاجاری منفجر شد
- شایعه آتش‌سوزی پالایشگاه آبادان بی‌اساس است - نزیه
- نسیم خاکسار آزاد شد
- با اعاده دادرسی محکومان دادگاههای نظامی موافقت شد
- شامل کسانی است که به جرم حمل سلاح یا مواد مخدر در ده سال اخیر محکوم شده‌اند
- **کیهان آزاد منتشر می‌شود**

صفحات دیگر

- وزارت کشور آلمان اعلام کرد به اتهام دادرسی خودسرانه
- ۱۷ ایرانی در آلمان بازداشت شدند
- حکم بازداشت ۱۲ تن دیگر نیز صادر شد
- رئیس کل راه‌آهن: کارمندان راه‌آهن را [در آذربایجان غربی] گروگان نگرفته‌اند
- اطلاعات هادوی دادستان کل انقلاب: پناه‌دهندگان مجرمان مجازات می‌شوند
- سرمقاله - «جبهه نبرد با امپریالیسم کجاست؟»، به این قلم
- فرهنگ - «این آقایان انقلابی شده‌اند؟»، گفتگو با رضا اولیا، مجسمه‌ساز و طراح؛ «اخطار کوچک حادثه‌ای بزرگ»، علی نوح، نقد نمایش هنگامی که حادثه اخطار می‌شود با طراحی و پرداخت صدیق تعریف و ناصر هاشمی
- از میان مطبوعات - «ریاست جدید ساواک و رکن دوم: مصطفی چمران در ریاست ساواک قرار می‌گیرد»، هفته‌نامه رهائی
- دیدگاهها - «قیاده موقت: ستون پنجم»، نامه سرگشاده اتحادیه میهنی کردستان عراق به مهدی بازرگان؛ «ایرانیها در تمام رشته‌ها دیده می‌شوند»، دکتر منوچهر رفیعی
- از سوی سه مقام ایرانی حضور نیروی ایران در عمان تکذیب شد

۱۴۱ چه بودند یا نبودند، کار خودشان را می‌کردند. زمان فعالیتشان نیمه شب تا صبح بود: با تفنگ به خانه‌های متمولانی که نشان کرده بودند می‌ریختند، اثاثیه را با کامیون می‌بردند، صاحب آن را در بازداشتگاه می‌انداختند و معمولاً آلبوم عکس خانوادگی را به‌عنوان مدرک جرم به حاج آقای محکمه شرع می‌دادند تا صاحبخانه را مفسد فی الارض اعلام کند.

۸ مرداد

صفحه اول

- اعزام ارتش و پاسداران به کردستان اشتباه است — عزالدین حسینی
- مذاکرات مریوان ادامه دارد
- مدیرکل رادیو-تلویزیون کردستان استعفا کرد
- نمی‌توانم آلت دست گروه‌های مختلف باشم و بی‌طرفی را حفظ کنم — نقشبندی
- پرونده سعادت‌تی را در اختیار وکیلش می‌گذاریم — دادستان انقلاب
- گروگانهای راه‌آهن قُطور آزاد شدند — استاندار
- مسئله‌ای به نام گروگان‌کشی نبوده — رئیس‌کل راه‌آهن
- این مجلس نه خبرگان است نه مؤسسان — علی‌اصغر حاج‌سیدجوادی
- جبهه دموکراتیک ملی به دولت آلمان اعتراض کرد
- مطبوعات آلمان علیه انقلاب اسلامی موضع خصمانه گرفته‌اند
- — طباطبائی سخنگوی دولت
- در انفجار انبار باروت امیدیه آغاچاری ۶۰ خانه آسیب دید
- شرکت لویدز همه قراردادهای بیمه باربری دریایی ایران را لغو کرد

صفحات دیگر

- «نخستین شماره کتاب جمعه منتشر شد. از پیشگفتار احمد شاملو، سردبیر: "روزهای سیاهی در پیش است. دوران پرابداری که گرچه منطقاً عمری دراز نمی‌تواند داشت از هم‌اکنون نهاد تیره خود را آشکار کرده است و استقرار سلطه خود را بر زمینه‌ای از نفی دموکراسی، نفی ملیت و نفی دستاوردهای مدنیت و فرهنگ و هنر می‌جوید.»
- خلخالی: من همچنان حاکم شرع هستم؛ شیخ‌الاسلام زاده باید اعدام می‌شد
- سرعت مسلحانه از بانک ایران و ژاپن شعبه فخررازی تهران
- گزارش — «فرهنگ "آتش و پنبه" را تزریق می‌کنید؟ تفکیک دانش‌آموزان دختر و پسر در مدارس مختلط کمبود امکانات آموزشی را افزون خواهد کرد»
- از میان مطبوعات — «نظری به لایحه مطبوعات»، پیام آزادگان
- دیدگاهها — «خبر این بود: نام فردوسی را از دانشگاه برداشته‌اند»، دکتر احمد طباطبائی؛ «نه اسلامی کامل است نه اروپائی بی‌عیب: نگاهی به پیش‌نویس قانون اساسی»، غلامحسین رضانژاد وکیل دادگستری
- نامه — «بله دیکتاتوری چیز بدی است!»، محمود عنایت
- آگهی در صفحه آخر: «مجموعه آثار شهید دکتر علی شریعتی در هفت جلد. کتاب سحاب با همکاری حسینیه ارشاد.»
- دیدگاه نامزدهای مجلس خبرگان — اسماعیل خوئی: آزادی و استقلال؛ بابک زهرائی: انتخابات مسئله‌ای را حل نمی‌کند؛ مرتضی آلادپوش: افشای شیوه‌های غیردموکراتیک.

۹ مرداد

صفحه اول

- اگر آزادی مبارزات انتخاباتی تأمین نشود کنار می‌روم — نزیه
- گفتگوی سانسور شده یک ماه پیش نماینده چریکهای فدائی خلق را از تلویزیون پخش کردند [در شماره ۱۵ مرداد، سازمان رادیو-تلویزیون با ارائه تصویر دستخط مصطفی مدنی این اعتراض را رد کرد]

- حکومت هیچ قشری را به شکل انحصاری بر جامعه قبول نداریم — سنجایی
- مولوی، رئیس کل بانک مرکزی اتمام حجت کرد: اگر تصمیم‌گیری‌های اقتصاد کشور هماهنگ نشود استعفا می‌کنم؛ لیست خارج‌کنندگان ارز قلابی بود، لیست تازه‌ای تهیه می‌کنیم^{۱۴۲}
- پیش‌نویس موافقنامهٔ مریوان تهیه شد؛ با امضای آن پاسداران مریوان را ترک می‌کنند
- آیت‌الله‌العظمی شریعتمداری: اختلافات داخلی تا حد امکان باید از راه‌های مسالمت-آمیز حل شود
- کارمندان دانشگاه ملی مورد هجوم قرار گرفتند
- دولت آلمان باید موضع خود را رسماً از مطبوعات این کشور جدا سازد
- طباطبائی سخنگوی دولت

صفحات دیگر

- نسخه گرفتن آسان است، دارو هم باید باشد — بازرگان
- هربرت مارکوزه درگذشت
- متخصص طب سوزنی نزد شاه مخلوع رفت
- سه کتابفروشی در کرمانشاه آتش زده شد
- گزارش — هیچ گروه سیاسی و مذهبی در بلوچستان خواستار تجزیه نیست
- از میان مطبوعات — «از قره‌نی تا شاکر»، روزنامهٔ انقلاب اسلامی
- دیدگاهها — «این ملت است که باید بداند چه تعهداتی برایش در نظر گرفته شد»، دکتر هدایت‌الله فلسفی؛ «شرکت در مجلس خبرگان فریب توده‌هاست»، چریکهای فدائی خلق؛ «ملی‌کردن بانکها آری، دولتی‌کردن نه»، کانون کارکنان ترقیخواه بانک ملی
- نامه — «خطر رویارویی ارتش و ملت را از همین حالا درمان کنید»، سرگرد خلبان محمدعلی فاتح‌چهر
- دیدگاه نامزدهای مجلس خبرگان — آیت‌الله نوری: شورا به جای تک‌رئسی؛ محمدعلی عمویی: تأمین حاکمیت خلق؛ ابوالحسن بنی‌صدر: استقرار جامعهٔ توحیدی؛ رحیم عابدی: آزادی، استقلال، عدالت اجتماعی
- حرفهای مردم — «سخنگوی دولت در بخش خبری رادیوگفت آلمان نباید کاری بکند که "آتو" به دست ما بدهد. ممکن است سخنگوی دولت دربارهٔ معنی این کلمه کمی بیشتر توضیح دهند.»

۱۰ مرداد

صفحهٔ اول

- حزب جمهوری اسلامی خلق مسلمان خواستار تعویق انتخابات شد
- لغو قرارداد نیروگاههای اتمی بوشهر اعلام شد؛ ایران تاکنون ۵/۵ میلیارد مارک خرج این دو نیروگاه کرده است
- آیت‌الله‌العظمی خمینی: هیچ خطری ما را تهدید نمی‌کند

^{۱۴۲} طی اعتصاب مطبوعات (۱۵ آبان-۱۷ دی ۵۷) لیستی که گفته می‌شد کارکنان بانک مرکزی انتشار داده‌اند نام ۱۷۰ مقام رژیم شاه و مبالغی را نشان می‌داد که ظاهراً آن اشخاص از کشور خارج کرده‌اند. صاحبان برخی از آن اسامی با انتشار اطلاعیه‌هایی در جراید این انتساب را تکذیب کردند. لیست دیگری که بعدها از سوی دادستان کل انتشار یافت حاوی اسم صد تن بود که در ماههای شهریور و مهر مبلغی کلاً حدود یک و نیم میلیارد دلار ارز از کشور خارج کردند.

- بختیار: هیچ حزب سیاسی مخالفی تشکیل نخواهم داد
- مذاکرات مریوان شکست خورد
- ایران ۷۸ جنگنده را به آمریکا پس می‌دهد [گزارش خبرگزاری فرانسه از واشنگتن درباره آغاز مذاکراتی به خواست دولت ایران برای بازخرید احتمالی ۷۸ جنگنده اف-۱۴ و ۲۰۰ موشک هواپه‌ه‌وای فونیکس]
- در کنفرانس مطبوعاتی سازمان مجاهدین خلق اعلام شد:
- رادیو-تلویزیون با سازمان مجاهدین خلق مخالفت دارد
- سمینار کانون مستقل معلمان خواستار انحلال مدارس ملی شد
- وکلای دانشجویان زندانی به دولت آلمان اعتراض کردند
- حقوق کودکان باید بدون تبعیض جنسی تأمین شود
- سرمقاله - «دولت سکوت»، به این قلم: «سختگویی پیشین دولت با صراحت می‌گفت روزنامه نمی‌خواند و دلیل می‌آورد که فرصت این کار را ندارد. سختگویی کنونی بازگشت محمدرضا پهلوی را قریب‌الوقوع اعلام می‌کند.»

صفحات دیگر

- معرفی نامزد از سوی جامعه روحانیت فتوا نیست، ارشاد است - مصاحبه مطبوعاتی نامزدان حزب جمهوری اسلامی
- درگیری مخالفان سخنرانی نسیم خاکسار
- آگهی در صفحه ۳: «از نامزدی مجلس خبرگان معذورم - خسرو قشقائی»
- گزارش - انقلاب ایران عکاسی را دگرگون کرد
- فرهنگ - «نقد کتاب انقلاب در انقلاب نوشته رئیس دیره»، حسین جلیسی
- از میان مطبوعات - «آیا ارتش مشروعیت دخالت در مسائل درون‌مرزی را از طریق سپاه پاسداران کسب خواهد کرد؟»، مجاهد؛ کاریکاتور یک چماقدار با شعار «به‌نام حزب‌الله، به‌خاطر شاه، می‌روم دانشگاه، بزنم توی سر خلق‌الله»، روزنامه انقلاب اسلامی
- دیدگاهها - «امپریالیزم دارد از پنجره داخل می‌شود: تحلیلی از سیاست خارجی دولت موقت جمهوری اسلامی ایران»؛ انجمن دانشجویان مسلمان دانشگاه صنعتی شریف
- دیدگاه نامزدهای مجلس خبرگان - حبیب‌الله پیمان: جامعه‌ای فارغ از استعداد و استثمار؛ ابوالفتح ابوالفتحی: خودمختاری تجزیه‌طلبی نیست
- مجلس خبرگان، متن و حاشیه - مزدورهای حرفه‌ای اعلامیه‌ها را پاره می‌کنند

۱۱ مرداد

صفحه اول

- بررسی‌کنندگان دومین قانون اساسی ایران فردا برگزیده می‌شوند
- نزیه انصراف خود را از نامزدی مجلس خبرگان اعلام کرد
- امیدوارم اولین انتخابات آزاد در تاریخ ایران انجام شود
- - صباغیان وزیر کشور
- اگر مشکلی برای دولت پیش بیاید ارتش باید به وظیفه‌اش عمل کند؛ اسامی وزیران عضو شورای انقلاب فاش نمی‌شود
- آمریکا خلیج فارس را منطقه حیاتی خود می‌داند - اطلاعیه سفارت آمریکا در تهران درباره مصاحبه وزیر دفاع آمریکا
- دولت درخواست حزب جمهوری خلق مسلمان برای تعویق انتخابات را نپذیرفت؛

اعلام کرده بود اگر انتخابات عقب نیفتد در آن شرکت نخواهد کرد

- احتمال کناره گیری جبهه ملی از انتخابات قوت گرفت
- دفتر نخست وزیر اعلام کرد ۱۴ مرداد روز مشروطیت تعطیل عمومی است
- چمران: شورای موقت فعلی مریوان را به رسمیت نمی شناسم
- آگهی در صفحه اول: «کیهان آزاد با امتیاز دهگان امروز منتشر می شود»

صفحات دیگر

- آیت الله العظمی خمینی: از بزرگ نمایش دادن وقایع کوچک بیرهیزید
- شرح عکس صفحه ۳ از صف بی انتهای مردان جوان که کنار پیاده رو روی زمین نشسته اند: «آمریکا! آمریکا! صف مشتاق و صبور متقاضیان ویزا شب را به روز می آورد تا جواز عبور بگیرد.»

□ جلوگیری از سخنرانی و آتش زدن کتاب در حسینیه فسا

- کتابهای پرفروش هفته - مبارزه طبقاتی در اتحاد شوروی ۱۹۲۳-۱۹۱۷، شارل بتلهایم، ترجمه خسرو مردم دوست؛ جامعه سرمایه داری را بشناسیم: دولت؛ پرتوی از قرآن، آیت الله طالقانی؛ اقتصاد سیاسی پیش از مارکس، ا. آنیکین، ترجمه جلال علوی نیا؛ کمی بر می گردی داداش جان، علی اشرف درویشیان؛ اسلام و مالکیت، آیت الله طالقانی؛ زمین نوآباد، میخائیل شولوخف، ترجمه م. ا. به آذین؛ اسلام شناسی، دکتر علی شریعتی؛ الفبای کمونیسم، بوخارین، پرابر شنسکی؛ لنین برای نوآموزان، ریچارد آبینانسی و اسکات زارات، ترجمه م. آزاده.

□ فرهنگ - «طشت طلا و حمام سرخ»، محمود طیاری

- از میان مطبوعات - «انتخابات مجلس خبرگان و معتقدان حق حاکمیت مردم و آزادی سیاسی»، پیغام امروز؛ «فرصتی برای احزاب و سازمانهای سیاسی»، بامداد

□ دیدگاهها - «پیشنهاد اصلاحی جبهه ملی درباره پیش نویس قانون اساسی»

- نامه - «درج مقالات با امضای نظامیان در مطبوعات آزاد است»، روابط عمومی ستاد مشترک ارتش جمهوری اسلامی

□ توضیح سخنگوی دولت به سؤال یک خواننده آیندگان درباره حرف ایشان که «آلمان نباید کاری بکند که آتو دست ما بدهد» [۹ مرداد] ۱۳۳

- مجلس خبرگان: متن و حاشیه - ستاد ارتش اعلام کرد نظامیان می توانند در انتخابات مجلس خبرگان شرکت کنند و به نامزدهای مورد علاقه خود رأی بدهند

□ دیدگاه نامزدهای مجلس خبرگان - سرهنگ بازنشسته اصغر قائم مقامی اعلام کرد در مقام نامزد نظامیان اگر به مجلس خبرگان راه یابد خواهد کوشید در قانون اساسی جدید تصریح شود ارتش عامل توقف و سرکوبی جنبشهای ملی نخواهد بود. همچنین از این فکر

۱۳۳ صادق طباطبائی در نامه به آیندگان توضیح می دهد "حملات عده ای ناشناس به جان عده ای دانشجو در آلمان به اتهام همکاری با ساواک منحل به دست مطبوعات در آلمان غربی و افراد ضدانقلاب و بازماندگان رژیم سابق داده است که طبیعی است دولت آلمان را نیز وادار به مداخله نمود. این آتو می تواند توسط عناصر مرتجع علیه کسانی به کار گرفته شود که بحق در جستجوی شناسائی مهره های رژیم سابق و تحت پیگرد قرار دادن آنان هستند." پیام حرف اولیه و توضیح بعدی این است که دانشجویهای ایرانی چنانچه دست به آدم ربایی و تشکیل محکمه بزنند با واکنش تند دولت آلمان روبه رو خواهند شد. اما پیام روشن از ارتکاب کارهای مجرمانه خودداری کنید چون دولت آلمان زندانی و اخراجتان می کند، تبدیل شده به جمله عجیب "آلمان نباید کاری بکند که آتو دست ما بدهد." در همان شماره ۹ مرداد به گزارش خبرگزاری فرانسه دو ایرانی در شهر کیل آلمان دو برادر ایرانی را ربوده و آزار داده اند. در آن روزها بیانیه هایی از سوی "حزب الله فرانکفورت"، "حزب الله منچستر" و غیره صادر می شد که تهرنگی از تصور ایجاد شعب خارجی و کلنی های جمهوری اسلامی در اروپا داشت. ۱۳ مرداد: خبر بازداشت ۲۰ دانشجوی ایرانی دیگر.

دفاع خواهد کرد که ارتش فرمانبر دولت مبعوث ملت باشد و نظامیان امکان گسترش آگاهی اجتماعی و سیاسی خود را بیابند. قائم مقامی گفت با این همه معتقد نیست که نظامیان عضو احزاب شوند؛ احمد بنی‌احمد رهبر حزب اتحاد برای آزادی که در نرس فرانسه به سر می‌برد در نامه‌ای به ژان-پل سارتر از او خواسته است از آزادی در ایران دفاع کند؛^{۱۴۴} مهدی حاجی قاضی: درد توده‌ها؛ عبدالکریم لاهیجی: شرایط غیردموکراتیک؛ محمود عنایت: تضعیف ملیت، تضعیف مذهب جعفری

□ «در پایان هفته»، به این قلم

شنبه ۱۳ مرداد

صفحه اول

□ انتخابات آرام در سراسر کشور [همراه با عکسی از نخست وزیر و این شرح: بازرگان در نخست وزیری رأی خود را داد]

□ استقبال مردم از انتخابات در حد فراندم نبود - وزیر کشور

□ فاش‌کنندگان اسرار نظامی کیفر خواهند دید - دادستان ارتش

□ نخستین نتایج انتخابات مجلس خبرگان

□ هیأتی از کوبا به ایران آمد

□ توافقنامهٔ مریوان امضا شد

□ آیت‌الله طالقانی در دومین نماز جمعه: آنها که به نام دین به سخنرانی دیگران حمله می‌کنند یا مسلمانهای ناآگاه هستند یا آلت دست

□ موارد نقض آزادی انتخابات را به اطلاع مردم خواهیم رساند - اطلاعیهٔ جنبش مسلمانان مبارز، جاما، ساش، سازمان مجاهدین خلق ایران

□ به تخلفات دو حوزهٔ رأی‌گیری رسیدگی می‌شود

□ علیه ما توطئه کردند - حزب جمهوری خلق مسلمان

□ در اعتراض به بازداشت بیست دانشجوی دیگر، دانشجویان ایرانی سرکنسولگری ایران در برلن را اشغال کردند [۹ و ۱۱ مرداد]

□ طرح خلع سلاح عمومی تهیه شد - فرمانده کل ژاندارمری

□ پیام مشروطیت: حق حاکمیت از آن مردم است - بیانیهٔ جبههٔ دموکراتیک ملی

□ حملهٔ مسلحانه به یک پاسگاه در سراوان

□ یادداشت تحریری - «یک خبر و چند پرسش» [دربارهٔ گفتهٔ هاشم صباغیان وزیر کشور که ادارهٔ اطلاعات درون‌مرزی و برون‌مرزی زیر نظر یک معاون نخست‌وزیر تشکیل خواهد شد]

صفحات دیگر

□ شیخ صادق خلخالی: تنها به خودم رأی دادم! [در پی حمایت حزب توده از نامزدی آیت‌الله طالقانی، مسعود رجوی و ابوالحسن بنی‌صدر برای مجلس خبرگان، حزب توده اعلام کرد از نامزدی شیخ صادق خلخالی نیز پشتیبانی می‌کند]

□ «نگذاشتند به ده نامزد رأی بدهیم»: شماری از تهرانیهای ارمنی اعتراض دارند که در

^{۱۴۴} هشت ماه پیشتر احمد شاملو در نامه‌ای از سارتر درخواست کرده بود رژیم شاه را محکوم کند. به این ترتیب، امثال نویسندهٔ فرانسوی باید تعدادی اعلامیهٔ بدون عنوان و تاریخ آماده کنند تا پیش و پس از هر انقلاب شکوهمندی در صحاری خاورمیانه علیه حکومتها بیانیه بدهند. تحولات یک گام به پیش سه گام به پائین و به قهقرای «بهار عربی» نشان داد این صرفاً شوخی تلخی نیست: ابتدا تا بیید خیزش مردم، بعد تقبیح نتایج همان خیزش شکوهمند.

- حوزه رأی‌گیری دبیرستان طوماسیان، نارمک، از بلندگو اعلام شد اجازه ندارند به ده نامزد رأی بدهند و فقط می‌توانند به یک کاندیدای ارمنی رأی بدهند
- عباس حجری، از کاندیداهای حزب توده: انتخابات خالی از نقص نبود
- تقلب و تبلیغات یک‌طرفه در اکثر حوزه‌های اخذ رأی وجود دارد - سازمان چریکهای فدائی خلق
- کارگران چاپ یادگاران که روزنامه آیندگان در آن چاپ می‌شود نخستین شماره نشریه خود را با نام چاپخانه بیرون دادند: «چرا تصمیم گرفتیم نشریه بدهیم؟»، «نظرات کارگران در مورد شورا»، «سرنوشت کارگران پیر چاپخانه‌ها»، «اعتراض حروف‌چین‌ها»، «به چه وسیله از منافع خود دفاع کنیم؟»، «بهداشت در محیط کار ما»، «مجلس خبرگان»
- رئیس سازمان امور دانشجویان: صدور ویزای تحصیلی آمریکا افزایش یافت
- پرداخت کمک‌هزینه تحصیلی به دانشجویان خارج محدود می‌شود
- در صورت جداسازی مدارس مختلط دست به راهپیمایی می‌زنیم - اولیای دانش-آموزان
- فرهنگ - «مگر قرار نیست سرود جمهوری اسلامی را موسیقیدانان بسازند؟»، گفتگو با علی تجویدی آهنگساز؛ «اسلام و موسیقی عرب»
- از میان مطبوعات - «بت عیار»، مجله بامشاد [درباره پیشینه رفاقت محمدتقی فلسفی با فضل‌الله زاهدی، همراه با عکسی از آن دو]؛ «به اعدام مبارزین عرب خاتمه دهید»، هفته‌نامه سوسیالیستی کارگر
- دیدگاهها - «دموکراسی (از من به بالا) دیکتاتوری (از من به پائین)»، نامه سرگشاده احمد بنی‌احمد به ژان-پل سارتر [۱۲ مرداد]؛ «مبانی تساوی حقوق زن و مرد»، علی اکبر اکبری؛ «شما آقای رئیس‌بانک، ربا را قانونی کرده‌اید»، جلال‌الدین فولادپور.

۱۴ مرداد آخرین تعطیل رسمی سالگرد مشروطیت

۱۵ مرداد (چاپ دوم)

صفحه اول

- حزب جمهوری اسلامی با مؤلفین خود اکثریت آرا را به دست آورد - وزیر کشور
- دکتر ابراهیم یزدی متن پیامهای مبادله‌شده میان کارتر و آیت‌الله خمینی را فاش کرد
- کارتر از آیت‌الله خواسته بود از دولت بختیار حمایت کند
- تنها آیت‌الله خمینی می‌تواند جلو فاجعه در کردستان را بگیرد
- نامه سرگشاده حزب دموکرات کردستان
- مردم مریوان به حضور مسلحانه ارتش در شهر اعتراض کردند
- انتخابات کردستان از سوی جمعیت‌های سیاسی مردود اعلام شد؛ مقام‌های دولتی را متهم به توطئه کردند
- در کردستان ۸۲ هزار رأی به صندوق ریخته شد
- یک میلیون کُرد در انتخابات شرکت نکردند
- اعتراض آیت‌الله محلاتی به انتخابات فارس
- مدارک موجود، هر بیطرفی را به مخدوش‌بودن انتخابات واقف می‌سازد
- اعتراض مشترک پنج گروه ائتلافی جنبش، جاما، جنبش مسلمانان مبارز، ساش و مجاهدین خلق

- خطوط اساسی آئین‌نامه مجلس خبرگان
- چهار نوع رأی‌گیری به صورت بلندکردن دست، قیام و قعود، رأی کتبی علنی و رأی کتبی مخفی؛ برای تماشاچیان جایی پیش‌بینی نشده
- اخطار ستاد مشترک ارتش به کارمندان غایب نیروی هوایی
- کوبا از بازرگان برای شرکت در کنفرانس غیرمتعهدها دعوت کرد
- بعضی از کشورهای غیرمتعهد به راستی غیرمتعهد نیستند
- آیت‌الله طالقانی در دیدار هیئت نمایندگی کوبا
- مجاهدین پیش‌تاز انقلاب مشروطیت نخستین قربانیان اقشار ارتجاعی بودند
- اطلاعیه سازمان مجاهدین خلق
- مؤسسه کیهان در مالکیت بنیاد مستضعفان قرار گرفت - مهدیان
- آگهی در صفحه اول: «کیهان آزاد با امتیاز دهگان امروز منتشر می‌شود»

صفحات دیگر

- آیت‌الله منتظری در مصاحبه با مجله فرانسوی پاری ماچ: از پیشنهاد شورای ریاست جمهوری به جای رئیس جمهوری دفاع خواهم کرد
- تعطیلات رسمی تغییر کرد؛ ۱۴ مرداد از سال آینده تعطیل نخواهد بود و تعطیلات کارگری به حد تعطیلات کارمندی افزایش خواهد یافت
- گزارش - «مشروطیت: انقلابی که ناتمام ماند»؛ «دریا و ساحل و چهره تازه‌اش:» کاری به برهنگی نداریم، زندگی مان چه می‌شود؟»
- فرهنگ - گفتگو با هوشنگ گلشیری: «دیگر کسی حوصله نوشته‌های آن سالها را ندارد»
- از میان مطبوعات - «قطب‌زاده با زهراخانم چه اسرار مگویی دارد؟»، تهران مصور [همراه عکسی از کاوه گلستان: صادق قطب‌زاده کنار زهراخانم که مهاجمان به اجتماعات سیاسی را با جار و جنجال همراهی می‌کرد]
- دیدگاهها - «جا دارد که این هراس را جدی بگیریم»، مجید احسن؛ «با ضعف و بی‌تصمیمی بانک مرکزی باید در انتظار یک فاجعه اقتصادی بود»، بهمن کیانی
- نامه - «مفسد فی الارض حق طبابت ندارد»، دکتر حسین ذکاء؛ «همکاران ما در نیروهای نظامی و انتظامی بهترین قاضی خواهند بود»، اصغر قائم‌مقامی افسر ارتش
- حزب جمهوری خلق مسلمان: آرای مردم آذربایجان پایمال شده است
- حاج محمدجعفر کازرونی کارخانه‌دار معروف اصفهان پس از ترور در بیمارستان درگذشت
- «با ستارخان: به یادبود هفتاد و چهارسالگی قیام مشروطیت»، سروده نعمت میرزازاده (م. آرم)

سه‌شنبه ۱۶ مرداد (آخرین شماره)

صفحه اول

- انجام انتخابات بدین شکل به هیچ عنوان صلاح مملکت و ملت نیست - نزیه
- گروههایی از مردم تبریز در تدارک راهپیمایی اعتراض هستند
- اعتراض جمعیت کردهای مقیم مرکز به انتخابات: بیشتر مردم کردستان نمایندگان خود را نه می‌شناسند و نه اسمشان را شنیده‌اند
- از نویسندگان خواسته شد مقدمه قانون اساسی جدید را بنویسند

- ایران و کوبا رابطه سیاسی برقرار می‌کنند
- شورای انقلاب مریوان به قیاده موقت (نیروهای خارجی و طرفداران جلال طالبانی) اخطار کرد
- مسئول حزب جمهوری اسلامی آذربایجان به عنوان اعتراض به انتخابات استعفا کرد
- همه سازمانهای اداری استان چهارمحال بختیاری در اعتراض به نحوه برگزاری انتخابات مجلس خبرگان تعطیل شد
- آیت‌الله طالقانی همچنان در رأس نامزدهای تهران است
- «چرا زنی که بتواند رئیس جمهور شوند حق ندارند قضاوت کنند؟»، نامه اتحادیه زنان قاضی به وزیر دادگستری
- انتشار کیهان آزاد با نام آزاد ادامه می‌یابد
- آگهی در صفحه اول: «دومین شماره آزاد با امتیاز دهگان امروز عصر منتشر می‌شود»

بشپناه هیئت آزادخواهان و فدائیان وطن برای ایجاد یک رادیو - تلویزیون انقلابی

روز شنبه ۱۳ فروردین ۱۳۵۸

تعداد: ۱۲ صفحه

شماره: ۱۹ (۱۹ آذرماه ۱۳۵۸) - ۱۲ (۱۲ آذرماه ۱۳۵۸)

پشتیبان مالی: تهیه خدمات دولتی انقلابی و آنت ویسی

آب‌الله‌خمنی از مردم خواست به سازمان‌دهندگان انقلاب کمک کنند

بهرام خمنی یکصد میلیون ریال از بیت‌المال به صندوق تهیه خدمات و ارتزق کرد

رئیس هیئت نمایندگی کوبا:

ایران و کوبا روابط سیاسی برقرار می‌کنند

بیشتر مردم نمایندگان خود را نه می‌شناسند و نه اسمشان را شنیده‌اند

تاریخ ارسال برگ درخواست پذیرش دانشگاه اعلام شد

انتشار تبشیر در آذربایجان به نام «آزاد» ادامه می‌یابد

همه سازمان‌های اداری در استان چهارمحال بختیاری تعطیل شد

آب‌الله طالقانی همچنان در رأس نامزدهای تهران است

چرا زنی که می‌تواند رئیس جمهور شوند حق قضاوت ندارند؟

انتشار کیهان آزاد با نام آزاد ادامه می‌یابد

دومین شماره آزاد

امروز عصر منتشر می‌شود

آیندگان

۱۲ صفحه

شماره: ۱۹ (۱۹ آذرماه ۱۳۵۸) - ۱۲ (۱۲ آذرماه ۱۳۵۸)

پشتیبان مالی: تهیه خدمات دولتی انقلابی و آنت ویسی

آب‌الله‌خمنی از مردم خواست به سازمان‌دهندگان انقلاب کمک کنند

بهرام خمنی یکصد میلیون ریال از بیت‌المال به صندوق تهیه خدمات و ارتزق کرد

رئیس هیئت نمایندگی کوبا:

ایران و کوبا روابط سیاسی برقرار می‌کنند

بیشتر مردم نمایندگان خود را نه می‌شناسند و نه اسمشان را شنیده‌اند

تاریخ ارسال برگ درخواست پذیرش دانشگاه اعلام شد

انتشار تبشیر در آذربایجان به نام «آزاد» ادامه می‌یابد

همه سازمان‌های اداری در استان چهارمحال بختیاری تعطیل شد

آب‌الله طالقانی همچنان در رأس نامزدهای تهران است

چرا زنی که می‌تواند رئیس جمهور شوند حق قضاوت ندارند؟

انتشار کیهان آزاد با نام آزاد ادامه می‌یابد

دومین شماره آزاد

امروز عصر منتشر می‌شود

صفحات دیگر

- خلخال از مردم خواست مقبره رضاخان را با خاک یکسان کنند
- توضیح زهرا چراغی [همراه با عکسی که روز پیش از او و قطب‌زاده چاپ شده بود]: «زهرا چراغی معروف به زهراخانم روز گذشته به آیندگان آمد و از اینکه عکسش با صادق قطب‌زاده بدون اجازه او چاپ شده است انتقاد کرد و خواست توضیح وی نیز همراه عکسش چاپ شود. زهراخانم توضیح داد در مطلب تهران مصور که در آیندگان نیز نقل

شده به او اهانت شده است. از این رو علیه سردبیر مجله شکایت کرده است. زهرا چراغی اضافه کرد "چند عکس من کنار هم چسبانده شده و قرار است کارشناس دادگستری نظر بدهد." شکایت زهراخانم تحت بررسی است.

□ گزارش - موسیقی مبتذل همچنان پرفروش است

□ فرهنگ - بخش دوم گفتگو با هوشنگ گلشیری: «اگر این برزخ به نظامی عادلانه نینجامد...»؛ یادداشت‌ها: «زندگی موسیقی»، آزاده مهندسی

□ از میان مطبوعات - «چرا تصمیم گرفتیم نشریه بدهیم؟»، از چاپخانه، نشریه کارگران چاپ یادگاران که روزنامه آیندگان در آن چاپ می‌شود؛ «مردم کردستان روش رادیو-تلویزیون را محکوم می‌کنند»، از کوردستان

□ دیدگاهها - «وظیفه والای مادری یعنی اینکه زنان در خانه بنشینند»، شورای هماهنگی حقوق زن؛ «یکی از دلایل مهاجرت مغزها»، دکتر سیف‌الدین نبوی؛ «قانون اساسی و شهروندان درجه دوم»، جواد بازگانی؛ «آیا این ارفاق مرتبط با بازسازی ساواک نیست؟»، مادر شهدای فدائی خلق خشایار و کیومرث سنجری

□ نامه - «مجازات روحانیون در خدمت رژیم سابق چرا باید فقط خلع لباس باشد؟»، علی م. (افسر وظیفه).

□ رئیس گروهان ژاندارمری قُطور محکوم به اعدام شد اما پیش از اجرای حکم با کمک گروهی از مردم گریخت

□ حق تحصیل رایگان در قانون اساسی باید قید شود - جنبش معلمین مسلمان

□ آمریکا روایت ایران را تا خرداد سال آینده تمدید می‌کند

□ تلفن خوانندگان - "پاره کردن اوراق تبلیغات انتخابات آنچنان بُعد پیدا کرده بود که حزب توده اوراق تبلیغاتی خود را در بالاترین نقطه نصب می‌کرد با این حال، عده‌ای نردبان بلندتر پیدا می‌کردند و این اوراق هم نابود می‌شد." □

□ پایان سخن شنو که ما را چه رسید...

هتل